

ATLAS
Moravskoslezského kraje

LIDÉ • PODNIKÁNÍ • PROSTŘEDÍ

Moravskoslezský kraj

URBAN PLANNER

ATLAS MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

lidé • podnikání • prostředí

Moravskoslezský kraj

2021

URBAN PLANNER

ATLAS
Moravskoslezského kraje

Zadavatel	Moravskoslezský kraj
Zpracovatel	Urban Planner, s. r. o., ve spolupráci s Katedrou geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci
Garant zakázky	doc. RNDr. Jaroslav Burian, Ph.D.
Termín vyhotovení	28. 2. 2021
ISBN	978-80-270-9454-7

ATLAS
Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj

OBSAH

Úvodní slovo hejtmana ... **4**
Jak číst atlas ... **5**
Moravskoslezský kraj – region razovity ... **6**
NÁŠ KRAJ ... **7**
CHARAKTER KRAJE
Výškopis kraje ... 8
Kraj z výšky ... 9
Kraj historický ... 10
Metropole Ostrava ... 11
SPRÁVA KRAJE
Veřejná správa ... 12
ITI ostravské aglomerace ... 13
Spolupráce ... 14
PŘÍRODA KRAJE
Hory a níziny ... 15
Horninové prostředí ... 16
Těžba a georizika ... 17
Vodstvo ... 18
Klimatické oblasti ... 19
Teploty a srážky ... 20
Krajinný pokryv ... 21
Typy krajiny ... 22
OBYVATELSTVO KRAJE
Rozmístění obyvatel ... 23
Populační vývoj ... 24
Přirozená měna ... 25
Migrace ... 26
Věková skladba obyvatelstva ... 27
Obyvatelé v produktivním věku ... 28
Děti a senioři ... 29
Vitalita obyvatel ... 30
PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ ... **31**
VÝZNAMNÉ FIRMY
Zaměstnavatelé ... 32
Velké podniky ... 33
PODNIKATELSKÁ AKTIVITA A ROZVOJ
Ekonomické subjekty ... 34
Podnikatelská aktivita ... 35
Brownfieldy ... 36
HOSPODAŘENÍ OBCÍ
Účetní ukazatele ... 37
Rozpočty obcí ... 38
VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ ... **39**
ŠKOLSTVÍ
Základní a střední školy ... 40
Vysoké školy ... 41
Absolventi vysokých škol ... 42
TRH PRÁCE
Pracovní síla ... 43
Nezaměstnanost ... 44
Vývoj nezaměstnanosti ... 45
ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ ... **46**
KVALITA ŽIVOTA
Kvalita života ... 47
Sportoviště ... 48
ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY
Základní zdravotní péče ... 49
Specializovaná zdravotní péče ... 50
Domovy pro seniory ... 51
SOUDRŽNOST ÚZEMÍ A BYDLENÍ
Exekuce ... 52
Sociální prostředí ... 53
Bytová výstavba ... 54
ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ ... **55**
BIOTA
Ochrana přírody ... 56
Ekologická stabilita ... 57
KVALITA OVZDUŠÍ
Velké a střední zdroje znečišťování ... 58
Malé zdroje znečišťování ... 59
Kvalita ovzduší ... 60
ŠETRNÉ VYUŽÍVÁNÍ KRAJINY
Odpadové hospodářství ... 61
Hospodaření s půdou ... 62
Eroze půdy ... 63
CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ ... **64**
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA
Doprava ... 65
Intenzita dopravy ... 66
Veřejná hromadná doprava ... 67
Dostupnost ... 68
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA
Technická vybavenost ... 69
Pokrytí internetem ... 70
BEZPEČNOST
Zdravotnická záchranná služba ... 71
Hasičský záchranný sbor ... 72
Nehodovost a kriminalita ... 73
ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ ... **74**
KULTURNÍ A PŘÍRODNÍ DĚDICTVÍ
Kulturní a technické památky ... 75
Přírodní a krajinné hodnoty ... 76
TURISMUS
Živá kultura a vybavenost ... 77
Atraktivita regionu ... 78
Ubytovací zařízení ... 79
Pivovary ... 80
ZÁVĚR ... **81**
Kraj očima obyvatel ... 82
Seznamy ... **84**

ATLAS
Moravskoslezského kraje

ÚVODNÍ SLOVO HEJTMANA

Vážení čtenáři,

právě držíte v rukou zbrusu nový a **komplexní Atlas Moravskoslezského kraje**. Dovolte mi, abych na úvod popsal jeho unikátnost a ocenil jeho další využití a přínos pro rozvoj našeho kraje.

Tematický Atlas vám prostřednictvím více než **100 map** a dalších **desítek doprovodných tabulek a grafů** představí kraj tak, jak jej neznáte. **Kraj v mapách, datech, číslech a statistických informacích**, které jsou mi velice blízké, jelikož reálně vypovídají o silných i slabých stránkách našeho kraje, o jeho specifikách a charakteru. Představuje tak velmi cennou základnu ukazatelů, se kterými můžeme pracovat a posouvat je pozitivním směrem.

Signifikantní přínos Atlasu spatřuji v tom, že na základě něj **dokážeme sledovat stav a vývoj regionu** v jednotlivých oblastech, jež jsme si stanovili jako důležité ve **Strategii rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2019–2027**. Díky srovnání s ostatními kraji máme též souhrnný přehled o rozvoji České republiky a místě Moravskoslezského kraje v něm.

Kromě základních informací o kraji se dozvíte **zajímavosti v rámci šesti oblastí** kopírujících prioritní směry zmíněné Strategie. Dočtete se o podnikatelské aktivitě, kvalitě života v regionu, včetně ovzduší. Můžete srovnat zaměstnanost, dopravní, zdravotní i sociální obslužnost napříč krajem. Ukážeme vám také atraktivity regionu, naše technické památky a ještě mnohem více.

Sledované indikátory ve vybraných oblastech Strategie naleznete v Atlase vyobrazeny ve formě vizuálně atraktivních, přehledných a informačně vyčerpávajících vyobrazení, což jistě jako čtenáři oceníte.

Pro uvažování o budoucím rozvoji a směřování Moravskoslezského kraje je podstatné region dobře znát, rozumět vývojovým trendům a dávat věci do souvislostí. Tento Atlas je velmi užitečným nástrojem pro získání těchto vědomostí jak pro odbornou, tak laickou veřejnost.

Vážení čtenáři, věřím, že při pročítání tohoto výjimečného Atlasu budete obohaceni o nové informace.
Přeji vám příjemné listování naším jedinečným krajem.

prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc.
hejtman kraje

Moravskoslezský kraj

ATLAS
Moravskoslezského kraje

Interaktivní logo s prolinkem odkazuje na obsah atlasu

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Interaktivní panel pro výběr oddílů atlasu

Moravskoslezský kraj

JAK ČÍST ATLAS

stagnující/bez trendu · stoupající · klesající

Proužky indikují trend vývoje znázorňovaného tématu

Atlas Moravskoslezského kraje prezentuje prostorové informace kartografickými metodami ve formě různých tematických map a grafických ilustrací. V 8 kapitolách jsou informace o Moravskoslezském kraji vloženy do 532 prvků, z toho 111 map, 93 grafů a diagramů, 12 schémat, 74 tabulek a přehledů, 123 textových polí a 119 ilustrací (fotografie a loga). Znázorněny jsou i hodnoty, které nejsou běžně používány veřejností, proto je na této straně atlasu podán výklad, jak těmto hodnotám porozumět. Pro sdělení klíčových informací byly zvoleny nejvhodnější metody kartografické vizualizace umožňující co nejrychlejší a nejpřesnější pochopení znázorňovaných témat.

LEGENDA MAPY

V legendě jsou vysvětleny znaky vyjadřující znázorněné téma

Kartogram vyjadřuje hodnoty tématu barvou nebo rastrem v ploše

Mapa kombinuje kartogram s hodnotami pro obce (barvou v ploše) a kartodiagram za ORP (diagramem nebo grafem)

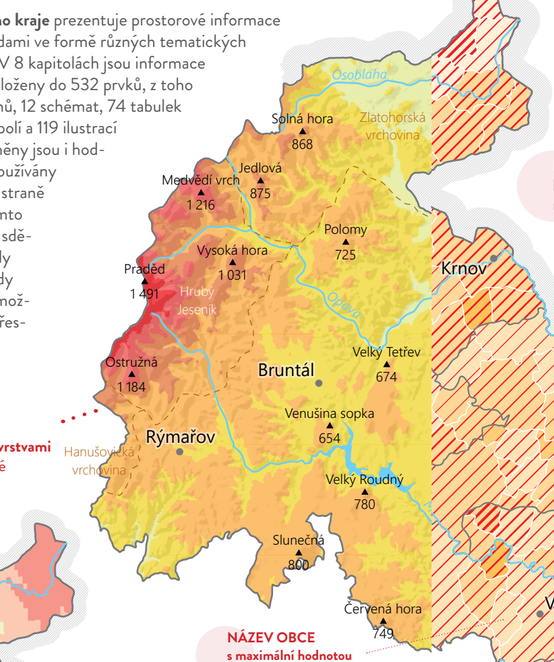

Diagram vyjadřuje hodnoty tématu v krajích ČR se zvýrazněním MSK

Mapa vyjadřuje narůstající nadmořské výšky barevnými vrstvami od zelené přes žlutou do hnědé

NÁZEV OBCE s maximální hodnotou tématu v kraji

Název obce s minimální hodnotou tématu v kraji

Mapa sestavená z leteckých nebo družicových snímků

V mapě z rastrového pole jsou hodnoty tématu interpolovány do čtverců 2 × 2 km

Ilustrativní obrázek vztažený k tématu

V mapě z hexagonální sítě jsou hodnoty znázorňovaného tématu přepočítány do šestiuhelníků (5 km²)

0 10 km

Vedlejší mapy jsou sestaveny v měřítku 1 : 500 000

Hodnoty nebo vývoj tématu v čase jsou znázorněny prstencovým grafem. **Jeden prstýnek je rozdělen na 18 segmentů** reprezentujících poměrnou hodnotu zobrazovaného jevu. **Porovnáním počtu prstýnků získáte kvantitativní srovnání prezentovaných hodnot.**

0 10 km

Hlavní mapy jsou sestaveny v měřítku 1 : 500 000

PRSTENCOVÝ GRAF

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ – REGION RAZOVITY

V Moravskoslezském kraji žije 1 195 433 obyvatel (údaj k 30. 9. 2020). Charakteristickým rysem je vysoká hustota zalidnění (221 ob./km^2), nachází se zde 5 z 18 českých měst nad 50 000 obyvatel. Nízká porodnost je základním rysem současné populační situace nejen našeho regionu, ale i v rámci celé republiky, a proto dochází k pozvolnému stárnutí populace. Vedle pokračujícího přirozeného úbytku obyvatel dochází navíc v Moravskoslezském kraji, na rozdíl od zbytku republiky, od roku 1993 k nepřetržitému poklesu obyvatelstva migrací.

Moravskoslezský kraj byl pod názvem „Ostravský kraj“ zřízen, stejně jako dalších 13 krajů v České republice, ke dni 1. 1. 2000. Kraj se skládá z celkem 6 okresů (od západu Bruntál, Opava, Nový Jičín, Ostrava-město, Karviná a Frýdek-Místek) a území 22 obcí s rozšířenou působností. V kraji se nachází celkem 300 obcí, z toho 6 statutárních měst, 36 měst a 4 městyse. Zaujímá rozlohu 5 430 km^2.

Kraj se rozprostírá od Jeseníků po Beskydy. Na západní hranici kraje se nachází Hrubý Jeseník s nejvyšší horou Pradědem (1 491 m n. m.). Na jihovýchodě a východě, při hranicích se Slovenskem a Polskem, se nacházejí Moravskoslezské Beskydy s nejvyšším vrcholem Lysou horou (1 324 m n. m.), která je turisty velmi vyhledávaná. Jihozápadní část kraje tvoří nedotčené oblasti Nízkého Jeseníku a Oderských vrchů. Mezi horami leží i níže položené oblasti, konkrétně nejjižnější výběžek Slezské nížiny, který je tvořen Opavsko-ostravskou pánví. Na ni dále na jihu navazuje přirozený krajinný koridor Moravská brána. Nižšími polohami protékají řeky Odra, Opava, Ostravice, Olše atd. Podnebí Moravskoslezského kraje je stejné jako v celé střední a západní Evropě – mírné s typickým střídáním čtyř ročních období. Teplota v létě může dosahovat až tropických hodnot nad 30 °C, v zimě často klesá pod −10 °C. Průměrně se však letní teploty pohybují kolem 20 °C, zimní kolem 0 °C.

Větší část Moravskoslezského kraje se již za dob Rakouska-Uherska stala jednou z nejdůležitějších průmyslových oblastí. Jádrem je ostravsko-karvinská průmyslová a těžební pánev, jejíž industrializace byla úzce spojena s využíváním místního nerostného bohatství, zejména kvalitního koksovatelného černého uhlí a s navazujícím rozvojem těžkého průmyslu a hutnictví. Kraj je tak celostátním centrem hutní výroby, současně je zde soustředěna i těžba téměř celé produkce černého uhlí ČR, i když dochází k poklesu vytěženého množství. Kraj je významnou součástí ekonomiky Česka, nynějších 474,3 mld. Kč krajského HDP tvoří více než 9 % celorepublikového HDP. Nejvíce se na něm podílí průmysl, těžba a dobývání. Struktura průmyslu se v posledních letech výrazně mění, IT sektor a výroba automobilů dnes zaměstnávají stejný počet lidí jako hutnictví a slévárenství.

Kraj je vybaven kvalitním systémem školního vzdělávání na všech stupních, rovněž systém zdravotní péče je v kraji na vysoké úrovni. Tradičními kulturními centry regionu jsou Ostrava, Opava a pro území Těšínska, s významnou polskou menšinou, Český Těšín. V kraji se nachází velké množství divadel, muzeí, galerií a kin, významná je mezinárodně známá Janáčkova filharmonie v Ostravě. Kraj nabízí širokou škálu sportovního vyžití prostřednictvím stadionů, víceúčelových hal a stovek hřišť, tělocvičen, koupališť a bazénů. Pestrá příroda severní Moravy a Slezska ve spojení s hustou sítí turistických a cykloturistických tras nabízí mnoho možností pro rekreaci, turistiku, poznávání kulturních památek a léčebné pobyty.

Veškeré informace jsou dostupné na www.msk.cz.

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

NÁŠ KRAJ

CHARAKTER KRAJE
SPRÁVA KRAJE
PŘÍRODA KRAJE
OBYVATELSTVO KRAJE

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - **Charakter kraje**
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

VÝŠKOPIS KRAJE

HRANIČNÍ VRCH
dvojrozhledna

PRADĚD
nejvyšší vrchol Jeseníků

SLEZSKÁ HARTA
vodní nádrž

LYSÁ HORA
nejvyšší vrchol Beskyd

PUSTEVNY
socha Radegasta
neleží na území MSK

SRDCE
poklesové jezero

NADMOŘSKÁ VÝŠKA
max. 1 491
1 200 m n. m.
1 000
800
600
400
200
min. 192

Praděd ▲ 1 491 — významný vrchol

VÝŠKOPIS

Na území kraje jsou zastoupeny všechny typy reliéfu, od hornatin, přes vysočiny a pahorkatiny, až po nížiny. Horské pásmo Hrubého Jeseníku se vyznačuje úzkými hřbety, které prudce spadají do hlubokých koryt horských říček. Hornatinu Beskyd tvoří málo členěné ve vrcholu ploché hřbety dosahující výšky přes 1 000 m n. m. Nejvyšším vrcholem kraje je Praděd s výškou 1 491 m n. m.

Zdroj dat: ARCDATA PRAHA, MSK

0 10 km

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - **Charakter kraje**
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

KRAJ Z VÝŠKY

UNIKÁTNÍ KRAJINA

MĚSTSKÁ ZÁSTAVBA

KARLOVA STUDÁNKA
lázně

DOLNÍ VÍTKOVICE
Bolt Tower

RENOVOVANÁ SILNIČNÍ SÍŤ

MODERNÍ ŽELEZNICE

ŠANCE
vodní nádrž

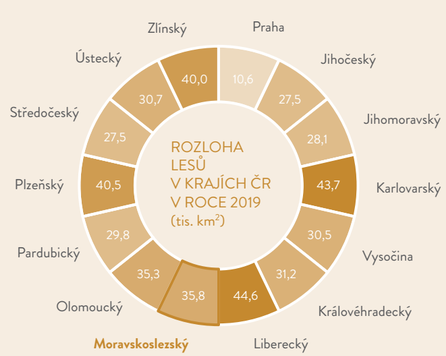

KRAJINA

Pestrost a členitost kraje jsou patrné při pohledu z výšky. Nejvýraznější jsou zalesněná pohoří Beskyd na východě a Jeseníků na západě. Středem kraje prochází Moravská brána obklopená zemědělskou krajinou a vyúsťuje v hustě zastavěnou Ostravskou pánev. Ze snímků je patrný také převážně průmyslový charakter Ostravska.

Krnov
Bruntál
Rýmařov
Opava
Kravaře
Hlučín
Bohumín
OSTRAVA
Orlová
Karviná
Vítkov
Bílovec
Havířov
Český Těšín
Frýdek-Místek
Třinec
Odry
Kopřivnice
Frýdlant nad Ostravicí
Nový Jičín
Frenštát pod Radhoštěm
Jablunkov

0 10 km

Zdroj dat: ARCDATA PRAHA, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - **Charakter kraje**
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

KRAJ HISTORICKÝ

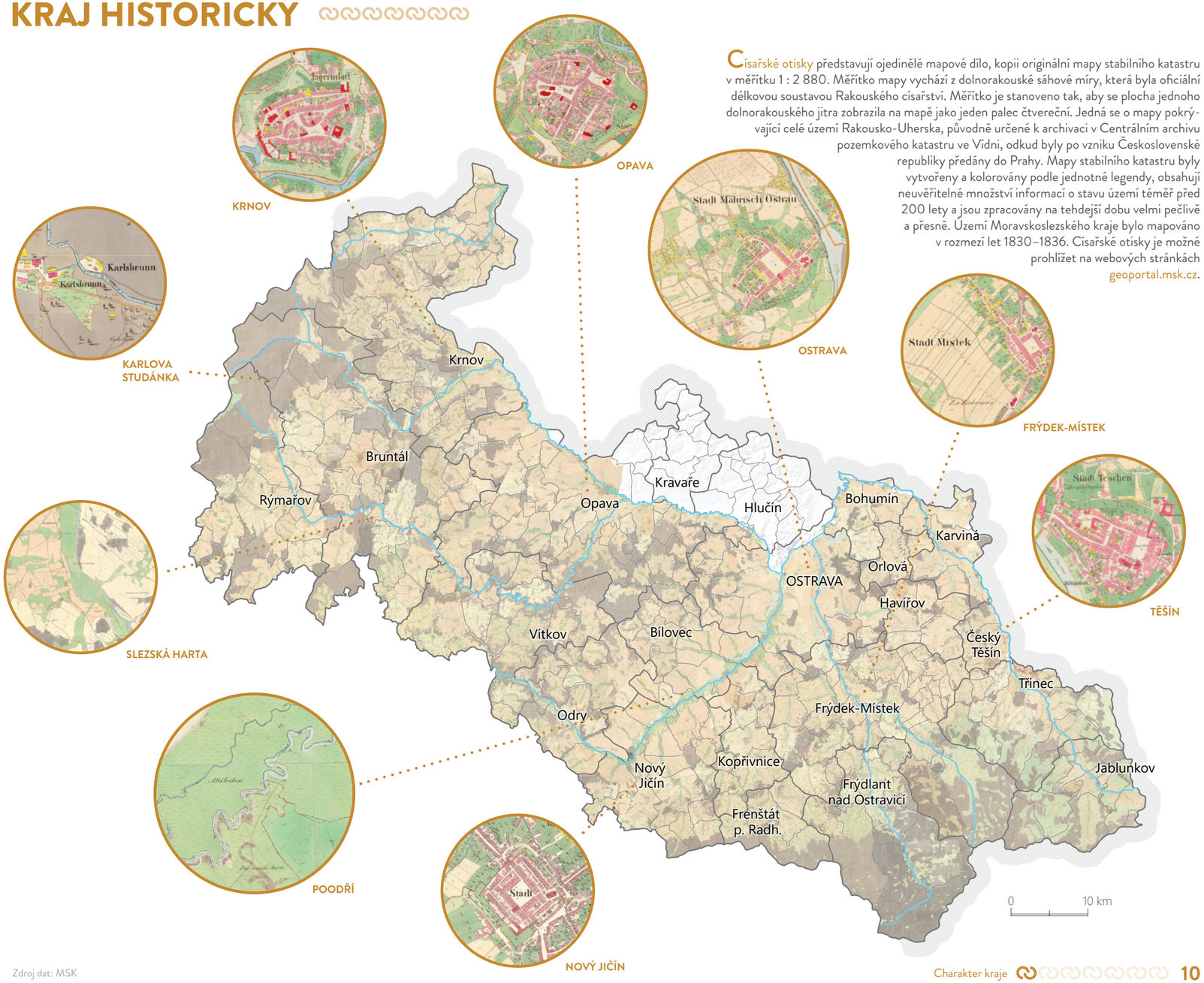

Císařské otisky představují ojedinělé mapové dílo, kopii originální mapy stabilního katastru v měřítku 1 : 2 880. Měřítko mapy vychází z dolnorakouské sáhové míry, která byla oficiální délkovou soustavou Rakouského císařství. Měřítko je stanoveno tak, aby se plocha jednoho dolnorakouského jitra zobrazila na mapě jako jeden palec čtvereční. Jedná se o mapy pokrývající celé území Rakousko-Uherska, původně určené k archivaci v Centrálním archivu pozemkového katastru ve Vídni, odkud byly po vzniku Československé republiky předány do Prahy. Mapy stabilního katastru byly vytvořeny a kolorovány podle jednotné legendy, obsahují neuvěřitelné množství informací o stavu území téměř před 200 lety a jsou zpracovány na tehdejší dobu velmi pečlivě a přesně. Území Moravskoslezského kraje bylo mapováno v rozmezí let 1830–1836. Císařské otisky je možné prohlížet na webových stránkách geoportal.msk.cz.

Zdroj dat: MSK

NÁŠ KRAJ
- Charakter kraje
- Správa kraje
- Příroda kraje
- Obyvatelstvo kraje

PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
ZÁVĚR

METROPOLE OSTRAVA

Ostrava je třetím nejlidnatějším městem České republiky, ve kterém žije přibližně 300 tis. obyvatel. Zároveň je centrem ostravské metropolitní oblasti, která je s počtem obyvatel bezmála 1 mil. po Praze druhou největší sídelní aglomerací České republiky. Ve své sídelní struktuře je velmi charakteristická a výrazně se odlišuje od jiných českých i evropských měst. Má tři přirozená těžiště osídlení, čímž tvoří polycentrickou strukturu osídlení s hlavními obytnými centry, která jsou doplněna desítkami obytných částí a několika produkčními celky. Město má moderní infrastrukturu, která většině obyvatel zajišťuje výjimečnou dostupnost dalších částí regionu pomocí rychlostních komunikací a železniční sítě. Velký potenciál má Ostrava v podobě městských tříd s důležitou občanskou vybaveností. Nezanedbatelné jsou také přírodní kvality metropole. Pestrá mozaika přírodně cenných míst je tvořena jak kousky původní přírody, tak místy, jež vznikla díky činnosti člověka. Jedná se např. o haldy, uměle utvořené útvary vzniklé navážením odpadního materiálu z těžby. Představují pozůstatky hornické činnosti a zároveň významný fenomén a skrytý rekreační potenciál ostravské krajiny.

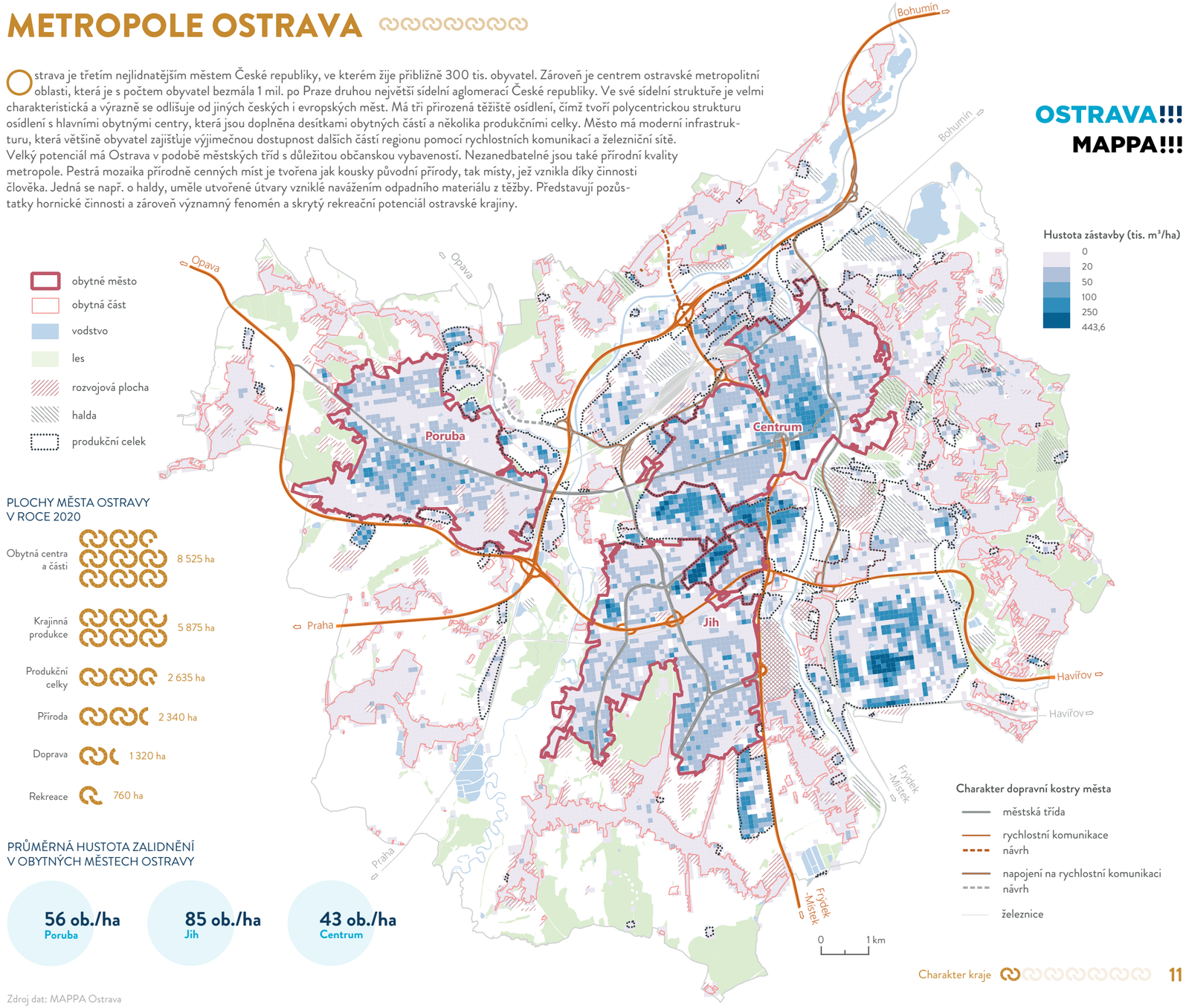

PLOCHY MĚSTA OSTRAVY V ROCE 2020

Obytná centra a části	8 525 ha
Krajinná produkce	5 875 ha
Produkční celky	2 635 ha
Příroda	2 340 ha
Doprava	1 320 ha
Rekreace	760 ha

PRŮMĚRNÁ HUSTOTA ZALIDNĚNÍ V OBYTNÝCH MĚSTECH OSTRAVY

56 ob./ha	85 ob./ha	43 ob./ha
Poruba	Jih	Centrum

Zdroj dat: MAPPA Ostrava

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - **Správa kraje**
  - Příroda kraje
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VEŘEJNÁ SPRÁVA

Území kraje bylo vymezeno územími šest okresů Bruntál, Opava, Nový Jičín, Frýdek-Místek, Karviná a Ostrava-město. K 31. prosinci 2002 zanikly okresní úřady a samosprávné kraje se pro účely státní správy od roku 2003 dělí na správní obvody obcí s rozšířenou působností, ty dále na správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Kromě bývalých okresních měst vykonávají rozšířenou státní správu ještě města Bílovec, Bohumín, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Hlučín, Jablunkov, Kopřivnice, Kravaře, Krnov, Odry, Orlová, Rýmařov, Třinec a Vítkov. V kraji je 300 obcí, z toho 22 obcí s rozšířenou působností. Sídelním městem kraje je statutární město Ostrava.

Zdroj dat: ČÚZK, ČSÚ

Alb	Albrechtice	Brt	Bartošovice	DSt	Dlouhá Stráň	HSu	Horní Suchá	Kun	Kunín	MoJ	Mosty u Jab.	Pšť	Píšť	Šti	Štítina
Aly	Albrechtičky	Brv	Bravantice	Dtm	Dětmarovice	Hšť	Hoštálkovy	KuO	Kunčice p. O.	MoL	Mokré Lazce	Ptc	Petrovice	Štp	Štěpánkovice
AnH	And. Hora	Brz	Bruzovice	DTš	D. Tošanovice	HTš	H. Tošanovice	Kyj	Kyjovice	Moř	Mořkov	Ptř	Petřvald	Štr	Štramberk
Baš	Baška	Bře	Březová	Dvo	Dvorce	Huk	Hukvaldy	Kzl	Kozlovice	Moš	Mošnov	PuP	P. Polom	Těr	Těrlicko
Bdc	Budišovice	Bři	Břidličná	DŽv	D. Životice	HŽv	Horní Životice	Kzm	Kozmice	Mrk	Morávka	Pus	Pustějov	Těš	Těškovice
Běl	Bělá	Bsl	Bohuslavice	Frč	Fryčovice	Chb	Chotěbuz	Ldg	Ludgeřovice	Mrv	Moravice	Raš	Raškovice	Tch	Tichá
BeO	Bernartice	Btk	Bratříkovice	HáS	Háj ve. Slez.	Chk	Chlebičov	Ldv	Ludvíkov	MsK	Mal. Kočov	Raz	Razová	Tís	Tísek
Bhš	Bohušov	BuB	Budišov n. B.	Hať	Hať	Chn	Chuchelná	LeM	Leskovec n. M.	MšT	Malá Štáhle	Rdk	Radkov	Trj	Trojanovice
Bít	Bítov	Buk	Bukovec	HBd	H. Bludovice	Chv	Chvalíkovice	Lhk	Lhotka	Náv	Návsí	Rdn	Roudno	Trn	Trnávka
Blá	Bílá	BýL	B.-Láryšov	Hdk	Hrádek	Jac	Janovice	LhL	Lhotka u L.	Nep	Neplachovice	Rdš	Raduň	Trb	Třebom
Blč	Bílčice	Bys	Bystřice	HDm	H. Domasl.	Jak	Jakartovice	Lch	Lichnov	NHř	N. Heřmin.	Rch	Rychvald	Trc	Třanovice
Blv	Bílov	Čak	Čaková	HdŽ	Hl. Životice	JaO	Jakubčovice	Lib	Libhošť	NLu	Nové Lublice	Roh	Rohov	Trm	Třemešná
BnO	Branka u O.	Čav	Čavisov	Hlč	Holčovice	Jav	Janov	Lip	Liptaň	NoP	Nová Pláň	Rop	Ropice	Trn	Třinec
Boc	Bocanovice	Čel	Čeladná	HLh	Horní Lhota	Jdř	Jindřichov	Lit	Litultovice	Noš	Nošovice	SHř	St. Heřmin.	Tvr	Tvrdkov
Bol	Bolatice	ČeS	Čermná ve S.	Hli	Hlinka	JeO	Jeseník n. O.	Lom	Lomnice	NSe	Nové Sedlice	SJč	Starý Jičín	Uhl	Uhlířov
Bor	Bordovice	Dar	Darkovice	HlM	Horní Lomná	Jez	Jezdkovice	Lub	Luboměř	Nýd	Nýdek	Sko	Skotnice	Úvn	Úvalno
Brm	Brumovice			Hls	Holasovice	Jiř	Jiříkov	Luč	Lučina	NžL	Nižní Lhoty	Skř	Skřipov	VAb	Vel. Albrech.
BrO	Brantice					Jis	Jistebník	Mal	Malenovice	Obr	Oborná	Slž	Služovice	VáB	Václavov u B.
Brš	Brušperk					Kaň	Kaňovice	Man	Mankovice	Olb	Olbramice	Smi	Smilovice	Val	Valšov
						Kat	Kateřinice	Mar	Markvartovice	Old	Oldřišov	Snv	Stonava	Vcv	Václavovice
								MěA	M. Albrechtice	Osc	Ostravice	Sob	Soběšovice	Věp	Vělopolí
								Met	Metylovice	Oti	Otice	Sos	Sosnová	Veř	Veřovice
										Pal	Palkovice	SPa	Sl. Pavlovice	VHr	V. Heraltice
												Spl	Spálov	VHš	V. Hoštice
												SRu	Sl. Rudoltice	Vch	Vrchy
												Sta	Stařič	Vjk	Vojkovice
												Stb	Stěbořice	Vnd	Vendryně
												STě	Staré Těchan.	VPm	V. Polom
												Sth	Strahovice	Vrš	Vršovice
												StM	Staré Město	Vrž	Vražné
												StM	Staré Město	Vřs	Vřesina
												Stn	Slatina	VŠt	V. Štáhle
												Stř	Střítež	Vtř	Větřkovice
														VyL	Vyšní Lhoty
														Vys	Vysoká
														Zbs	Zbyslavice
Dbá	Dobrá	Hlu	Hlubočec												
DBe	D. Benešov	Hlv	Hlavnice												
Dbs	Dobroslavice	HMě	Horní Město	Klm	Klimkovice									StV	Stará Ves	Ztr	Zátor
Dbt	Dobratice	HMo	Hradec n. M.	Kob	Kobeřice									Sud	Sudice	Zvd	Závada
DDm	D. Domasl.	Hně	Hněvošice	KoL	K. Lhotka									SuO	Suchdol n. O.	Zvš	Zvišice
DěB	Dětřichov	Hno	Hnojník	Koš	Košařiska									Svd	Sviadnov	Žab	Žabeň
Děh	Děhylov	Hod	Hodslavice	Krá	Krásná	Mez	Mezina			Pas	Paskov	Paz	Pazderna	SvH	S. Heřman.	Žer	Žermanice
DiH	Dívčí Hrad	Hos	Hostašovice	Krl	Karlovice	Mik	Mikolajice			PeK	Petrovice u K.	SVO	St. Ves n. O.	Svk	Slavkov	ŽNJ	Životice u J.
DLh	Dolní Lhota	Hrb	Hrabyně	Krm	Krmelín	Mil	Milíkov			Pís	Písek	Svt	Svatoňovice	Žnk	Ženklava
DLm	Dolní Lomná	Hrč	Hrčava	KrŽ	Kružberk	MiO	Milotice n. O.			Pra	Pražmo	Šen	Šenov		
DLt	Dolní Lutyně	Hře	Heřmanovice	Kři	Křišťanovice	Mla	Mladecko			Prž	Pržno	Šil	Šilheřovice		
DMr	D. Moravice	HřO	Heřmanice	KSt	Karl. Studánka	Mlč	Melč			Psč	Písečná	ŠNi	Široká Niva		
Dou	Doubrava	Hry	Heřmánky	Ksv	Krasov	MMo	M. Morávka			Pst	Pstruží	ŠNJ	Šenov u J.		
												Štb	Štáblovice		

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - **Správa kraje**
  - Příroda kraje
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ITI OSTRAVSKÉ AGLOMERACE

Metropolitní oblasti a aglomerace jsou tvořeny souvislým územím, zpravidla jádrem a obcemi v zázemí, mezi kterými existují vysoké vzájemné každodenní interakce (např. dojížďka do zaměstnání). Ostravskou aglomeraci tvoří 124 obcí. Jejím centrem je město Ostrava. Další statutární města, která jsou zahrnuta do území ITI, jsou Havířov, Karviná, Opava, Třinec a Frýdek-Místek. V území žije celkem 952 tisíc obyvatel. Ostravská aglomerace v rámci České republiky zaujímá zásadní místo nejen v ekonomice, ale i ve společenském životě a dalších oblastech. V území se odehrávají silné společenské, ekonomické, dopravní (zejména dojížďkové) i jiné procesy, které překračují administrativní hranice jednotlivých obcí. Diverzita jejího území proto patří k jejím přirozeným jevům, stejně jako výlučnost rozvojového potenciálu, vycházející z pevných funkčních vztahů, ovlivňovaných silou regionálních center. Zásadní strategické rozhodnutí a kvalitní vedení jí může přinést žádoucí synergické efekty.

ITI INTEGROVANÁ TERITORIÁLNÍ INVESTICE OSTRAVSKÉ AGLOMERACE

FAKTA O ITI

172 OBCÍ
2 709,9 km² ROZLOHA
979 773 OBYVATEL
361 ob./km² HUSTOTA ZALIDNĚNÍ

SILNÉ STRÁNKY

- Příliv investic
- Diverzifikace ekonomiky
- Technické know-how
- Dopravní napojení
- Společenské kulturní akce mezinárodního významu
- Dostupnost a kvalita veřejných služeb
- Partnerství
- Regenerace Dolní oblasti Vítkovice
- Krajinné bohatství

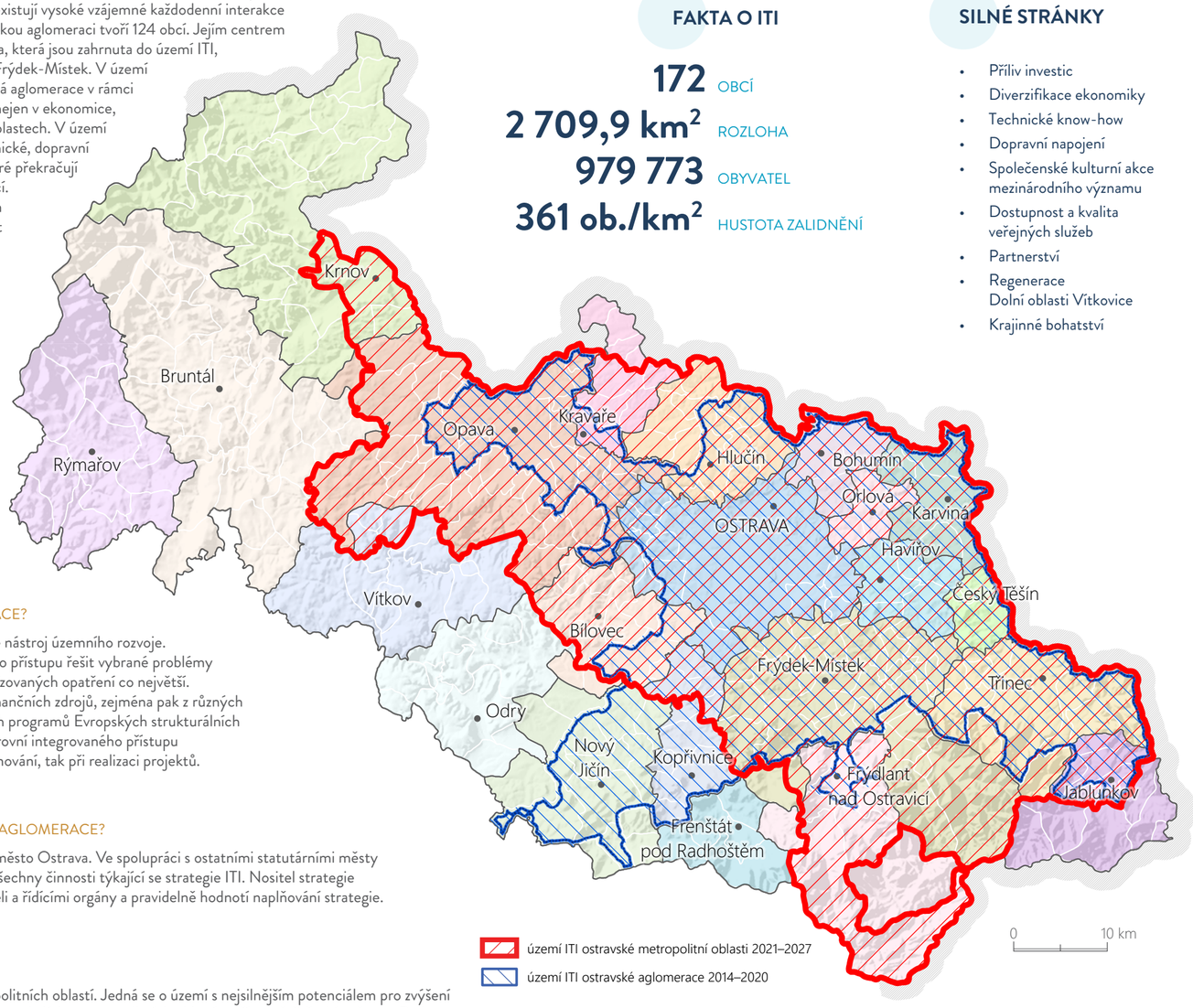

CO TO JE ITI OSTRAVSKÉ AGLOMERACE?

Integrovaná teritoriální investice (ITI) je nástroj územního rozvoje. Jeho podstatou je pomocí integrovaného přístupu řešit vybrané problémy v území tak, aby byl výsledný efekt realizovaných opatření co největší. Tento nástroj umožňuje zapojení více finančních zdrojů, zejména pak z různých prioritních os jednoho či více operačních programů Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). Poslední úrovní integrovaného přístupu je spolupráce aktérů v území, jak při plánování, tak při realizaci projektů.

KDO JE NOSTITELEM ITI OSTRAVSKÉ AGLOMERACE?

Nositelem ITI ostravské aglomerace je město Ostrava. Ve spolupráci s ostatními statutárními městy a Moravskoslezským krajem vykonává všechny činnosti týkající se strategie ITI. Nositel strategie ITI vyhlašuje výzvy, komunikuje s žadateli a řídícími orgány a pravidelně hodnotí naplňování strategie.

JAKÉ JSOU DALŠÍ ITI V ČESKU?

Česká republika vymezuje sedm metropolitních oblastí. Jedná se o území s nejsilnějším potenciálem pro zvýšení ekonomického růstu a kvality života obyvatel. Jádra metropolitních oblastí tvoří největší česká města – Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Olomouc, Ústí nad Labem a Hradec Králové.

Zdroj dat: MSK

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - **Správa kraje**
  - Příroda kraje
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

SPOLUPRÁCE

Kraj je rozmanité území s regionálním systémem vztahů, jehož nedílnou součástí jsou místní samosprávy, ať už jde o statutární města či malé obce, firmy, univerzity či nevládní organizace. V kraji působí řada územních uskupení, pracovních skupin, platforem a sdružení, s jejichž systematickým zapojením počítáme, jelikož se jedná o klíčové aktéry současného rozvoje. Moravskoslezský kraj má 16 partnerských regionů z 11 zemí Evropy i světa, spolupracuje však i s dalšími zeměmi. Mezi nejvýznamnější oficiální zastoupení zahraničních institucí patří Generální konzulát Polské republiky v Ostravě, Honorární konzulát Ruské federace v Ostravě, Honorární konzulát Turecké republiky ve Frýdku-Místku, Francouzská aliance v Ostravě a Česko-polská obchodní komora. Na regionální úrovni hrají největší roli Místní akční skupiny (MAS), kterých je v kraji celkem 12. Členství v MAS je otevřeno širokému okruhu zájemců, územní působnost MAS je vymezena katastry členských obcí. Principy fungování MAS jsou založeny na budování místního partnerství obcí, podnikatelů, zemědělců, neziskových organizací, škol a aktivních občanů. Místní akční skupina sdružuje pestrou skupinu lidí, kteří společně přemýšlejí o rozvoji venkovského regionu v dlouhodobém měřítku.

PARTNERSKÉ REGIONY MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

Zdroj dat: ČSÚ, MSK, MAS

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - **Příroda kraje**
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

HORY A NÍŽINY

Na území kraje zasahují tři výrazné a typem odlišné geomorfologické soustavy (provincie) – Západní Karpaty, Česká vysočina a Středoevropská nížina. Osou kraje je Moravská brána, zlomová propadlina s širokou nivou řeky Odry s četnými meandry. Na ni navazuje široká Ostravská pánev, charakteristická důlní činností (haldy, poklesy terénu vlivem hlubinné těžby uhlí) a častými povodněmi. Česká vysočina je na území kraje zastoupena pásmy Nízkého a Hrubého Jeseníku s pozůstatky sopečné činnosti a kvarterního zalednění. Členitější reliéf je následkem erozní činnosti Moravice, Opavy a Odry. Ze Západních Karpat zasahují na území kraje Beskydy (s častým výskytem sesuvů vlivem nestabilního flyšového podloží) a jejich podhůří – Podbeskydská pahorkatina. Povrch pahorkatiny je mírně zvlněný, členitější je pouze Štramberská vrchovina s četnými pahorky a hřbety mladých vyvřelin a vrchy vápencového bradla.

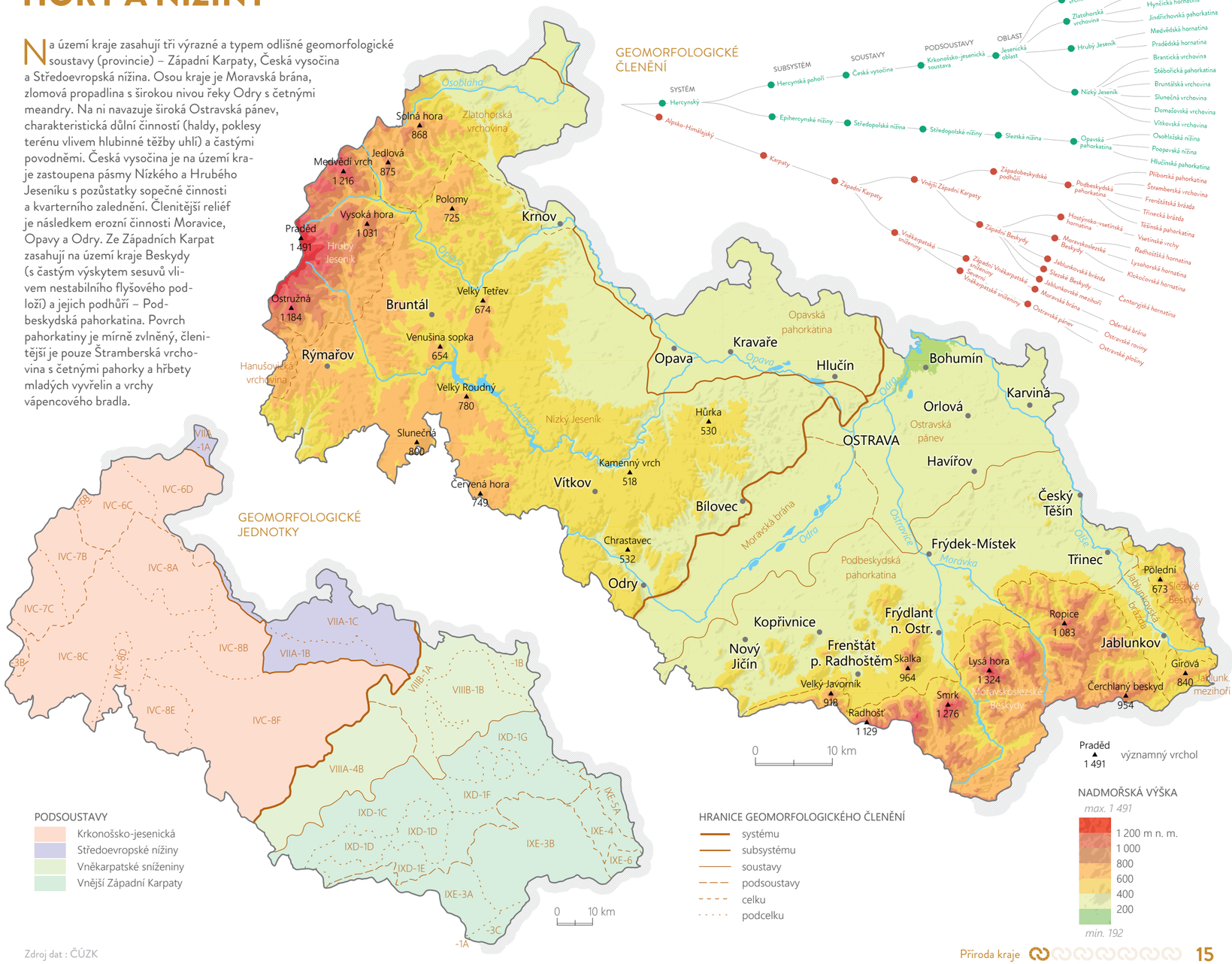

GEOMORFOLOGICKÉ ČLENĚNÍ

GEOMORFOLOGICKÉ JEDNOTKY

PODSOUSTAVY
- Krkonošsko-jesenická
- Středoevropské nížiny
- Vněkarpatské sníženiny
- Vnější Západní Karpaty

HRANICE GEOMORFOLOGICKÉHO ČLENĚNÍ
- systému
- subsystému
- soustavy
- podsoustavy
- celku
- podcelku

Praděd 1 491 významný vrchol

NADMOŘSKÁ VÝŠKA
max. 1 491
1 200 m n. m.
1 000
800
600
400
200
min. 192

Zdroj dat : ČÚZK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - **Příroda kraje**
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

Geologická stavba kraje je velice pestrá. Působilo zde hercynské i alpinské vrásnění. Je tvořen geologickou jednotkou Českého masivu moravo-silesikum (vznikla hercynskou orogenezí) a mlašími Západními Karpaty (vznikly alpinskou orogenezí). Západní Karpaty mají typickou příkrovovou stavbu, příkrovy jsou tvořeny různými druhy sedimentárních hornin, které obalují tzv. krystalická jádra, jež jsou tvořena granitoidy a metamorfovanými horninami. Západní Karpaty pak sestávají z karpatského flyše a karpatské předhlubně a jsou typické svahovými nestabilitami (sesuvy). V kraji najdeme významné zásoby podzemních vod, které jsou spojené především v hydrogeologických rajonech vázaných na fluviální a glacigenní uloženiny kvartérního stáří v povodí Odry, Opavy a jejich přítoků a dále v prostoru Opavské pahorkatiny. V Moravskoslezském kraji jsou zásoby černého uhlí (Ostravská pánev), vápence (např. Štramberk) či černých jílovitých břidlic (oblast Nízkého Jeseníka). Mezi nejvýznamnější fenomény neživé přírody patří pseudokrasové jeskyně v karpatském flyši, krasové jevy, sopečné a lávové proudy, bludné balvany.

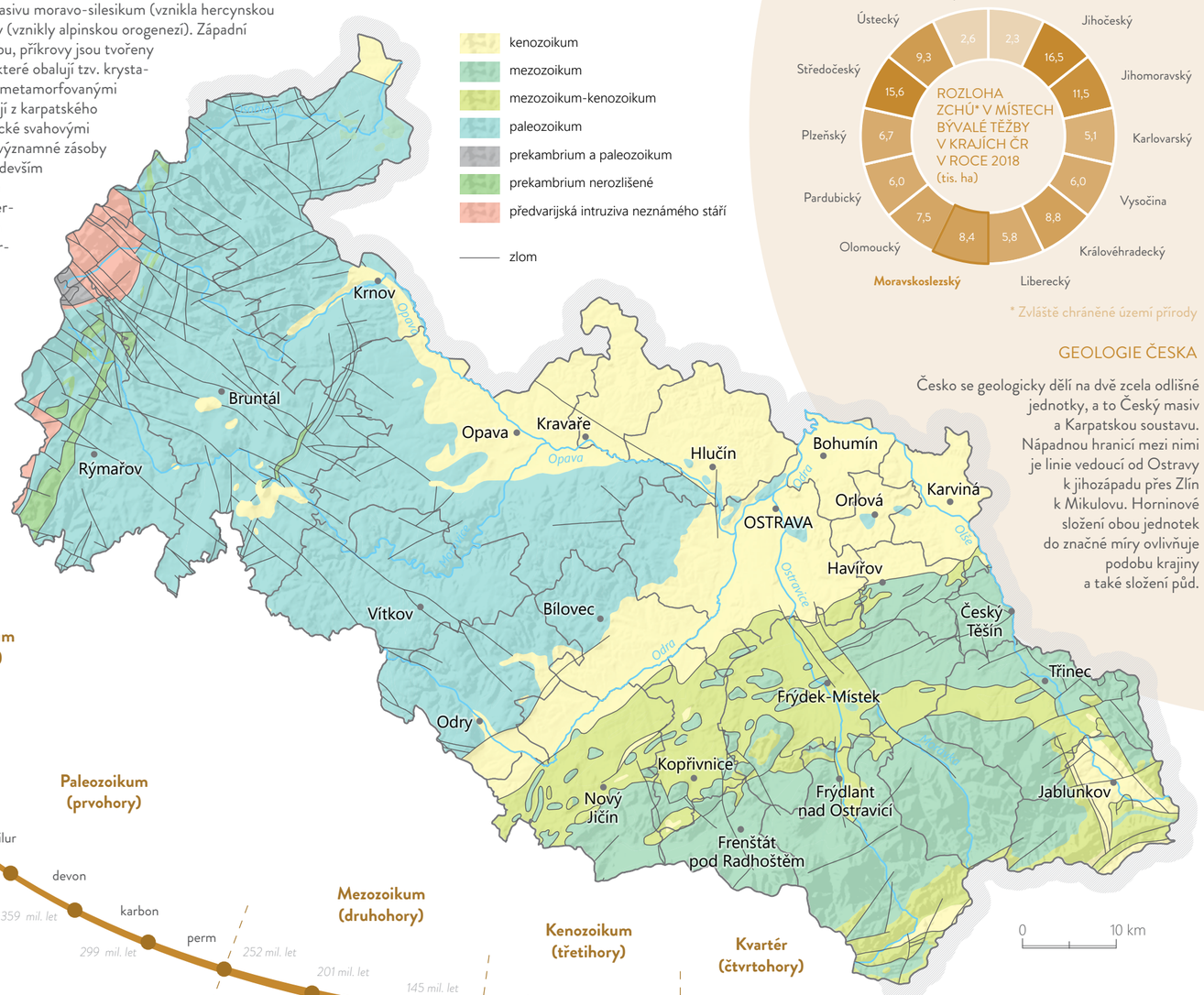

* Zvláště chráněné území přírody

GEOLOGIE ČESKA

Česko se geologicky dělí na dvě zcela odlišné jednotky, a to Český masiv a Karpatskou soustavu. Nápadnou hranicí mezi nimi je linie vedoucí od Ostravy k jihozápadu přes Zlín k Mikulovu. Horninové složení obou jednotek do značné míry ovlivňuje podobu krajiny a také složení půd.

GEOLOGICKÝ VÝVOJ ZEMĚ

Zdroj dat: ČGS

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - **Příroda kraje**
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

TĚŽBA A GEORIZIKA

Větší část Moravskoslezského kraje se již za dob Rakouska-Uherska stala jednou z nejdůležitějších průmyslových oblastí. Těžba železných rud, olova a stříbra zde probíhala již od středověku (Jesenicko, Bruntálsko). Jádrem regionu je však ostravsko-karvinská průmyslová a těžební pánev, jejíž industrializace byla úzce spojena s využíváním místního nerostného bohatství, zejména kvalitního koksovatelného černého uhlí a s navazujícím rozvojem těžkého průmyslu a hutnictví. Kraj se tak stal centrem hutní výroby, avšak nyní dochází k výraznému poklesu vytěženého množství uhlí (o více než 80 % v posledním desetiletí). V současnosti je v provozu již pouze jeden aktivní důl, a to Důl ČSM v těsné blízkosti Karviné. Pozůstatky po těžbě uhlí ve formě hald hlušiny jsou zdrojem prašnosti, zejména když bez rekultivace přetrvávají v území dlouho po skončení těžby. Hrozí také riziko jejich zahoření s produkcí škodlivých látek. Území je také náchylné k propadům a sesuvům, které se ve větší míře vyskytují v jižní části kraje (zde však především vlivem nestabilního flyšového podloží).

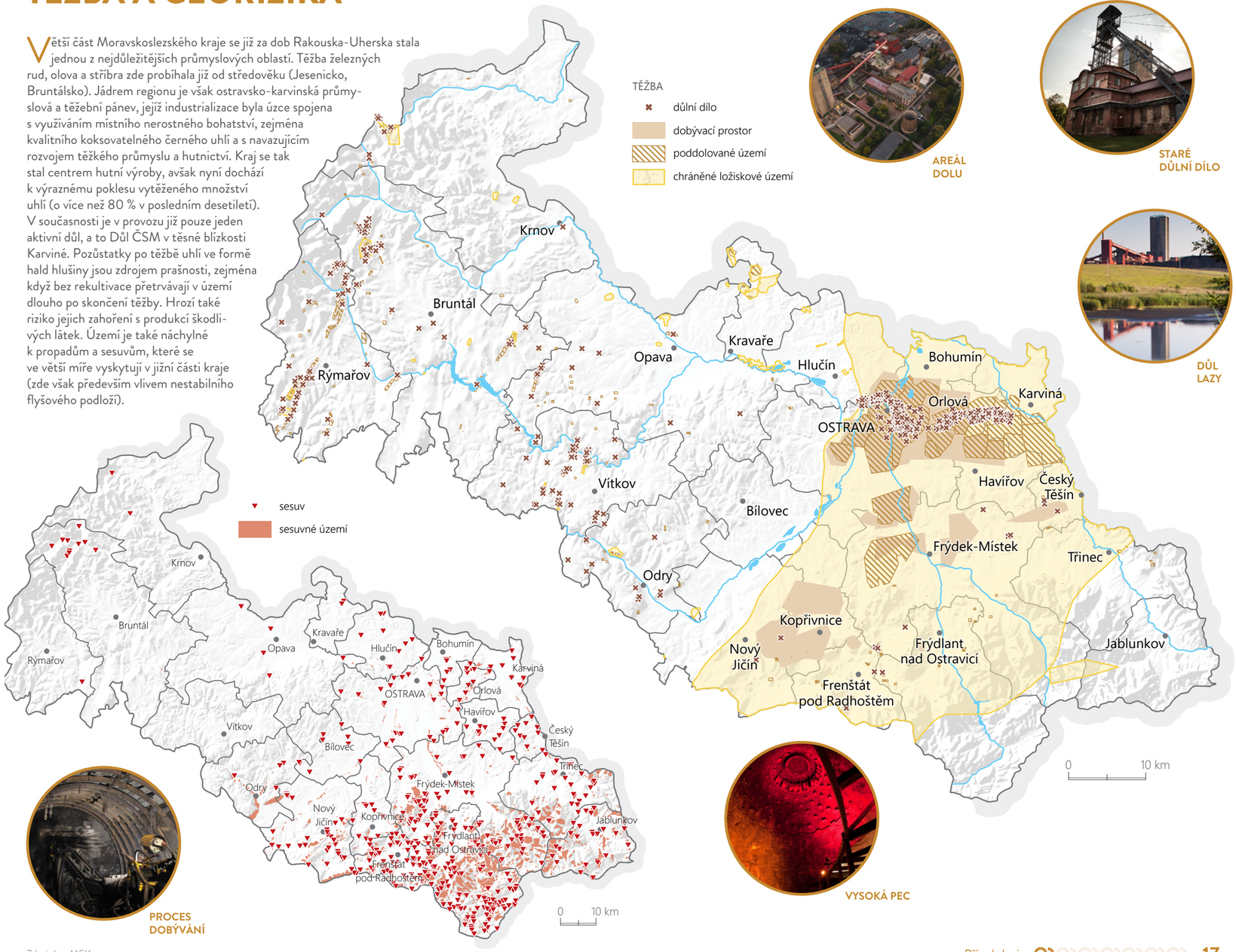

AREÁL DOLU

STARÉ DŮLNÍ DÍLO

DŮL LAZY

PROCES DOBÝVÁNÍ

VYSOKÁ PEC

Zdroj dat: MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - **Příroda kraje**
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VODSTVO

Území kraje patří převážně do povodí Odry, ta ústí do Baltského moře. Do Odry se postupně vlévají další významné řeky kraje. V Ostravě se setkává s řekou Opavou, která přitéká z Jeseníků, a řekou Ostravicí, jež pramení v Beskydech. Na soutoku s Olší opouští Odra Českou republiku. Toto místo je nejnižším bodem Moravskoslezského kraje (195 m n. m.). Velká přírodní jezera se v Moravskoslezském kraji nenacházejí. Vyskytují se zde ale rybníky a umělé přehradní nádrže. Rybníky dnes kromě chovu nacházejí uplatnění i v průmyslu. Slouží jako malé nádrže pro užitkovou vodu. Zvláštností jsou vodní plochy, které vznikly zatopením vytěžených území, poklesů vzniklých při dolování, nebo území s vývozem strusky a odpadu z těžby.

SLEZSKÁ HARTA
největší vodní nádrž

OPAVA (v Děhylově)
největší průměrný průtok

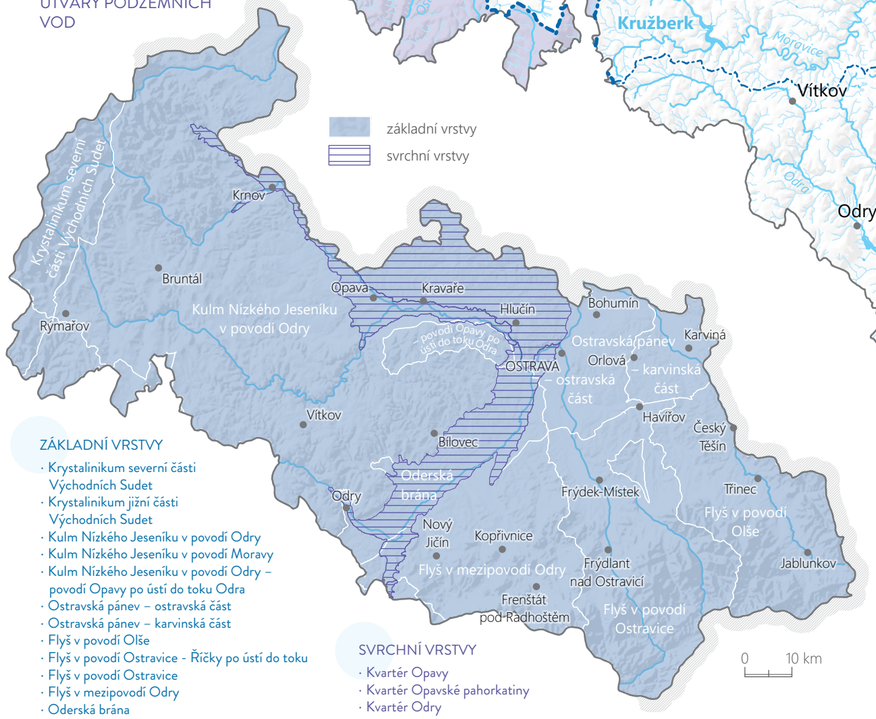

ZÁKLADNÍ VRSTVY
- Krystalinikum severní části Východních Sudet
- Krystalinikum jižní části Východních Sudet
- Kulm Nízkého Jeseníku v povodí Odry
- Kulm Nízkého Jeseníku v povodí Moravy
- Kulm Nízkého Jeseníku v povodí Odry – povodí Opavy po ústí do toku Odra
- Ostravská pánev – ostravská část
- Ostravská pánev – karvinská část
- Flyš v povodí Olše
- Flyš v povodí Ostravice - Říčky po ústí do toku
- Flyš v povodí Ostravice
- Flyš v mezipovodí Odry
- Oderská brána

SVRCHNÍ VRSTVY
- Kvartér Opavy
- Kvartér Opavské pahorkatiny
- Kvartér Odry

Zdroj dat: VÚV TGM

POVODÍ V KRAJI
- 201 Odra po Opavu
- 202 Opava + Odra od Opavy po Ostravici
- 203 Ostravice, Olše a Odra od Ostravice po Olši
- 204 Levostranné přítoky Odry od Olše po Osoblahu
- 410 Morava po Bečvu
- 411 Bečva
- 421 Váh od Kysuce po Dubovou

CHOPAV BESKYDY
největší chráněná oblast přirozené akumulace vod

ODRA
nejdelší řeka

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - **Příroda kraje**
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

KLIMATICKÉ OBLASTI

Nejpoužívanější klasifikací pro hodnocení klimatu (podnebí) je v Česku Quittova klasifikace (zpracováno v letech 1971, 2000). Při určení klimatických oblastí autor vycházel z klimatologických dat období 1901–1950 a z území republiky rozčleněného na čtverce o straně 3 km (900 ha). Takto bylo na základě 14 různých charakteristik rozlišeno 23 typů podnebí, které lze sloučit do tří hlavních oblastí (chladné, mírně teplé a teplé). Na území MSK se nachází pouze 10 typů, které jsou ovlivněné zejména vertikální členitostí. Nejvýrazněji se na klimatu podílí klimatická bariéra v podobě pohoří, a zároveň i směr otevřenosti Moravské brány a Ostravské pánve. Kromě těchto přírodních vlivů má na ráz klimatu velkou zásluhu i člověk, a to odlesněním a průmyslovými aktivitami. Jeseníky i Beskydy spadají do chladné klimatické oblasti, Ostravská pánev a Moravská brána spadá do teplé oblasti. Největší část kraje pokrývá klima mírně teplých oblastí.

Klimatické oblasti podle Quitta (1961–2000)

Parametr	Klimatické charakteristiky chladných oblastí				Klimatické charakteristiky mírně teplých oblastí					Klimatické charakteristiky teplých oblastí
	C4	C5	C6	C7	MW1	MW2	MW4	MW7	MW10	W2
Počet letních dní	0–20	10–30	10–30	10–30	20–30	20–30	20–30	30–40	40–50	50–60
Počet dní s průměr. teplotou 10 °C a více	80–120	100–120	120–140	120–140	120–140	140–160	140–160	140–160	140–160	160–170
Počet dní s mrazem	160–180	140–160	140–160	140–160	160–180	110–130	110–130	110–130	110–130	100–110
Počet ledových dní	60–70	60–70	60–70	50–60	40–50	40–50	40–50	40–50	30–40	30–40
Průměrná lednová teplota [°C]	−7 – −6	−5 – −6	−4 – −5	−3 – −4	−5 – −6	−3 – −4	−2 – −3	−2 – −3	−2 – −3	−2 – −3
Průměrná červencová teplota [°C]	12–14	14–15	14–15	15–16	15–16	16–17	16–17	16–17	17–18	18–19
Průměrná dubnová teplota [°C]	2–4	2–4	2–4	4–6	5–6	6–7	6–7	6–7	7–8	8–9
Průměrná říjnová teplota [°C]	4–5	5–6	5–6	6–7	6–7	6–7	6–7	7–8	7–8	7–9
Průměr. počet dní se srážkami 1 mm a více	120–140	120–140	140–160	120–130	120–130	120–130	110–120	100–120	100–120	90–100
Suma srážek ve vegetačním období [mm]	600–700	500–600	600–700	500–600	500–600	450–500	350–450	400–450	400–450	350–400
Suma srážek v zimním období [mm]	400–500	350–400	400–500	350–400	300–350	250–300	250–300	250–300	200–250	200–300
Počet dní se sněhovou pokrývkou	140–160	120–140	120–140	100–120	100–120	80–100	60–80	60–80	50–60	40–50
Počet zatažených dní	130–150	140–150	150–160	150–160	120–150	150–160	150–160	120–150	120–150	120–140
Počet jasných dní	30–40	30–40	40–50	40–50	40–50	40–50	40–50	40–50	40–50	40–50
	C4	C5	C6	C7	MW1	MW2	MW4	MW7	MW10	W2

Označení C, MW a W vychází z anglického *Cold, Moderately Warm a Warm*

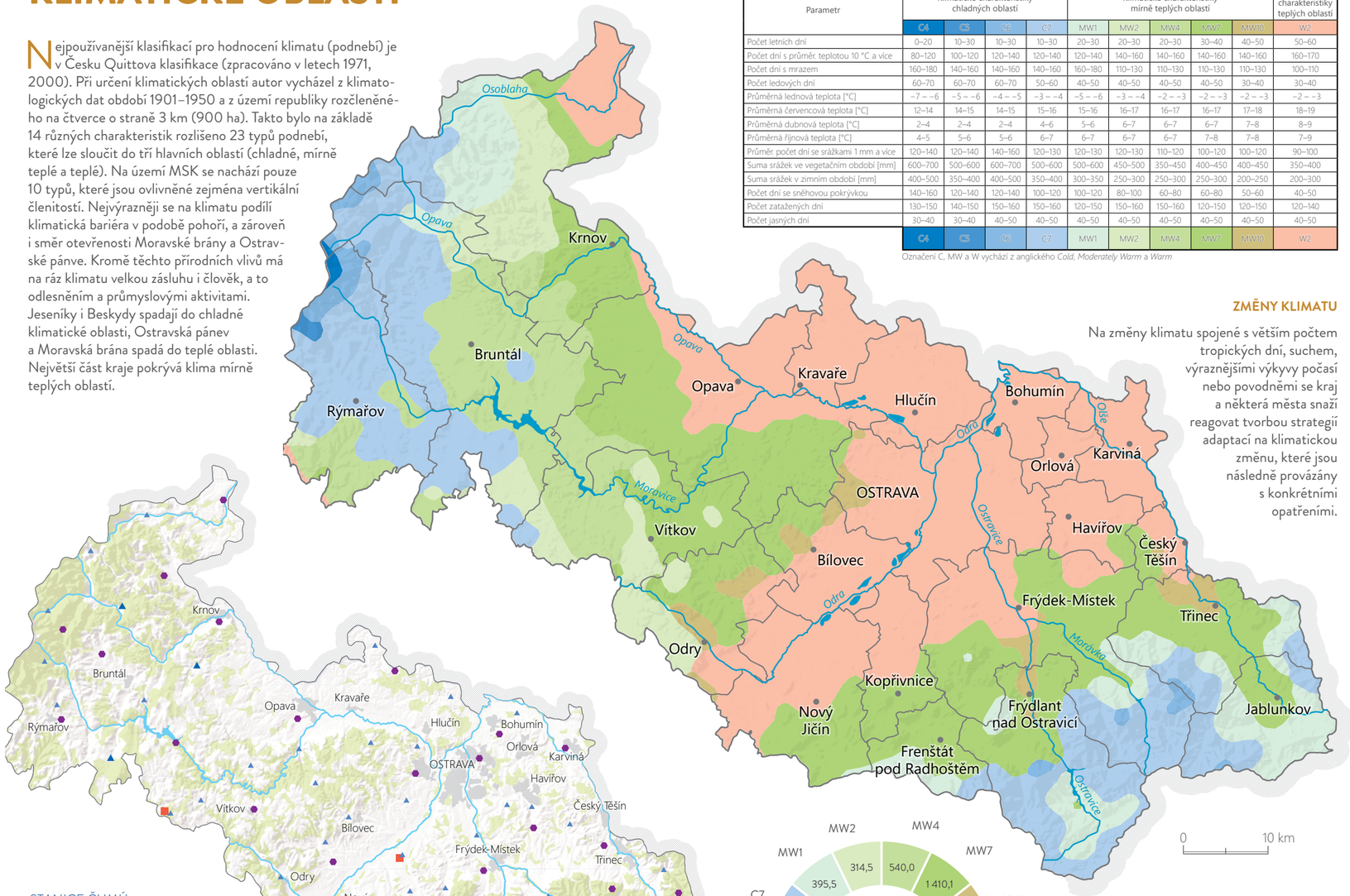

STANICE ČHMÚ
- automatická meteorologická stanice
- automatická klimatologická stanice
- automatická srážkoměrná stanice
- manuální srážkoměrná stanice

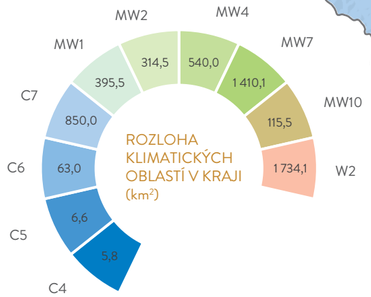

ZMĚNY KLIMATU

Na změny klimatu spojené s větším počtem tropických dní, suchem, výraznějšími výkyvy počasí nebo povodněmi se kraj a některá města snaží reagovat tvorbou strategií adaptací na klimatickou změnu, které jsou následně provázány s konkrétními opatřeními.

Zdroj dat: KGI-UPOL, ČHMÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - **Příroda kraje**
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

TEPLOTY A SRÁŽKY

Teploty a srážky jsou společně s dalšími meteorologickými prvky pravidelně a dlouhodobě měřeny hustou sítí meteorologických stanic. Naměřená data jsou využívána především pro předpověď počasí a hodnocení změn klimatu. Dvěma nejčastěji používanými charakteristikami popisujícími klima jsou průměrná roční teplota vzduchu a průměrný roční úhrn srážek.

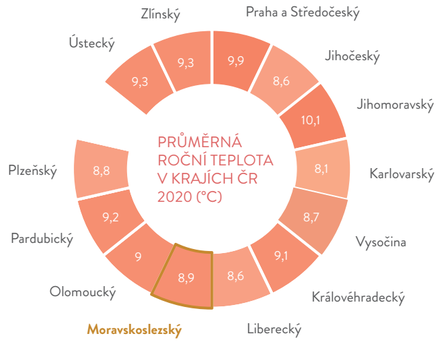

Pro území kraje jsou typické velké rozdíly v extrémních hodnotách srážek i teplot, což je způsobeno především rozdílnou vertikální členitostí. Na jedné straně tak jsou vysoká pohoří Beskyd a Jeseníku s nízkými teplotami a vysokými srážkami, na druhé potom Osoblažsko a Moravská brána a Ostravská pánev s výrazně vyššími teplotami a nižšími úhrny srážek. Kraj má v rámci Česka nejvyšší úhrn srážek.

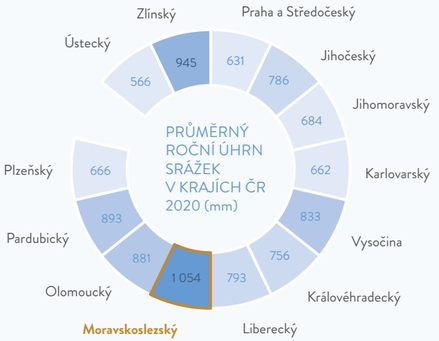

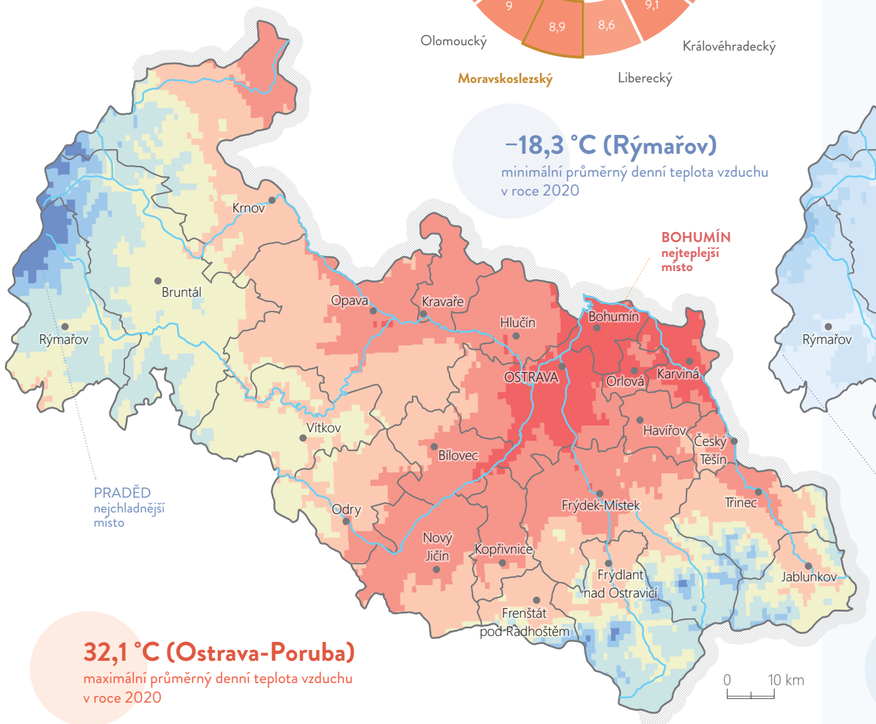

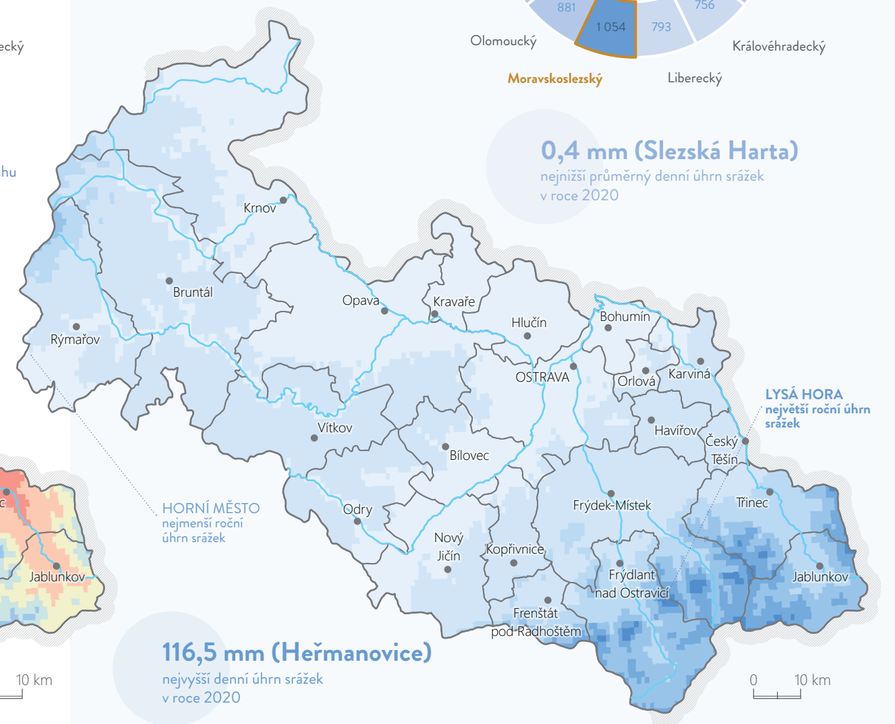

Průměrná roční teplota za období 1970–2020

min. 1,6 — max. 8,9

4 5 6 7 8 8,5 °C

Průměrný roční úhrn srážek za období 1970–2020

min. 607 — max. 1 202

700 800 900 1 000 1 100 mm

PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ TEPLOTA VZDUCHU V ROCE 2020

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
0,2	3,5	3,7	8,6	10,1	16,2	17,3	18,5	13,9	9,2	4,1	1,8 °C

PRŮMĚRNÝ MĚSÍČNÍ ÚHRN SRÁŽEK V ROCE 2020

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
20	71	37	8	124	194	106	135	131	162	30	34 mm

Zdroj dat: WorldClim, ČHMÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - **Příroda kraje**
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

KRAJINNÝ POKRYV

SPORTOVNÍ A REKREAČNÍ PLOCHY

LESY

MĚSTSKÁ ZÁSTAVBA

PRŮMYSLOVÉ AREÁLY

MĚSTSKÉ ZELENÉ PLOCHY

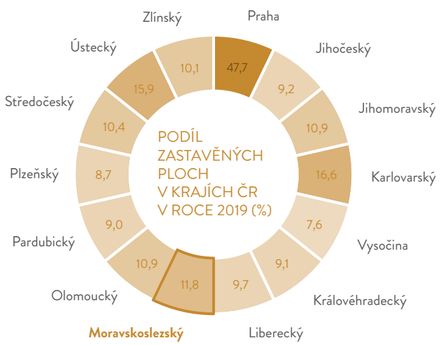

KRAJINNÝ POKRYV

Sledování krajinného pokryvu a jeho změn je prováděno v Evropě již od roku 1985 pomocí družicových snímků. Snímky jsou interpretovány do 44 detailních typů krajinného pokryvu a díky jednotné metodice je možné hodnotit změny napříč celou Evropou. Data jsou aktualizována v šestileté periodě (naposledy v roce 2018).

URBANIZOVANÉ OBLASTI
- městská zástavba
- průmyslové a obchodní areály
- dopravní plochy
- plochy současné těžby
- haldy a skládky
- staveniště
- městské zelené plochy
- sportovní a rekreační plochy

ZEMĚDĚLSKÉ A PŘÍRODNÍ OBLASTI
- pole
- louky, pastviny a křoviny
- listnaté a smíšené lesy
- jehličnaté lesy a nízký lesní porost
- mokřiny a močály
- vodní toky a plochy

Zdroj dat: COPERNICUS, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - **Příroda kraje**
  - Obyvatelstvo kraje
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

TYPY KRAJIN

Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje vymezují typy krajin jako jednotlivé specifické krajiny a jako dílčí skladebné části oblastí specifických krajin. Pro každou specifickou krajinu stanovují charakteristické znaky a cílové kvality včetně podmínek pro jejich zachování nebo dosažení. Společnými podmínkami k dosažení cílových kvalit krajiny ve specifických krajinách, na jejichž území leží vymezené kumulované přírodní, kulturní a civilizační hodnoty nadmístního významu, jsou:

- Dbát na zachování vizuálního vlivu přírodních a kulturních dominant v krajinných panoramatech i v dílčích scenériích, minimalizovat narušení pohledové siluety vymezených hodnot v krajinných panoramatech konkurenčními stavbami.
- Respektovat „genius loci“ území kumulovaných přírodních, kulturních a civilizačních hodnot.

Zásady územního rozvoje kraje vymezují přechodová pásma jako území, ve kterých dochází k postupné změně kvalit sousedících specifických krajin. Společnými podmínkami k dosažení cílových kvalit krajiny jsou:

- Uplatňování cílových kvalit sousedních specifických krajin.
- Uplatňování podmínek k dosažení cílových kvalit sousedních specifických krajin v závislosti na charakteru záměru a jeho umístění.

BÍLÁ OPAVA
náučná stezka

NÍZKY JESENÍK
zemědělská krajina

EVROPSKÁ ÚMLOVA O KRAJINĚ

Evropská úmluva o krajině, kterou Česká republika ratifikovala v roce 2004, představuje nový přístup ke krajině. Základem je zjištění, jak krajinu vnímá veřejnost, lidé, kteří v ní žijí nebo ji navštěvují. Úmluva nerozlišuje krajiny více a méně hodnotné. Všechny krajiny mají být analyzovány a sledovány a všechny mají být určitým způsobem chráněny. Jedním z hlavních cílů ochrany je předání hodnot krajiny dalším generacím, nikoli ve smyslu její konzervace. Pod pojmem krajina je chápána nejen nezastavěná, ale i sídelní krajina. Různé krajiny jsou výsledkem vývoje v čase, způsobeného jak přírodními silami, tak lidskými bytostmi, takže přírodní a kulturní součásti krajiny tvoří celek a nemají být vnímány odděleně. V celém procesu plánování krajiny úmluva požaduje kombinovat expertní přístup s konzultací s širokou veřejností.

VYŠNÍ LHOTY
Beskydy

VELKÁ ČANTORYJE
vyhlídkový vrchol

Zdroj dat: MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - **Obyvatelstvo kraje**
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ROZMÍSTĚNÍ OBYVATEL

Obyvatelstvo je i v současnosti uvnitř kraje rozloženo velmi nerovnoměrně. Celková hustota zalidnění je 221 ob./km², což je téměř dvojnásobná hustota zalidnění proti průměru ČR (134 ob./km²). Mezi hustě zalidněnou centrální a východní části kraje a velmi řídce zalidněnou západní částí je velmi výrazný rozdíl. V západní části kraje je vyšší hustota zalidnění pouze na území měst a v jejich nejtěsnějším zázemí. Specifické problémy vyplývající z nízké hustoty zalidnění a s tím souvisejícími problémy s využitím území jsou zejména v severozápadní části kraje (Albrechticko, Osoblažsko), na Vítkovsku a Budišovsku. Naproti tomu vysoká hustota zalidnění dominuje v území mezi Opavou, Ostravou a dále až na hranici se Slovenskem. Určitou výjimkou jsou jen odlehlejší horské oblasti Beskyd (Frýdlantsko, Frenštátsko, Jablunkovsko). Nejvyšší koncentrace obyvatelstva je v jádrovém území kraje, kde v ORP Ostrava, Český Těšín, Havířov a Orlová dosahuje hustota zalidnění více než 500 ob./km².

řídce osídlený venkov

hustěji zalidněná města

festival Colours of Ostrava

sezónní zalidnění krajiny

1 200 539 obyvatel
v roce 2019

HUSTOTA ZALIDNĚNÍ V ČESKU

Česko se s nadprůměrnou hustotou zalidnění 134 ob./km² řadí na 12. místo v Evropě. Nejnižší hustota lemuje jihozápadní a jižní hranici státu, nejvyšší hustotu zalidnění mají kromě městských okresů průmyslové oblasti (Most, Teplice, Ústí nad Labem, Jablonec nad Nisou, Kladno a Karviná).

Zdroj dat: ČSÚ, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - **Obyvatelstvo kraje**
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

POPULAČNÍ VÝVOJ

Poměr počtu obyvatel ke konci roku k počtu obyvatel ke konci roku před pěti lety slouží ke zjištění aktuálního stavu atraktivity území pro bydlení, včetně posouzení současného procesu stárnutí populace v území. Velmi nízké hodnoty (obvykle nižší než 0,95) reprezentují výrazný pokles počtu obyvatel z důvodu záporné přirozené měny či záporného migračního salda nebo obou příčin společně. Ve svém důsledku populační vývoj vede k vysídlování území.

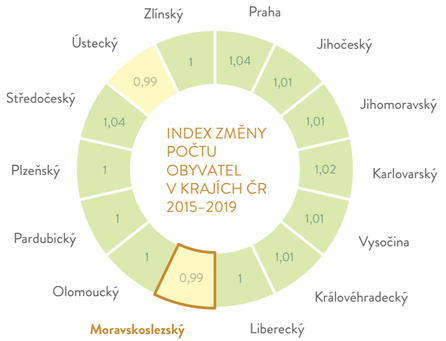

Rozmístnění obyvatelstva je nejčastěji popisováno pomocí hustoty zalidnění za administrativní jednotky, které mají často velmi rozdílnou velikost. Tento nedostatek řeší pravidelná hexagonální síť, díky které je územní srovnávání mnohem jednodušší a přesnější. Stejná velikost hexagonů umožňuje používat absolutní hodnoty (počet obyvatel). Velmi dobře jsou patrné oblasti převážně přírodního charakteru, kde žádná bytová výstavba realizována není a hustota zalidnění je nízká.

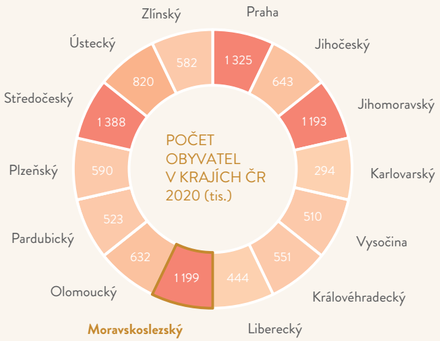

INDEX ZMĚNY POČTU OBYVATEL = POČET OBYVATEL V ROCE 2019 / POČET OBYVATEL V ROCE 2015

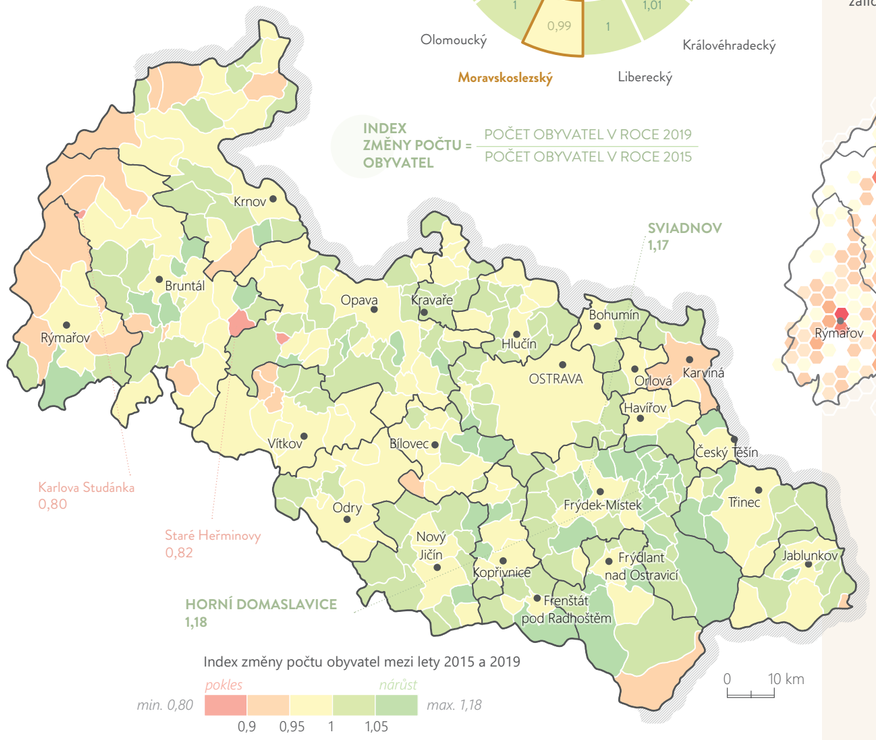

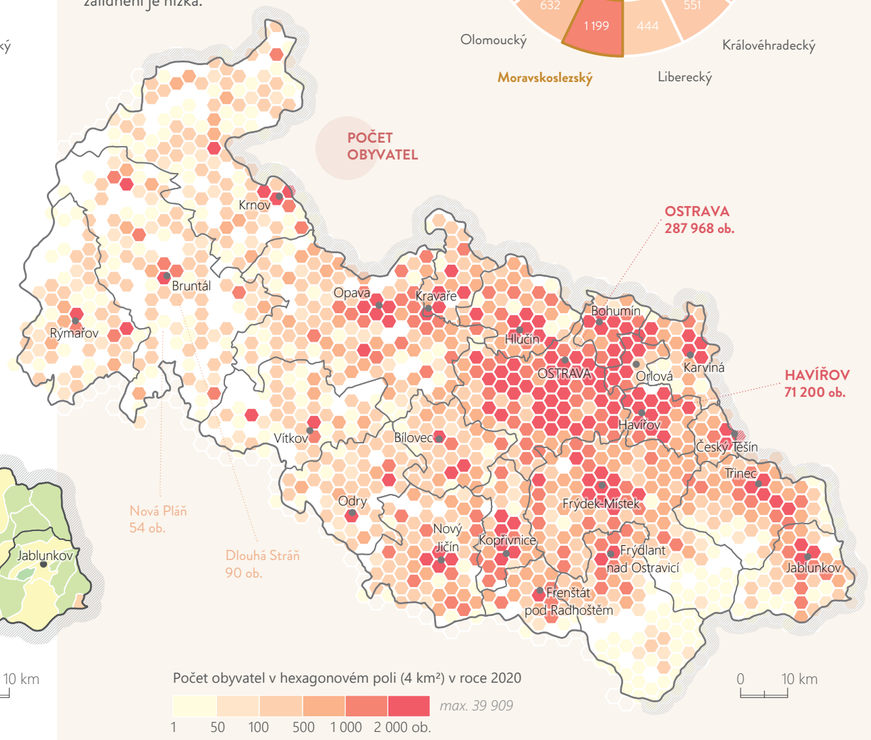

CELKOVÝ ÚBYTEK OBYVATEL V KRAJI 2015–2019

Zdroj dat: ČSÚ

–2 760 obyvatel
celkový úbytek v roce 2019

POČET OBYVATEL V KRAJI 2015–2019

589 tis. mužů
611 tis. žen
v roce 2019

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - **Obyvatelstvo kraje**
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

PŘIROZENÁ MĚNA

V přirozené měně obyvatel (rozdíl mezi narozenými a zemřelými) došlo v kraji po roce 1995 k zásadní změně. Přírůstky počtu obyvatel se změnily na úbytky. Relativně nejméně příznivý vývoj postihl centrální a východní část kraje, kde je řada měst a obcí, které kdysi velmi dynamicky rostly. Po zastavení tohoto růstu se v nich zhoršila věková skladba obyvatelstva a postupně v nich dochází k úbytkům počtu obyvatel přirozenou měnou. Obdobná je situace v západní části kraje s řadou obcí s úbytkem počtu obyvatel především na Bruntálsku a Krnovsku, včetně řady obcí na Osoblažsku, jejichž dříve velmi příznivá věková skladba se postupně zhoršuje a obyvatelstvo v nich ubývá i přirozenou měnou. Naproti tomu v některých málo zalidněných obcích, např. na Vítkovsku, způsobuje přistěhování obyvatel s větší než obvyklou porodností nejen znatelný procentní přírůstek obyvatel migrací, ale i přirozenou měnou.

50,1
hrubá míra porodnosti v letech 2015–2019

56,1
hrubá míra úmrtnosti v letech 2015–2019

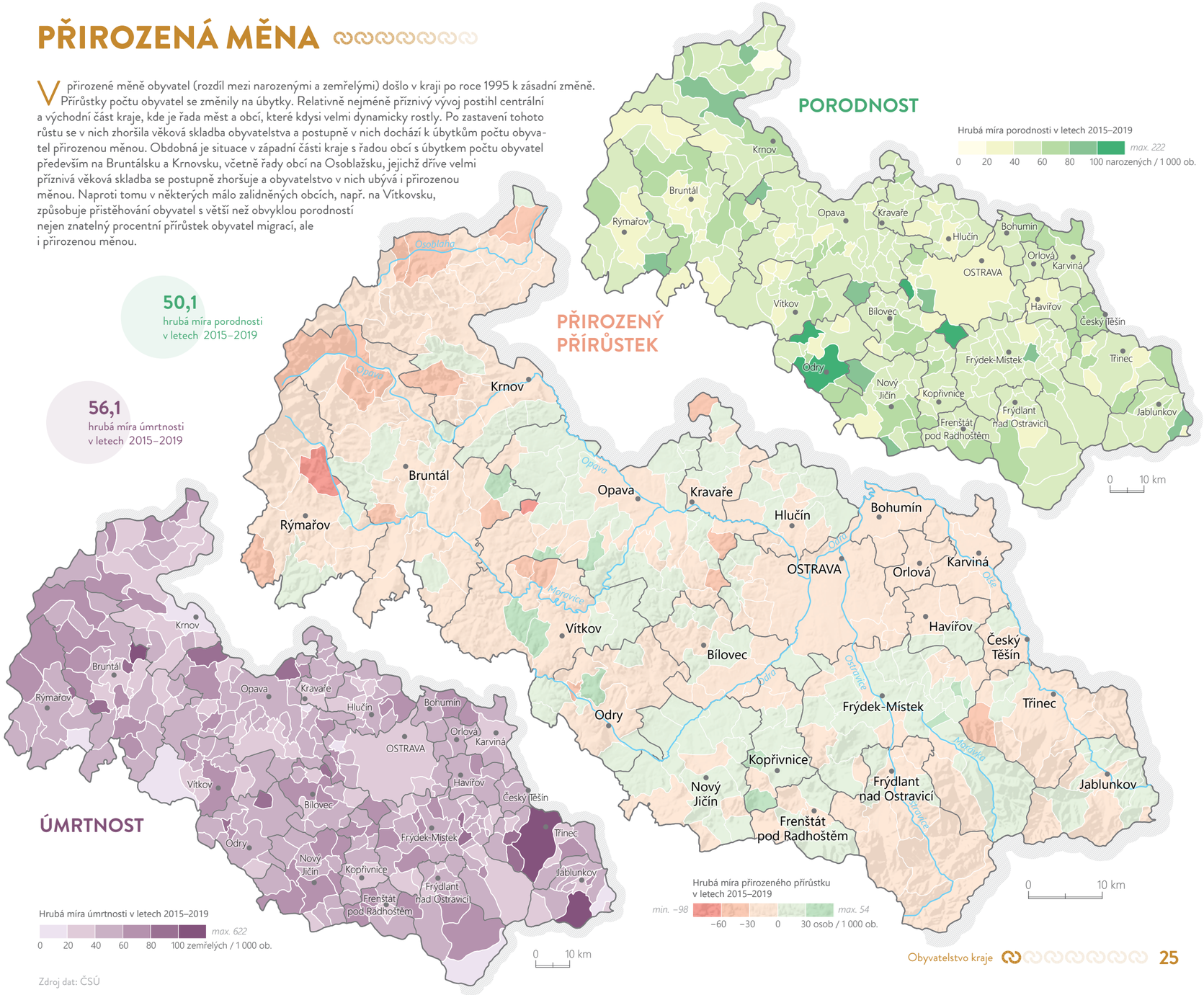

Zdroj dat: ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - **Obyvatelstvo kraje**
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

MIGRACE

Poměr rozdílu mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých za pětileté období ke střednímu stavu obyvatelstva sledovaného období (hodnoty přepočteny na 1 000 obyvatel) indikátor slouží ke zjištění aktuálního stavu atraktivity území pro bydlení. Záporné hodnoty vyjadřují úbytek obyvatelstva v důsledku vyšší emigrace než imigrace v území.

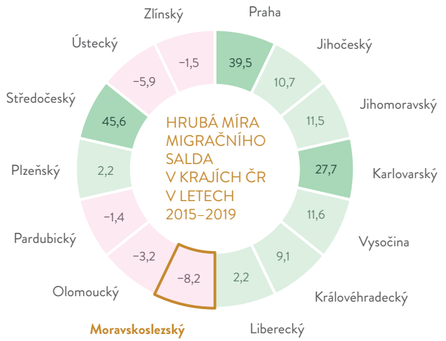

Migrační účinnost je poměr migračního salda a migračního objemu. Nabývá hodnot od −1 do 1. Jedná se o důležitý podklad pro analýzu vývoje ploch pro bydlení, veřejnou vybavenost i ekonomickou činnost. Migrace intenzivně reaguje na ekonomické podmínky, proto je indikátor také charakteristikou hospodářského vývoje. Extrémně vysoké kladné hodnoty mohou být příčinou územních konfliktů. Naopak extrémně vysoké záporné hodnoty signalizují aktuální vysídlování obyvatelstva.

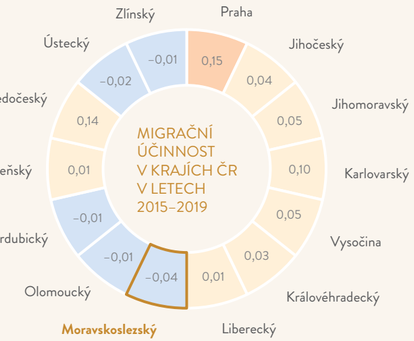

HRUBÁ MÍRA MIGRAČNÍHO SALDA = PŘISTĚHOVALÍ − VYSTĚHOVALÍ (2015–2019) / STŘEDNÍ HODNOTA POČTU OBYVATEL ZA POSLEDNÍCH 5 LET

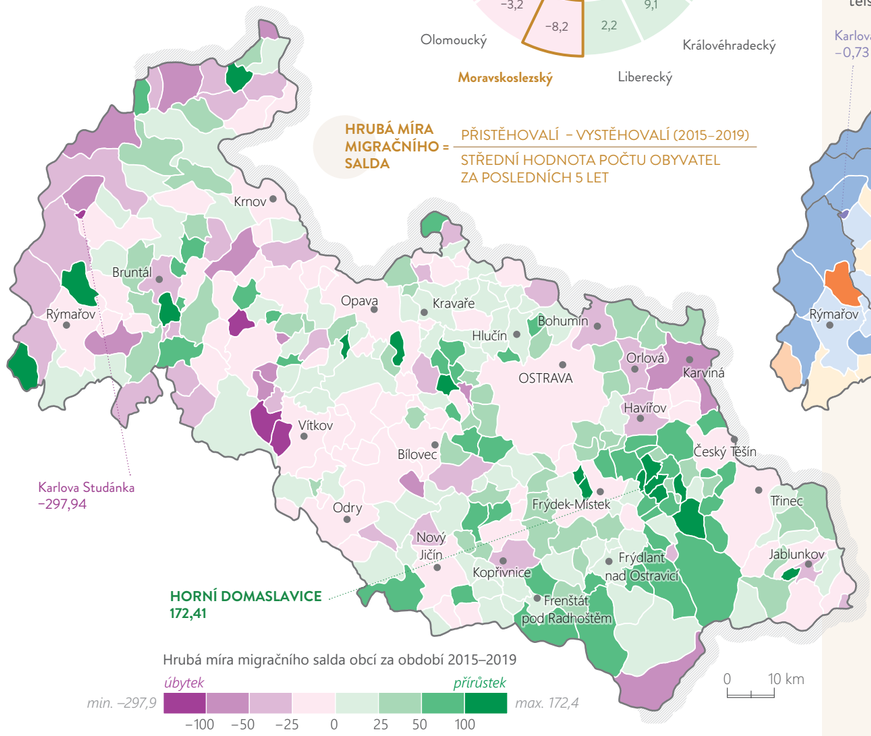

MIGRAČNÍ ÚČINNOST = PŘISTĚHOVALÍ − VYSTĚHOVALÍ / PŘISTĚHOVALÍ + VYSTĚHOVALÍ

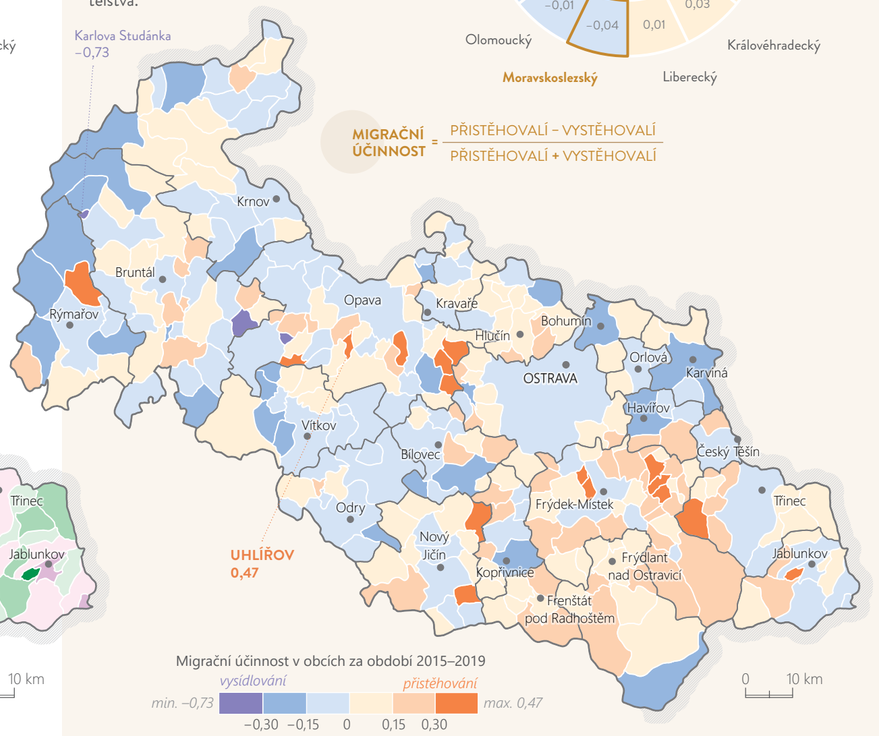

POČET PŘISTĚHOVALÝCH V LETECH 2015–2019

POČET VYSTĚHOVALÝCH V LETECH 2015–2019

Zdroj dat: ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - **Obyvatelstvo kraje**
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VĚKOVÁ SKLADBA OBYVATELSTVA

Průměrný věk jednoduchou formou odhaluje proces stárnutí populace v území. V kraji se mezi roky 1991 a 2019 výrazně změnil. Zatímco v roce 1991 byl průměrný věk obyvatel kraje 35,2 let, v roce 2019 to bylo již 42,9 let. Obyvatelstvo tedy zestárlo o 7,7 roku. Toto stárnutí bylo stejně velké jak v případě mužů, jejichž průměrný věk se změnil v daném období z 33,6 let na 41,3 let, tak i žen, které v průměru zestárly z 36,7 let na 44,4 let. Dle předpokladů tvoří největší část obyvatelstva kraje věková skupina 15 až 64 let, téměř 776 tisíc obyvatel. Od roku 1991 však počet obyvatel v této věkové skupině poklesl o 89,4 tisíce a především podíl této skupiny na celkovém obyvatelstvu klesl z 67,5 % v roce 1991 na 64,6 % v roce 2019. Ještě výraznější změny však zaznamenaly zbývající dvě skupiny obyvatel. Ta mladší ve věku 0 až 14 let početně poklesla o celou třetinu (o 91,6 tisíce). Skupina starších obyvatel kraje, tedy lidí ve věku 65 a více let, se naopak rozšířila o více než 100 tisíc.

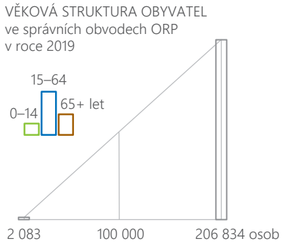

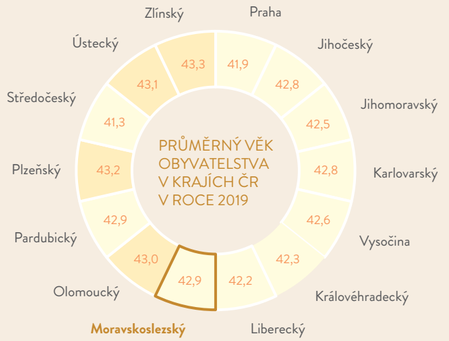

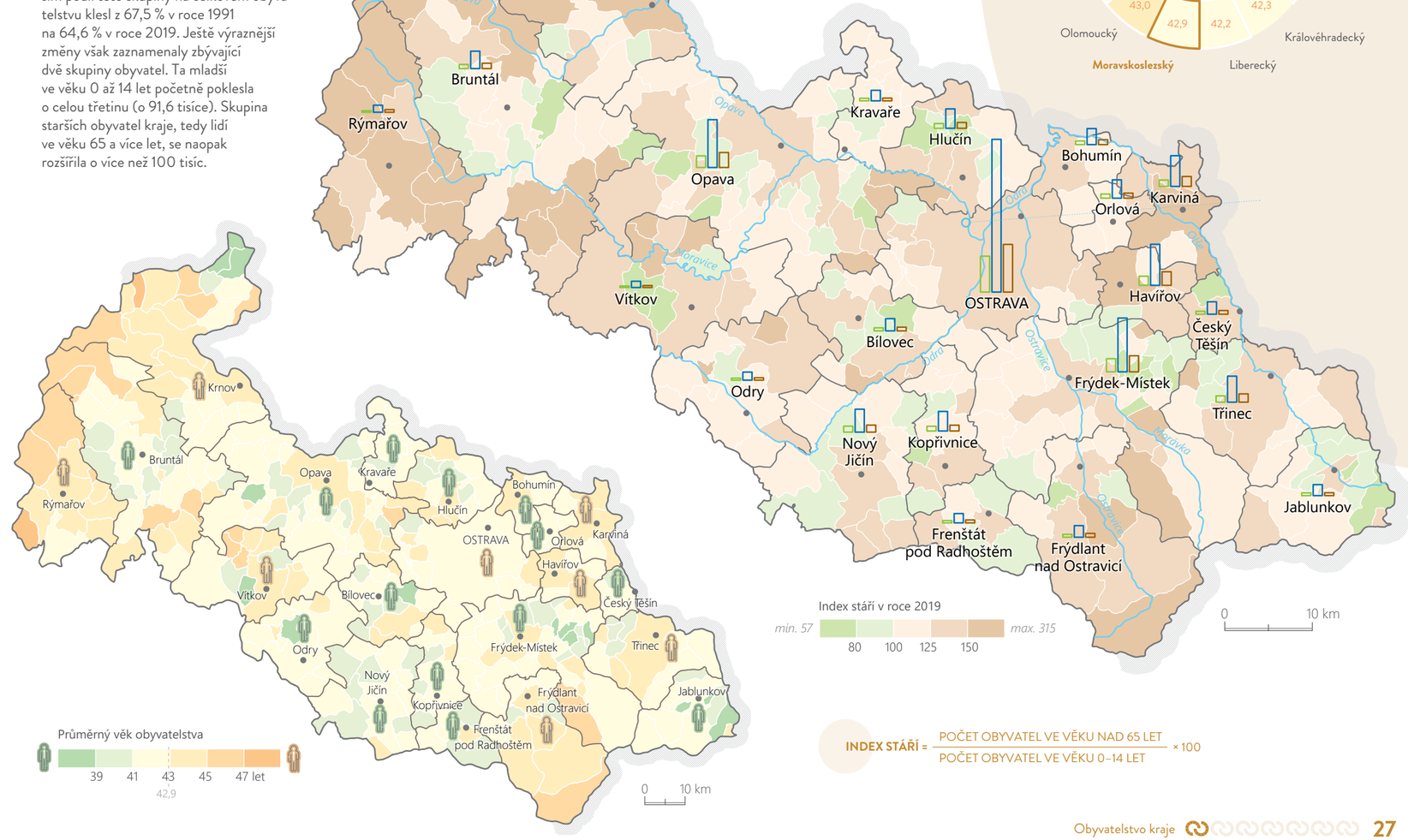

INDEX STÁŘÍ = POČET OBYVATEL VE VĚKU NAD 65 LET / POČET OBYVATEL VE VĚKU 0–14 LET × 100

Zdroj dat: ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - **Obyvatelstvo kraje**
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

OBYVATELÉ V PRODUKTIVNÍM VĚKU

Populace je zpravidla dělena do tří hlavních věkových skupin: do dětské (0–14 let), produktivní (15–64 let) a seniorské (65 a více let). Početnost všech tří složek obyvatelstva ovlivňuje přesouvání různě silných a slabých generací do vyššího věku. U dětské složky hraje roli i počet žen v reprodukčním věku, který společně s úrovní plodnosti formuje nové generace narozených. V případě produktivní složky má na její velikost větší vliv i saldo migrace a úmrtnost. Ta pak hraje klíčovou roli ve složce seniorské, kdy zlepšování úmrtnostních poměrů přispívá k jejímu růstu.

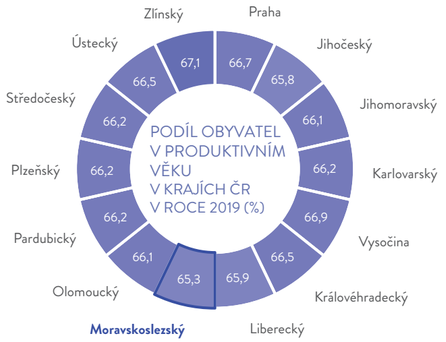

Index ekonomického zatížení je základní demografická charakteristika, která vyjadřuje vztah osob v neaktivním věku k osobám ve věku ekonomické aktivity. Vyjadřuje stupeň závislosti dětí a seniorů. Nižší výsledná hodnota indexu vypovídá o příznivějším poměru mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury. Vysoké hodnoty mohou významně ovlivňovat strukturu veřejných rozpočtů.

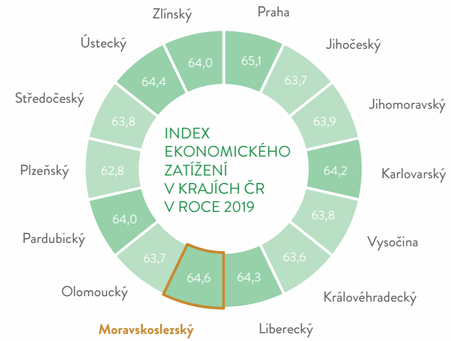

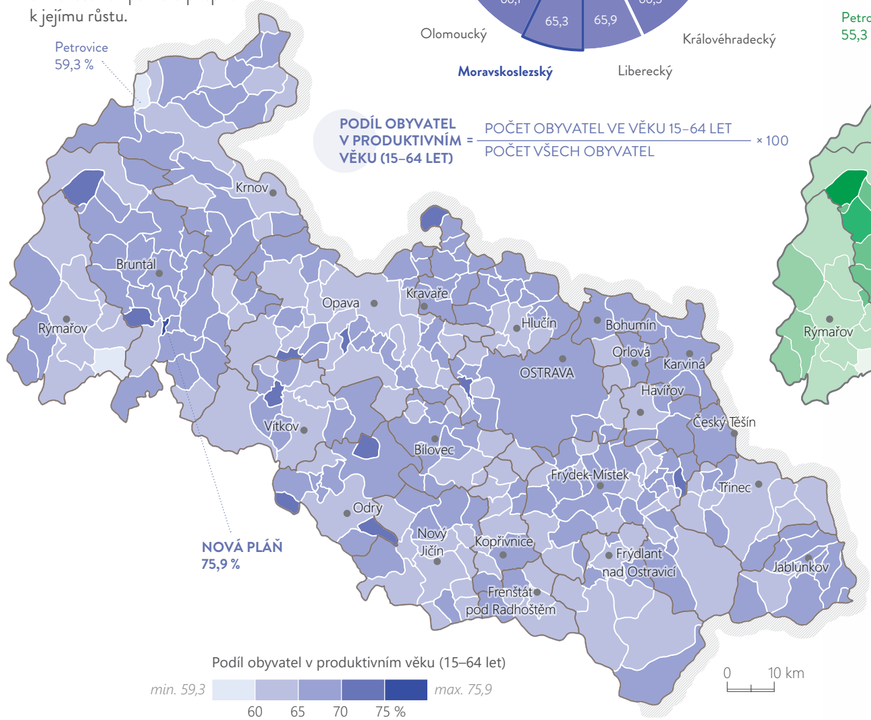

$$\text{PODÍL OBYVATEL V PRODUKTIVNÍM VĚKU (15–64 LET)} = \frac{\text{POČET OBYVATEL VE VĚKU 15–64 LET}}{\text{POČET VŠECH OBYVATEL}} \times 100$$

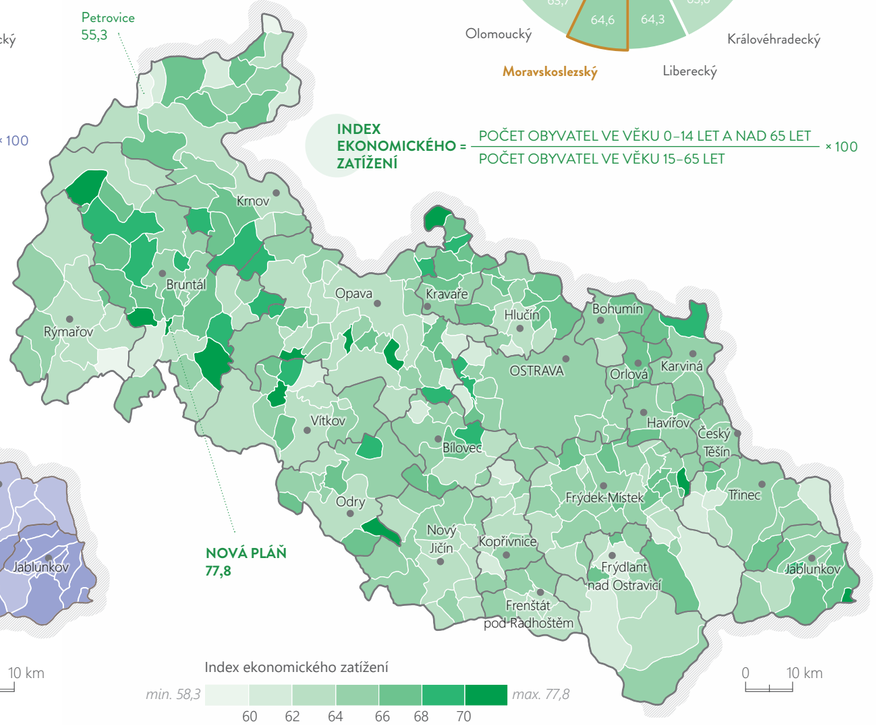

$$\text{INDEX EKONOMICKÉHO ZATÍŽENÍ} = \frac{\text{POČET OBYVATEL VE VĚKU 0–14 LET A NAD 65 LET}}{\text{POČET OBYVATEL VE VĚKU 15–65 LET}} \times 100$$

PODÍL OBYVATEL V PRODUKTIVNÍM VĚKU V KRAJI V LETECH 2015–2019

PRŮMĚRNÝ INDEX EKONOMICKÉHO ZATÍŽENÍ OBYVATEL V KRAJI V LETECH 2015–2019

Zdroj dat: ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - **Obyvatelstvo kraje**
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

DĚTI A SENIOŘI

Podíl dětí v populaci hodnotíme jako podíl obyvatel ve věku 0–14 let z celkového počtu obyvatel. Indikátor odráží současné reprodukční chování populace v území. Nízké hodnoty indikátoru negativně ovlivňují budoucí populační vývoj v území.

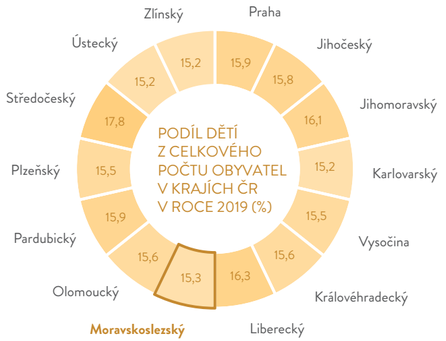

Podíl seniorů v populaci hodnotíme jako podíl obyvatel ve věku 65 a více let z celkového počtu obyvatel. Indikátor vypovídá o dopadu procesu demografického stárnutí na věkovou strukturu populace v území. Vysoké hodnoty ve venkovských oblastech jsou důsledkem vysídlování obyvatelstva.

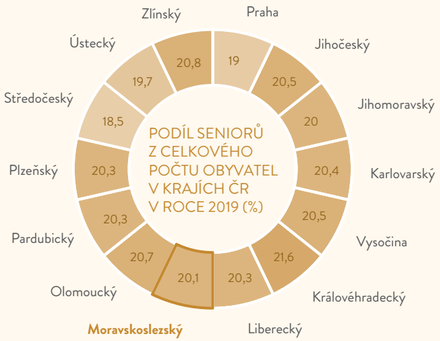

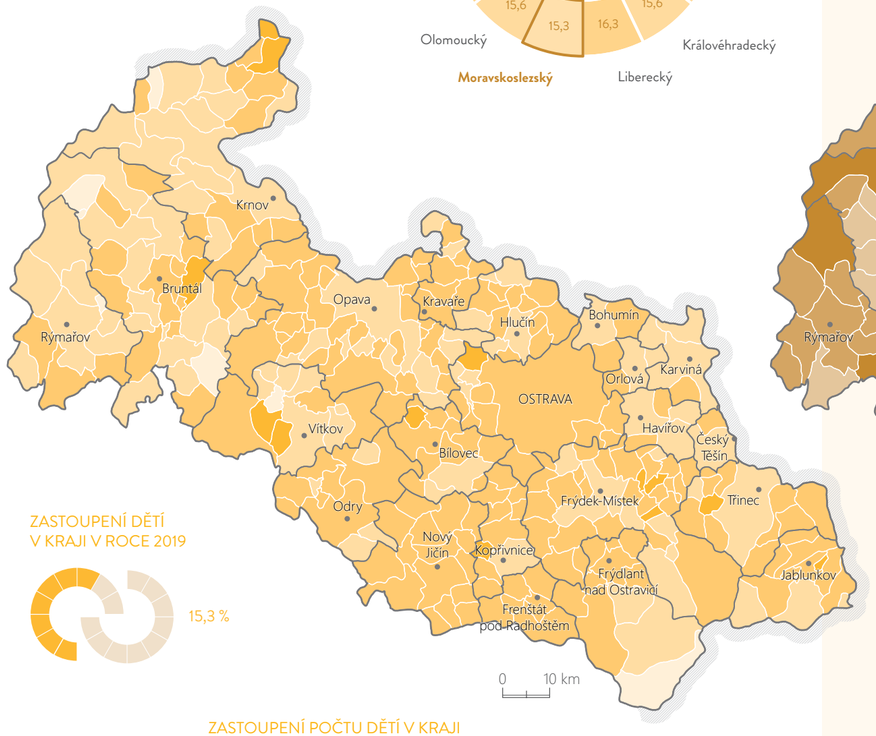

ZASTOUPENÍ DĚTÍ V KRAJI V ROCE 2019

15,3 %

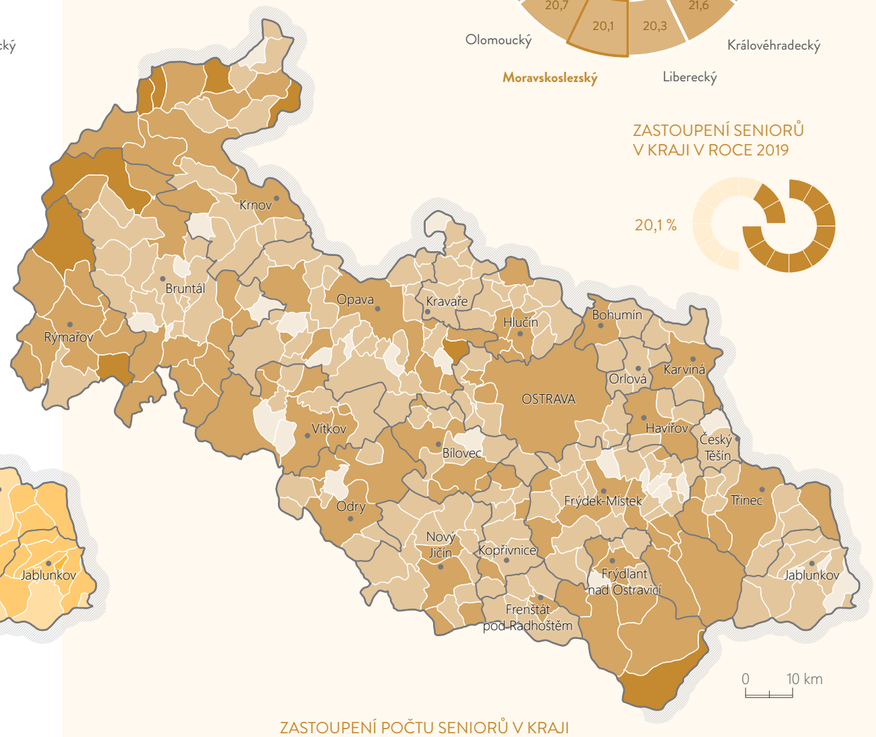

ZASTOUPENÍ SENIORŮ V KRAJI V ROCE 2019

20,1 %

ZASTOUPENÍ POČTU DĚTÍ V KRAJI V LETECH 2015–2019 (%)

PODÍL DĚTÍ A SENIORŮ V POPULACI V ROCE 2019

ZASTOUPENÍ POČTU SENIORŮ V KRAJI V LETECH 2015–2019 (%)

DĚTI

SENIOŘI

Zdroj dat: ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- **NÁŠ KRAJ**
  - Charakter kraje
  - Správa kraje
  - Příroda kraje
  - **Obyvatelstvo kraje**
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VITALITA OBYVATEL

Vitální index je demografickým ukazatelem, který udává poměr mezi počtem živě narozených a zemřelých ve sledovaném období. Pokud je hodnota indexu pod hranicí 1, znamená to, že počet živě narozených nestačí vyrovnávat počet zemřelých a dochází k přirozenému úbytku obyvatelstva. V případě vyrovnaného počtu narozených a zemřelých je populace dlouhodobě stabilní. V případě, kdy počet živě narozených převyšuje dochází k rozšířené reprodukci obyvatelstva a stoupá přirozený přírůstek obyvatelstva. V Moravskoslezském kraji jsou hodnoty vitálního indexu signifikantně podmíněné geografickou polohou obcí. Výrazné zhoršování hodnoty vitálního indexu nastává především v odlehlých oblastech Krnovska, Bruntálska a Rýmařovska, například na Opavsku je naopak velký počet obcí, kde se vitální index zvyšuje. Rekordmanem v růstu vitálního indexu v období let 1995 až 2019 je SO ORP Frýdlant nad Ostravicí. Celkem u sedmi obcí došlo k situaci, že byl v roce 2019 počet živě narozených nulový, tedy zde dochází pouze k úbytku obyvatelstva, u tří obcí byl nulový počet zemřelých a tyto obce se rozrůstají a dvě obce měly nulový počet narozených i zemřelých. V těchto případech se vitální index nepočítá.

VÝVOJ VITÁLNÍHO INDEXU V SO ORP
v průběhu období 1995–2019

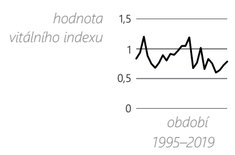

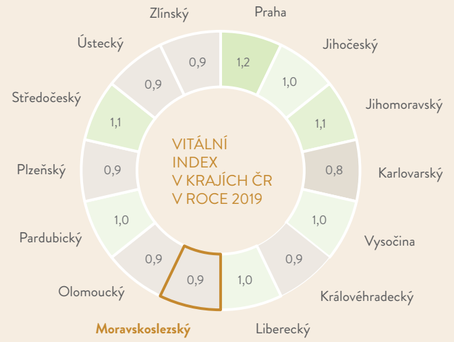

VITÁLNÍ INDEX V ČESKU

Ve sledovaném období 1995 až 2019 docházelo ve většině SO ORP v České republice ke střídavému nárůstu a poklesu vitálního indexu. Přibližně u třetiny SO ORP převažuje pokles vitálního indexu a ke stabilnímu růstu dochází pouze ve výjimečných situacích, např. v okolí Prahy.

OBCE S NEJLEPŠÍ SITUACÍ
nejvyšší vitální index

7 NOVÉ HEŘMINOVY
6 LUBOMĚŘ
5 PAZDERNA

VITÁLNÍ INDEX = POČET NAROZENÝCH / POČET ZEMŘELÝCH

OBCE S NEJHORŠÍ SITUACÍ
nejnižší vitální index

0,13 Horní Město
0,17 Lhotka
0,20 Heřmanovice

Zdroj dat: ČSÚ, KGI-UPOL

- NÁŠ KRAJ
- **PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ**
  - Významné firmy
  - Podnikatelská aktivita a rozvoj
  - Hospodaření obcí
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ

VÝZNAMNÉ FIRMY
PODNIKATELSKÁ AKTIVITA A ROZVOJ
HOSPODAŘENÍ OBCÍ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- **PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ**
  - **Významné firmy**
  - Podnikatelská aktivita a rozvoj
  - Hospodaření obcí
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ZAMĚSTNAVATELÉ

V roce 2019 bylo monitorováno v kraji celkem 2 348 zaměstnavatelů s počtem nad 25 zaměstnanců, což je meziročně o 54 více. Celkově bylo k uvedenému datu u těchto firem zaměstnáno 293 260 osob. Zároveň došlo u těchto podniků k meziročnímu nárůstu zaměstnanosti o 468 zaměstnanců. U karvinského (−564 osob), bruntálského (−84 osob) a ostravského (−42 osob) okresu došlo k poklesu zaměstnanosti, u zbývajících tří okresů jsme zaznamenali naopak nárůst, nejvíce v okrese Frýdek-Místek (+902 osob). Největší zvýšení počtu pracovníků zaznamenaly firmy od 26 do 49 zaměstnanců (1 350 osob) a nepatrně společnosti velikostní kategorie s 50 až 249 pracovníky, u kterých došlo k nárůstu o 73 osob. Pokles naopak zaznamenaly největší společnosti s 250 a více zaměstnanci, a to o 955 osob. Podle klasifikace ekonomických činností je nejvíce zaměstnanců podniků nad 25 zaměstnanců ve zpracovatelském průmyslu (118 831 osob), dalšími významnými zaměstnavatelé jsou Vzdělávání a Zdravotní a sociální péče s podobným počtem cca 30 000 zaměstnanců.

LIBERTY
Ostrava

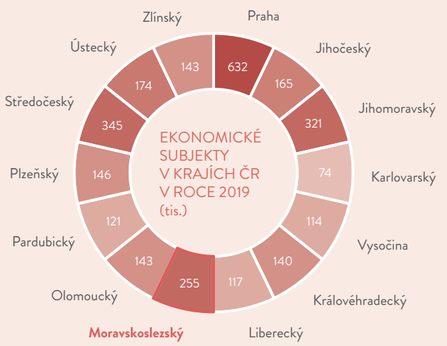

ODVĚTVÍ V KRAJI

V současné době se kraj posouvá směrem k novým technologiím a inovacím. V posledních 10 letech výrazně vzrostl význam automobilového a IT průmyslu, kde dnes pracuje stejný počet lidí jako v hutnictví a slévárenství. Téměř 30 % zaměstnanců pracuje ve zpracovatelském průmyslu, což je vysoko nad průměrem ČR.

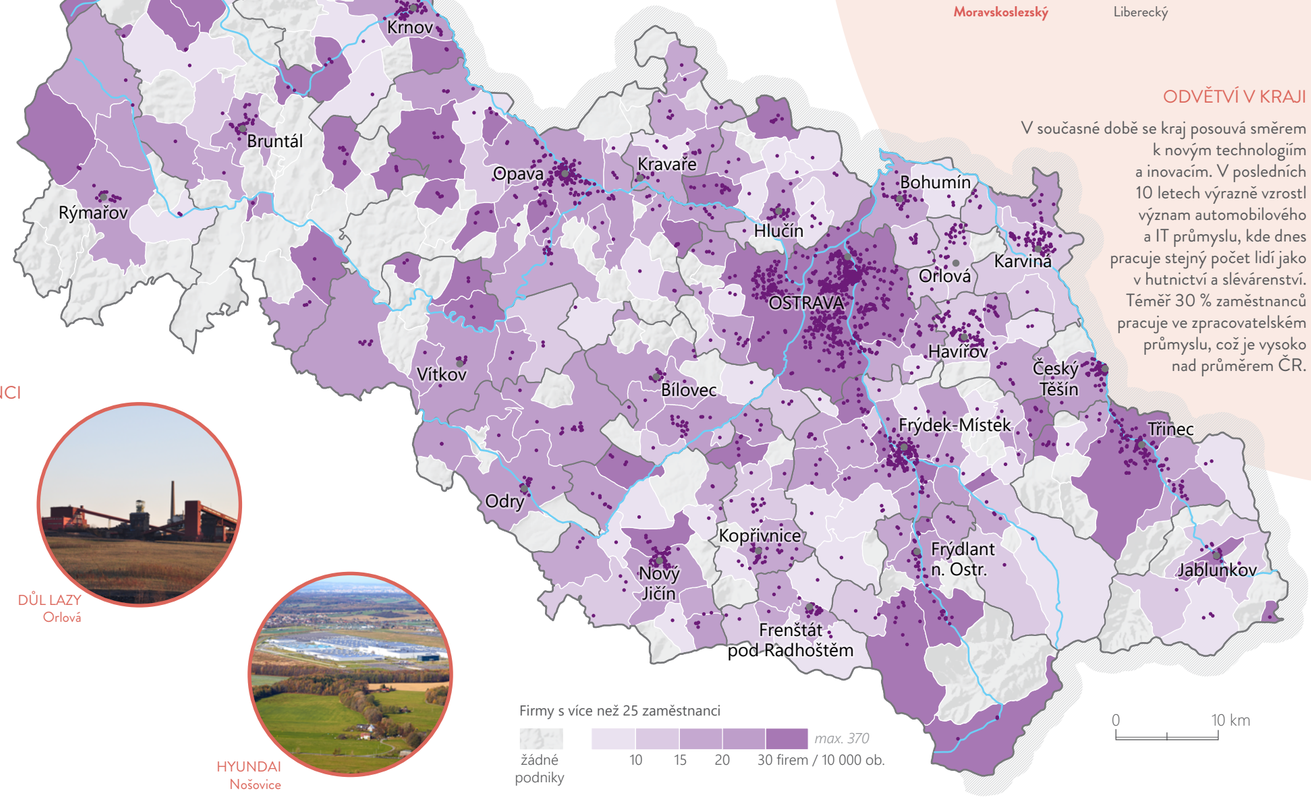

POČET FIREM S VÍCE NEŽ 25 ZAMĚSTNANCI V ROCE 2019

928 OSTRAVA
153 OPAVA
130 FRÝDEK-MÍSTEK
113 TŘINEC
94 HAVÍŘOV
77 KARVINÁ

DŮL LAZY
Orlová

HYUNDAI
Nošovice

Zdroj dat: Bisnode, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- **PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ**
  - **Významné firmy**
  - Podnikatelská aktivita a rozvoj
  - Hospodaření obcí
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VELKÉ PODNIKY

Moravskoslezský kraj stále zůstává jednou z hospodářsky nejvýznamnějších oblastí České republiky. Existuje zde rozmanitost průmyslových odvětví, mnoho vhodných objektů a pozemků pro nové investice, připravené a připravované průmyslové zóny, potenciál kvalifikované pracovní síly, značný potenciál technické odbornosti, relativně hustá a stále se rozvíjející síť železniční a autobusové dopravy, mezinárodní letiště s výhledem brzkého rozvoje. Také přihraniční charakter kraje poskytuje možnosti efektivní spolupráce ve výrobní sféře, rozvoji infrastruktury, v ochraně životního prostředí a především v oblasti turistického ruchu. Velkým podnikem je firma, která není dle parametrů mikropodnikem, malým a ani středním podnikem. Znamená to, že zaměstnává více než 250 zaměstnanců nebo jeho aktiva/majetek přesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. eur nebo má obrat/příjmy přesahující korunový ekvivalent 50 mil. eur. Významní zaměstnavatelé v kraji (dle počtu zaměstnanců) jsou např. Hyundai Motor Manufacturing Czech, s. r. o., Brose CZ, s. r. o., Třinecké Železárny, a. s., ArcelorMittal Ostrava, a. s., Varroc Lighting Systems, s. r. o., Tieto Czech, s. r. o., ŽDB Drátovna, a. s., Plakor Czech, s. r. o., OKD, a. s., Dopravní podnik Ostrava, a. s.

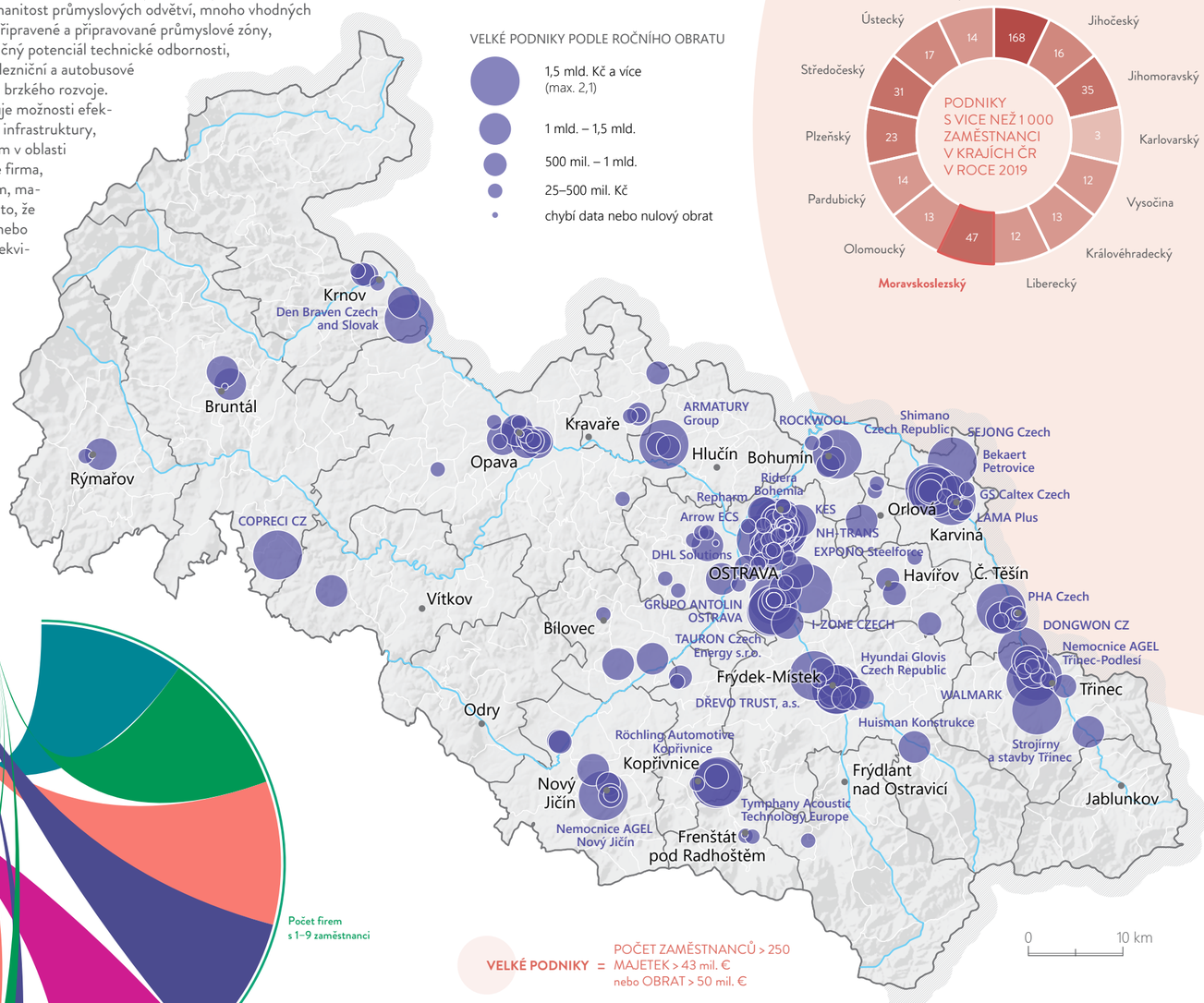

ZASTOUPENÍ FIREM V KRAJI DLE POČTU ZAMĚSTNANCŮ V LETECH 2015–2019

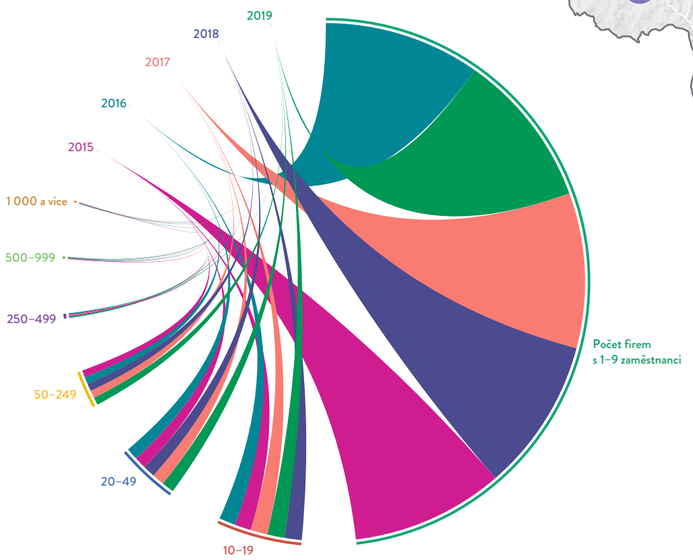

Zdroj dat: Bisnode, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- **PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ**
  - Významné firmy
  - **Podnikatelská aktivita a rozvoj**
  - Hospodaření obcí
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

Významnou skupinu v podnikatelském sektoru tvoří malé a střední podniky. Jsou zdrojem hospodářského růstu a inovací, hrají významnou roli z hlediska podpory místního rozvoje, zvyšují dynamiku trhu a přispívají k zaměstnanosti v kraji tvorbou mnoha pracovních míst. Malé a střední podniky jsou vnímány jako nezastupitelná a stěžejní součást hospodářství, a proto je jim věnována náležitá pozornost.

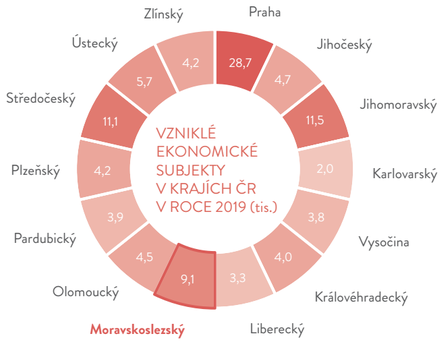

Firmy v ekonomicky progresivních oborech byly identifikovány na základě analýzy jejich odvětvové struktury zaměstnanosti podle klasifikace CZ-NACE. Ekonomicky progresivní obory se nacházejí napříč sekcemi zpracovatelský průmysl, doprava a skladování, informační a komunikační činnosti, peněžnictví a pojišťovnictví, profesní, vědecké a technické činnosti, administrativní a podpůrné činnosti. Tyto v obory zakládají růstový potenciál v činnostech s vyšší produktivitou práce.

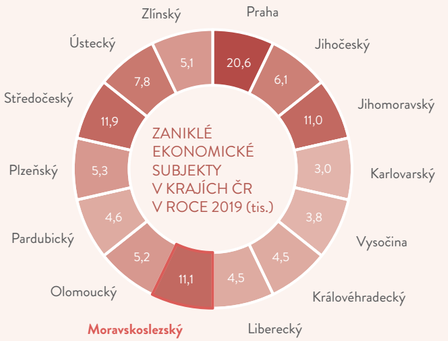

MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY = POČET ZAMĚSTNANCŮ < 250
MAJETEK < 43 mil. € nebo OBRAT < 2 mil. €

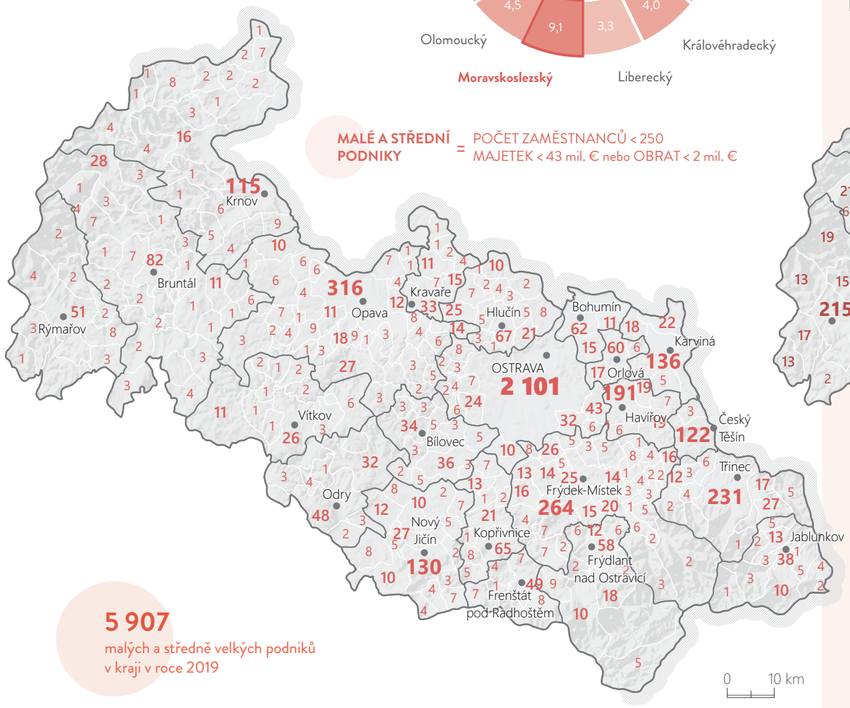

5 907
malých a středně velkých podniků v kraji v roce 2019

FIRMY V EKONOMICKY PROGRESIVNÍCH OBORECH = Čím vyšší je zastoupení takových činností, tím vyšší je potenciál pro růst podnikatelského sektoru

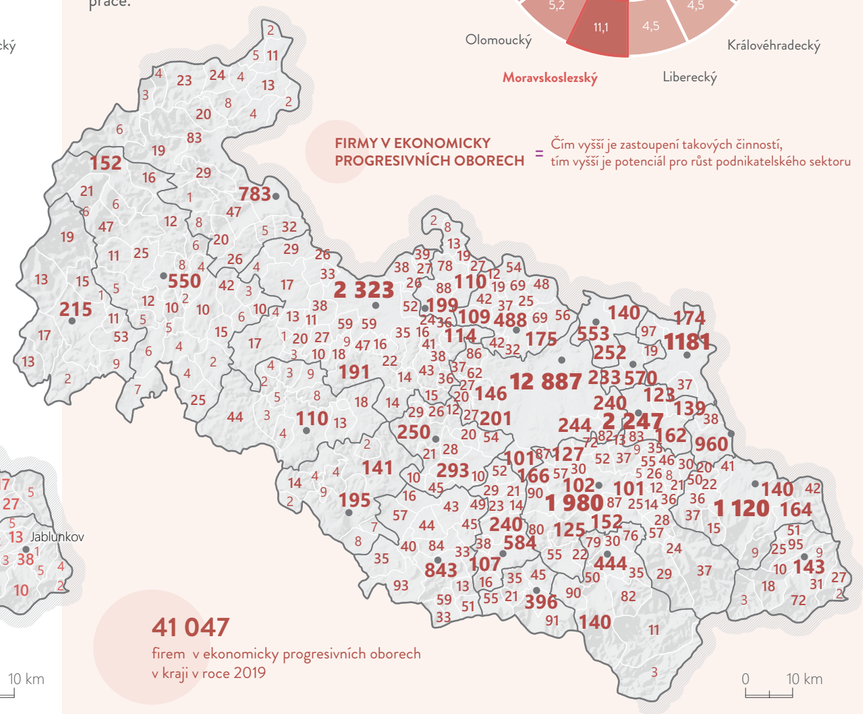

41 047
firem v ekonomicky progresivních oborech v kraji v roce 2019

VZNIKLÉ EKONOMICKÉ SUBJEKTY V KRAJI V LETECH 2015–2019

ZANIKLÉ EKONOMICKÉ SUBJEKTY V KRAJI V LETECH 2015–2019

Zdroj dat: ČSÚ, Bisnode

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- **PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ**
  - Významné firmy
  - **Podnikatelská aktivita a rozvoj**
  - Hospodaření obcí
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

PODNIKATELSKÁ AKTIVITA

Intenzita podnikatelské činnosti v kraji výrazně ovlivňuje současnou a budoucí prosperitu jeho obyvatel. V celorepublikovém srovnání je v kraji druhý nejnižší počet ekonomických subjektů na 1 000 obyvatel. Nízká podnikavost je do značné míry dána silnou zaměstnaneckou tradicí ve velkých podnicích těžkého průmyslu a nízkou ochotou i nedostatkem kompetencí velkého podílu obyvatel začít samostatně podnikat. Přesto lze v posledních letech pozorovat nárůst počtu ekonomických subjektů se zjištěnou podnikatelskou aktivitou, zejména obchodních společností a živnostníků. V kraji se rozvíjejí služby pomáhající začínajícím podnikatelům, především podnikatelské inkubátory a coworkingová centra. Ostravské metropolitní území představuje druhou největší koncentraci obyvatel v České republice. Metropolitní území se přitom ve všech zemích vyznačují nejvyšší intenzitou podnikatelské činnosti. Současná pozice Ostravska a kraje z hlediska intenzity podnikání však jasně ukazuje, že hospodářská transformace není dokončená. Podstatná změna odvětvové struktury průmyslu je pouze první hlavní fází transformace, druhou je rozvoj dynamického sektoru služeb a firem v nových progresivních oborech. Toto jsou typické charakteristiky ekonomik moderních metropolí.

36 641
obchodní společnosti

10 629
spolky a pobočné spolky

6 529
společenství vlastníků jednotek

1 632
družstva

973
příspěvkové organizace

927
odborové organizace

455
evidované církevní právnické osoby

256
honební společenstva

EKONOMICKÉ SUBJEKTY V KRAJI V ROCE 2019

182 172
živnostníci

7 308
soukromí podnikatelé podnikající dle jiných zákonů

3 877
zemědělští podnikatelé

2 269
zahraniční fyzické osoby

Zdroj dat: ČSÚ

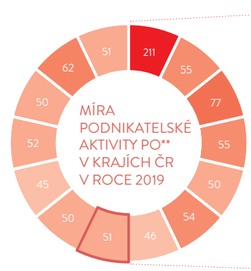

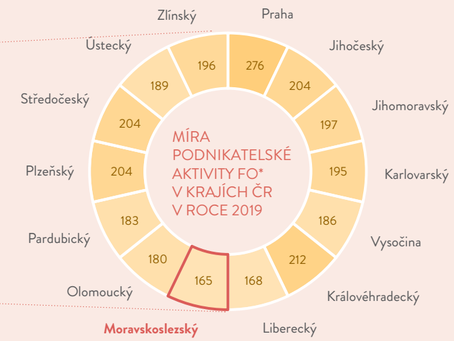

*Fyzických osob; **Právnických osob

OSVČ V KRAJI

K roku 2019 bylo registrováno 92 674 osob vykonávajících samostatnou výdělečnou činnost. Od roku 2011 má tento ukazatel, s výjimkou pololetních hodnot, do konce roku 2014, sestupnou tendenci. Od konce roku 2014 dochází opět k mírnému navýšení stavů, k čemuž přispěla i realizace nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti.

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- **PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ**
  - Významné firmy
  - **Podnikatelská aktivita a rozvoj**
  - Hospodaření obcí
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

BROWNFIELDY

Moravskoslezský kraj se řadí mezi strukturálně postižené regiony. Nachází se zde mnoho budov a areálů, které jsou dlouhodobě nevyužívány a zanedbány. Jde o nemovitosti pozůstalé po průmyslové, zemědělské či jiné aktivitě, tzv. brownfieldy. Jsou zpravidla zdevastované a v řadě případů i kontaminované a je u nich zapotřebí provést regeneraci. Podpora regenerace brownfieldů pomůže zvýšit podnikatelské aktivity v dané obci. V současnosti je evidováno přes 600 brownfieldů a jejich soupis je průběžně aktualizován. Mapování brownfieldů probíhá formou terénního šetření, prostřednictvím komunikace se starosty měst a obcí a samotnými vlastníky brownfieldů. V ostravské aglomeraci se nachází téměř čtvrtina brownfieldů z celé ČR. Mnohé z nich jsou ještě dnes zatíženy ekologicky, tudíž způsobují další problémy v území a jejich revitalizace a následná využitelnost je finančně náročnější. Množství brownfieldů je tak velkým problémem a zároveň příležitostí pro rozvoj dalších aktivit. Vhodná revitalizace by přinesla nové příležitosti pro podnikatelské i neinvestiční projekty.

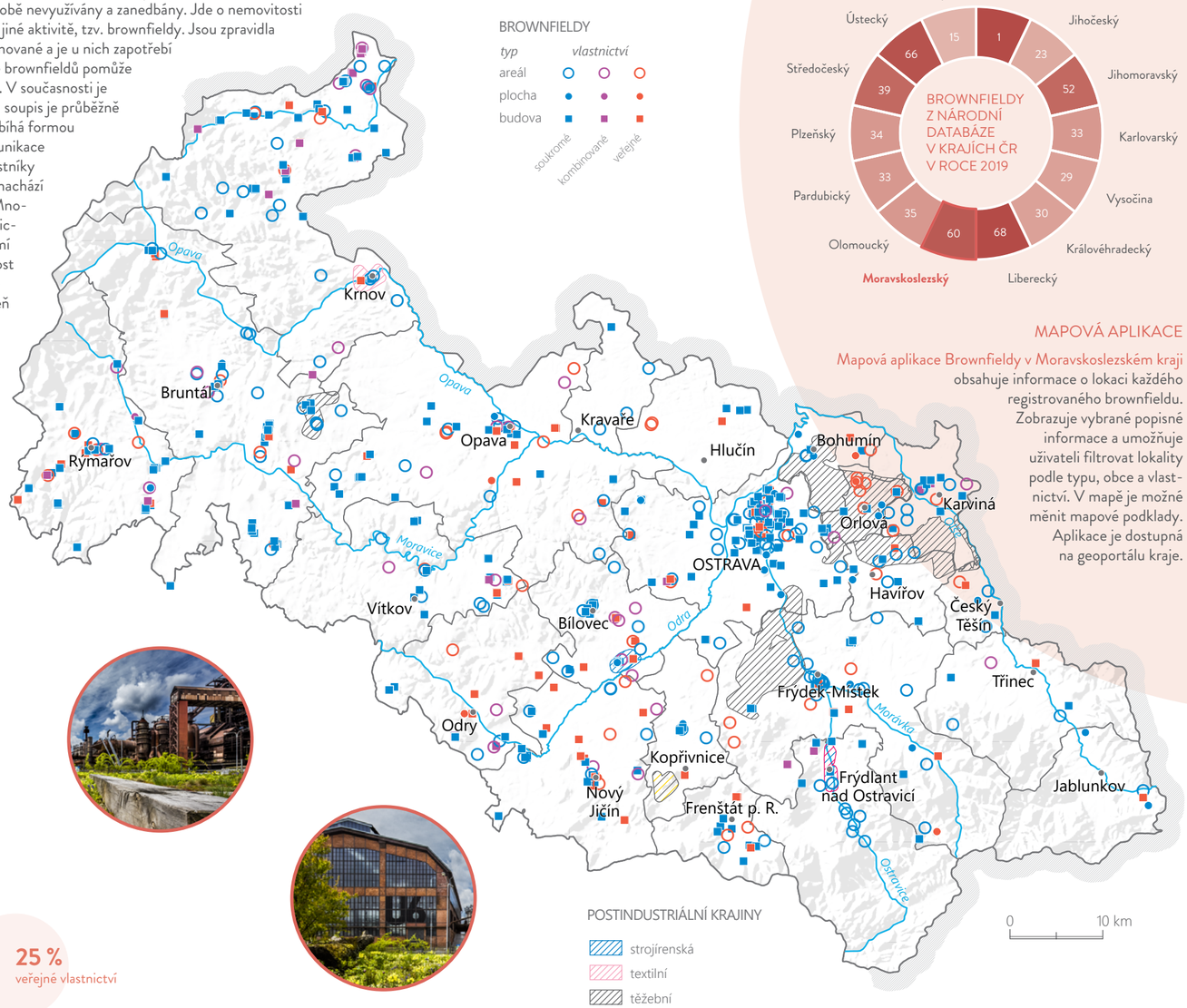

MAPOVÁ APLIKACE

Mapová aplikace Brownfieldy v Moravskoslezském kraji obsahuje informace o lokaci každého registrovaného brownfieldu. Zobrazuje vybrané popisné informace a umožňuje uživateli filtrovat lokality podle typu, obce a vlastnictví. V mapě je možné měnit mapové podklady. Aplikace je dostupná na geoportálu kraje.

PŘEDCHOZÍ VYUŽITÍ BROWNFIELDŮ V KRAJI

33 % BYDLENÍ

25 % ZEMĚDĚLSTVÍ

24 % OSTATNÍ

18 % PRŮMYSL

68 %
soukromé vlastnictví

25 %
veřejné vlastnictví

Zdroj dat: ČSÚ, Národní databáze brownfieldů

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- **PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ**
  - Významné firmy
  - Podnikatelská aktivita a rozvoj
  - **Hospodaření obcí**
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ÚČETNÍ UKAZATELE

Účetnictví se na rozdíl od rozpočtu řídí aktuálním principem – účetní případy se zachycují do období, se kterým časově a věcně souvisí, bez ohledu na samotný tok peněz. Kromě sledování výnosů a nákladů je předmětem účetnictví rovněž zachycovat stav majetku a jiných aktiv a závazků a jiných pasiv. K jejich hodnocení slouží účetní ukazatele. Podíl cizích zdrojů (bankovních úvěrů a půjček, krátkodobých a dlouhodobých závazků, případně rezerv) k celkovým aktivům je základním účetním ukazatelem vypovídajícím o zadluženosti obce. Cizími zdroji jsou všechny závazky organizace, včetně přijatých záloh, bez ohledu na to, do kdy je má organizace uhradit či jinak vypořádat, a to včetně těch závazků, jejichž výše se v budoucnu může změnit (zvýšit i snížit). Celková likvidita je poměr oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům, tj. nominální výše závazků, včetně přijatých záloh, které má organizace uhradit či jinak vypořádat do 12 měsíců. Ukazatel vyjadřuje schopnost obce splácet krátkodobé závazky. Ukazatel dluhové služby je podíl obsluhy celkové zadluženosti (uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků, vč. uhrazených úroků) na celkových konsolidovaných příjmech, vyjádřený v procentech. Ukazatel vyjadřuje schopnost obce splácet dluhy.

CIZÍ ZDROJE A AKTIVA

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům obcí

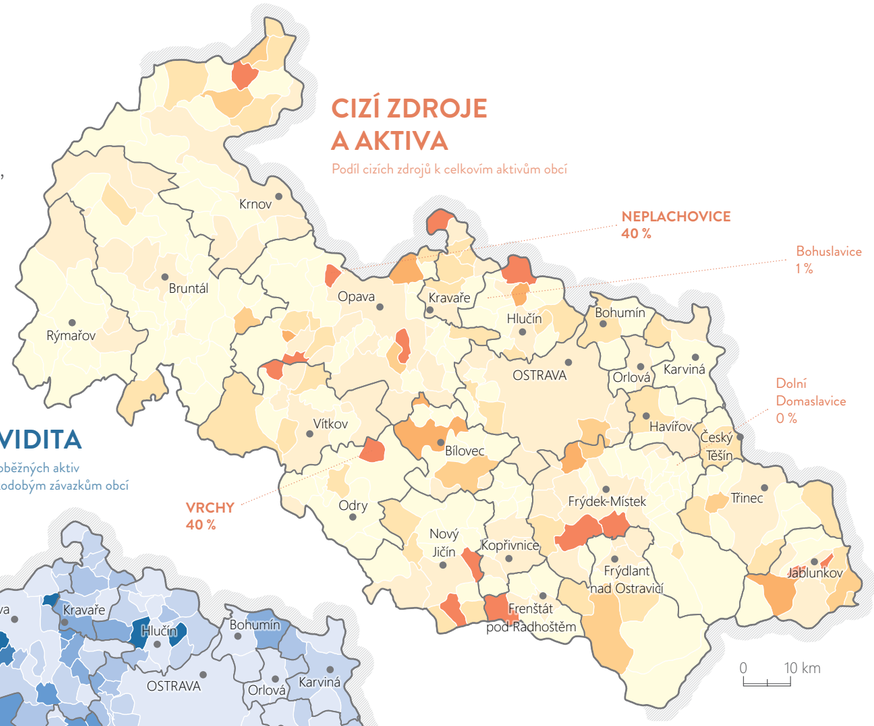

LIKVIDITA

Poměr oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům obcí

10,46
průměrná likvidita obcí v kraji

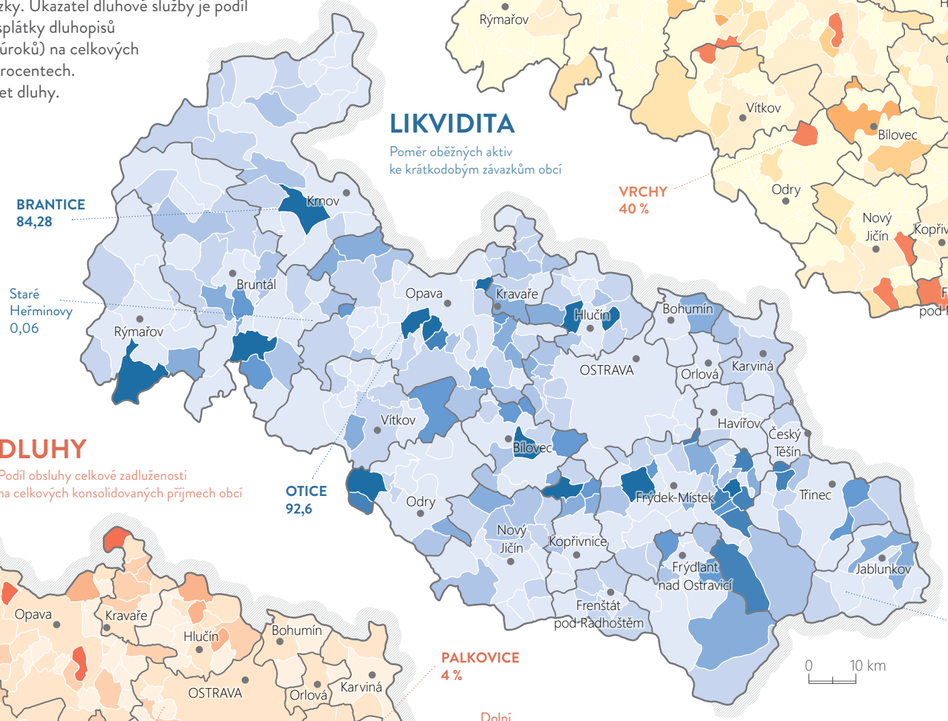

DLUHY

Podíl obsluhy celkové zadluženosti na celkových konsolidovaných příjmech obcí

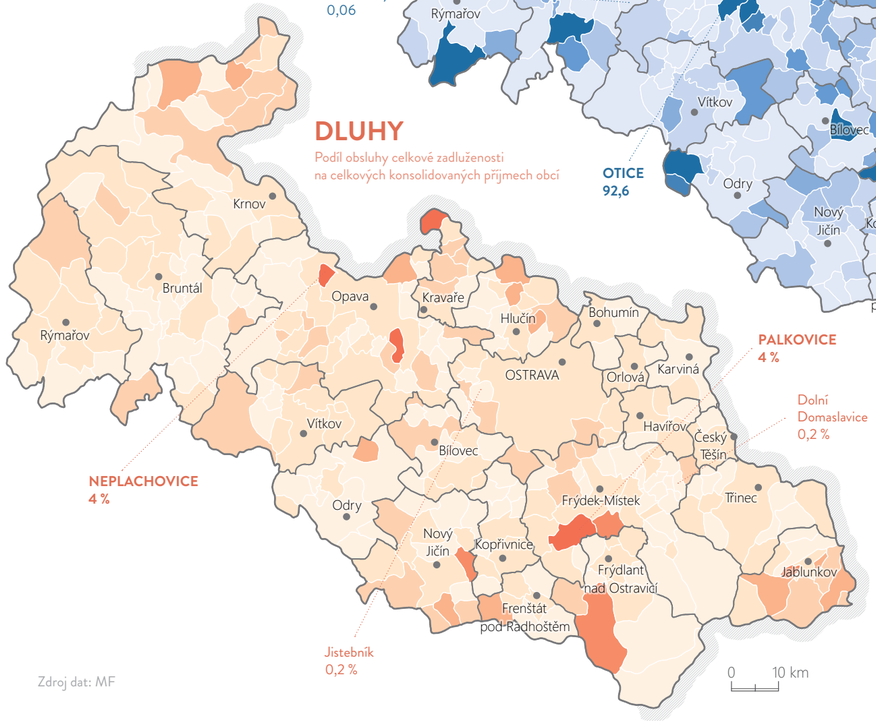

7,5 %
průměrný podíl cizích zdrojů k aktivům obcí v kraji

0,36 %
průměrná zadluženost obcí v kraji

CIZÍ ZDROJE A AKTIVA
min. 0 — 5 10 15 20 25 % — max. 40 %

LIKVIDITA
min. 0,06 — 5 10 15 20 30 40 — max. 92,6

DLUHY
min. 0,2 — 2 5 10 15 20 % — max. 40 %

Zdroj dat: MF

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- **PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ**
  - Významné firmy
  - Podnikatelská aktivita a rozvoj
  - **Hospodaření obcí**
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ROZPOČTY OBCÍ

Všechny obce vedou účetnictví a hospodaří podle svého rozpočtu, což umožňuje velmi detailně sledovat jejich hospodaření s veřejnými prostředky. Rozpočet má dvě hlavní funkce: je finančním plánem pro konkrétní kalendářní rok a zároveň specifickým analytickým členěním vybraných obratů v účetnictví. V rozpočtu (rozpočtovém hospodaření) se sledují peněžní příjmy a výdaje a zároveň způsob použití přebytku nebo způsob krytí schodku (tj. rozdílu mezi příjmy a výdaji). Příjmy a výdaje rozpočtů jsou vyjádřeny podílem celkových konsolidovaných příjmů a výdajů obce připadající na 1 obyvatele. Příjmy jsou tvořené pouze peněžními plněními, které mají nenávratný charakter (vč. přijatých splátek půjčených prostředků v případě příjmů a s výjimkou půjčených prostředků jiným organizacím v případě výdajů). Vzhledem k tomu, že rozpočtovou skladbou jsou označovány všechny pohyby na vybraných syntetických účtech, pomocí konsolidačních položek dochází k očišťování příjmů o takové pohyby peněžních prostředků, kdy organizace převádí peněžní prostředky mezi svými bankovními účty a nejedná se tak o standardní příjem. V příjmech a výdajích nejsou zahrnuty operace z cizích nebo sdružených prostředků, ani příjmy z podnikatelské činnosti.

PŘÍJMY A VÝDAJE NA OBYVATELE V KRAJI ZA ROK 2019

28 037 Kč 29 402 Kč

PŘÍJMY A VÝDAJE NA OBYVATELE V KRAJI V LETECH 2015–2019

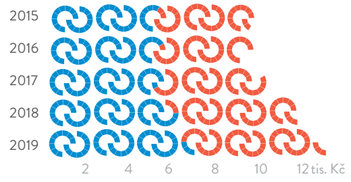

26 239 Kč/ob.
průměrné výdaje obce v kraji

10 619 Kč/ob.
průměrná výška půjčky obce v kraji

CELKEM NA OBYVATELE V ROCE 2019

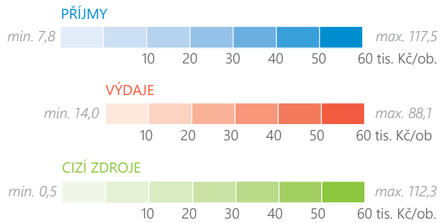

Zdroj dat: MF

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- **VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ**
  - Školství
  - Trh práce
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ

ŠKOLSTVÍ
TRH PRÁCE

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- **VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ**
  - **Školství**
  - Trh práce
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLY

Kraj má spíše průměrnou vzdělanostní strukturu obyvatel ve srovnání s Českou republikou. Patří mezi kraje s vyšším podílem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, na druhou stranu také s vysokým podílem osob bez vzdělání, se základním vzděláním a středním vzděláním bez maturity. Podíl osob se středním vzděláním s maturitní zkouškou a vysokoškolským vzděláním se dlouhodobě zvyšuje. Síť škol je v regionu je dobře nastavená, v posledních letech došlo k úspěšné institucionální a oborové optimalizaci. Na zvýšení kvality vzdělávání měla zásadní vliv zejména modernizace vybavení škol a školských zařízení, převážně prostřednictvím projektů spolufinancovaných z evropských fondů. Pro kraj jsou charakteristické velké územní rozdíly v dosažené úrovni vzdělání. Nižší vzdělanostní úroveň obyvatelstva v některých částech kraje je dána historickou a ekonomickou základnou související s těžbou a těžkým průmyslem. Nejnižší vzdělanost je na Bruntálsku, Vítkovsku, Krnovsku a Karvinsku. Výrazně nadprůměrný je v kraji počet žen se základním vzděláním nebo bez vzdělání, kterých je více než 20 %. Vývojový trend však ukazuje na postupné srovnávání rozdílů mezi kraji. Úroveň vzdělání obyvatel v kraji koresponduje s jejich životní úrovní a odráží se negativně na celkové konkurenceschopnosti kraje.

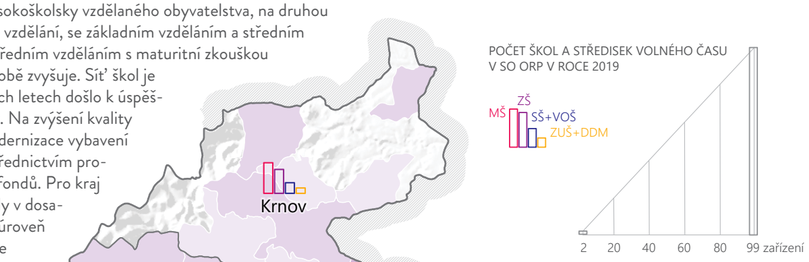

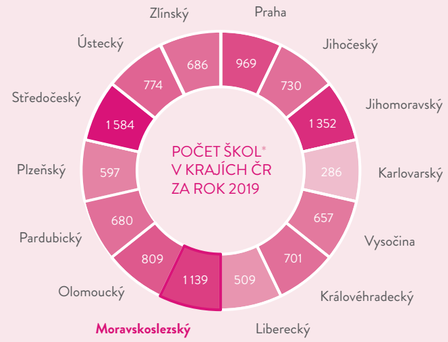

*MŠ, ZŠ, SŠ+VOŠ, ZUŠ+DDM

ŠKOLSTVÍ V ČESKU

Kvalita vzdělávání v Česku se drží dlouhodobě na vysoké úrovni, a to i přes některé negativní aspekty (i přes zvyšování stále nízké platy učitelů, vysoký počet žáků na jednoho učitele).

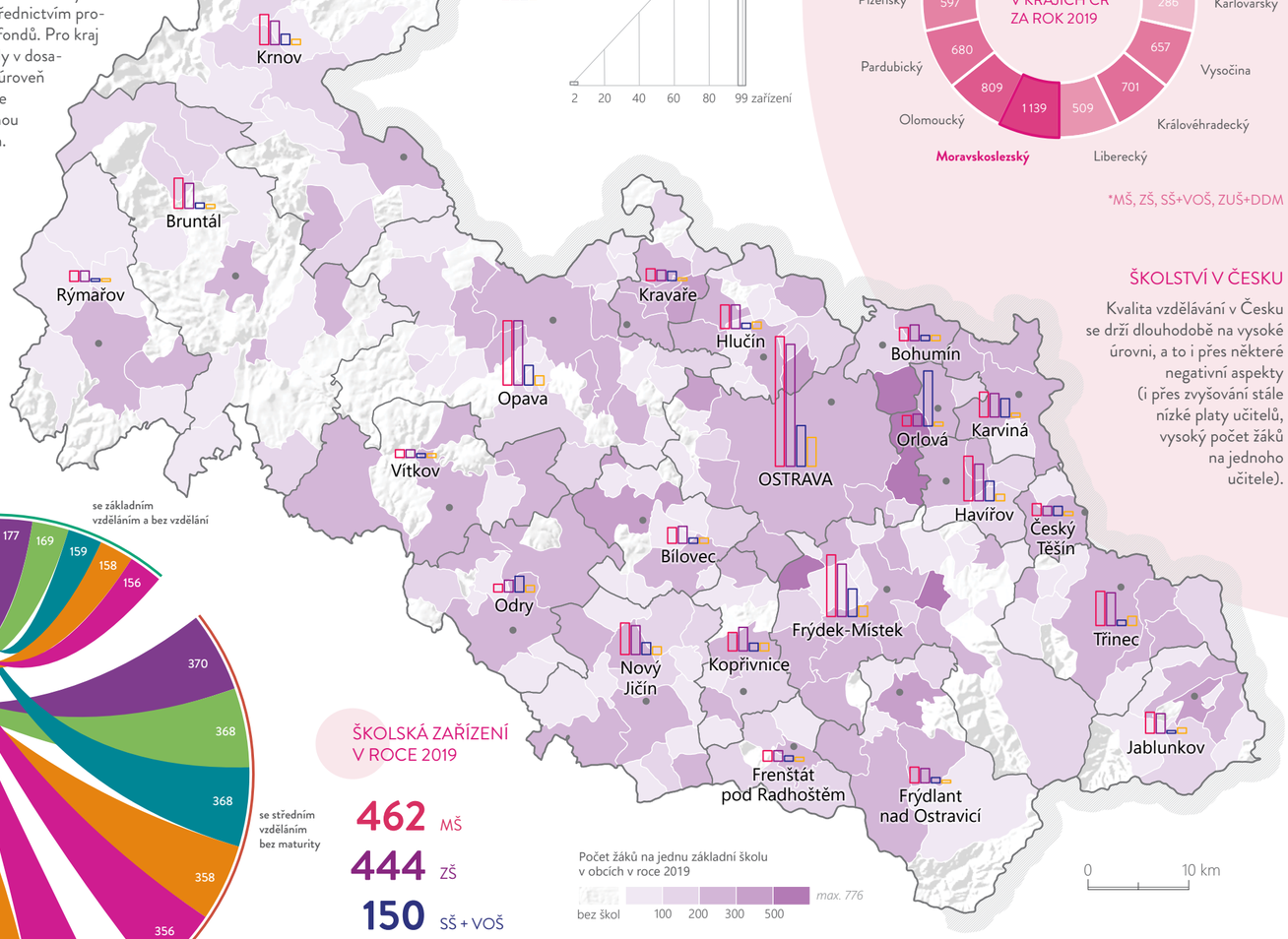

VÝVOJ VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURY POPULACE V KRAJI 2015–2019 (tis. osob)

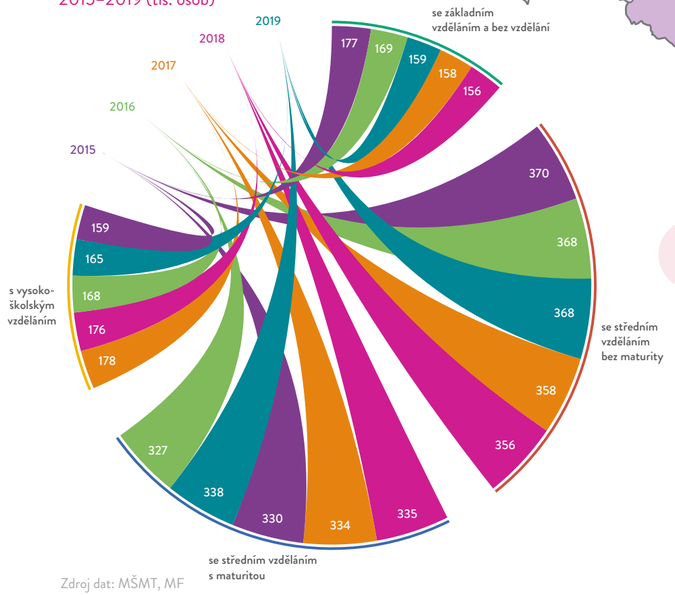

Zdroj dat: MŠMT, MF

ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ V ROCE 2019

462 MŠ
444 ZŠ
150 SŠ + VOŠ
83 ZUŠ + DDM

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- **VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ**
  - **Školství**
  - Trh práce
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VYSOKÉ ŠKOLY

Vysokoškolské vzdělávání a výzkum v kraji zajišťují tři veřejné a dvě soukromé vysoké školy. Veřejné se nachází v Ostravě (VŠB-TU Ostrava, Ostravská univerzita) a Opavě a Karviné (v obou městech Slezská univerzita v Opavě), působištěm soukromých škol je Havířov (Vysoká škola PRIGO, z. ú.) a Ostrava (Vysoká škola podnikání a práva, a. s.). Veterinární a farmaceutická univerzita Brno má v Novém Jičíně Školní zemědělský podnik, avšak žádnou fakultu či vzdělávací centrum. V kraji na VŠ studuje téměř 30 tis. studentů všech stupňů studia, kteří pod vedením akademických a vědeckých pracovníků tvoří významný inovační potenciál pro růst regionu. Současný vývoj počtu studentů vysokých škol je bohužel nepříznivý a je ovlivněn jak demografickými změnami, tak dalšími faktory. Pokles studentů způsobuje i pokles významu MSK jako centra vysokoškolského studia. Pokles počtu zájemců o studium na vysokých školách v MSK má negativní dopad také na kvalitu studentů, neboť školy disponující kapacitou přesahující počet zájemců přijímají uchazeče s nižšími studijními předpoklady, než tomu bylo v minulých letech. K hlavním problémům kraje patří v souvislosti s vysokými školami tzv. odliv mozků (brain-drain).

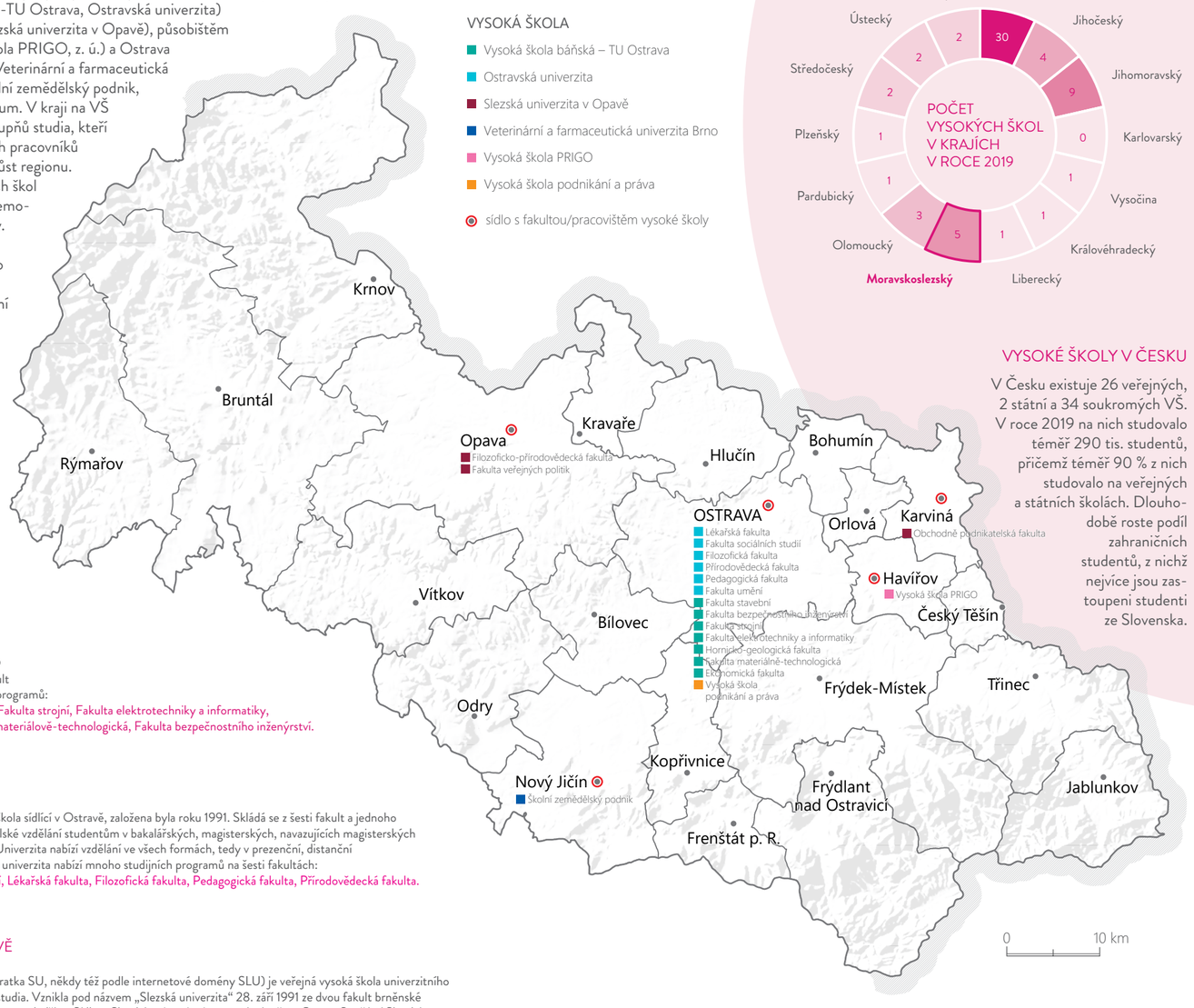

VŠB-TU OSTRAVA

VŠB-TUO poskytuje vzdělávání ve 249 akreditovaných studijních programech v bakalářském, navazujícím magisterském i doktorském stupni. Na univerzitě studuje přes 2 100 zahraničních studentů, buď samoplátců, nebo na univerzitě studují v rámci výměnných pobytů. VŠB-TUO poskytuje vzdělávání v rámci sedmi fakult a několika celouniverzitních studijních programů:
Ekonomická fakulta, Fakulta stavební, Fakulta strojní, Fakulta elektrotechniky a informatiky, Hornicko-geologická fakulta, Fakulta materiálově-technologická, Fakulta bezpečnostního inženýrství.

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA

Ostravská univerzita je veřejná vysoká škola sídlící v Ostravě, založena byla roku 1991. Skládá se z šesti fakult a jednoho ústavu. Poskytuje kompletní vysokoškolské vzdělání studentům v bakalářských, magisterských, navazujících magisterských a doktorských studijních programech. Univerzita nabízí vzdělání ve všech formách, tedy v prezenční, distanční i kombinované formě studia. Ostravská univerzita nabízí mnoho studijních programů na šesti fakultách:
Fakulta sociálních studií, Fakulta umění, Lékařská fakulta, Filozofická fakulta, Pedagogická fakulta, Přírodovědecká fakulta.

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Slezská univerzita v Opavě (oficiálně zkratka SU, někdy též podle internetové domény SLU) je veřejná vysoká škola univerzitního typu s akreditacemi ve všech stupních studia. Vznikla pod názvem „Slezská univerzita" 28. září 1991 ze dvou fakult brněnské Masarykovy univerzity, které byly zřízeny o rok dříve. Sídlem Slezské univerzity je statutární město Opava. Součástí Slezské univerzity jsou tři fakulty a dva ústavy: Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě, Fakulta veřejných politik v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné.

VYSOKÉ ŠKOLY V ČESKU

V Česku existuje 26 veřejných, 2 státní a 34 soukromých VŠ. V roce 2019 na nich studovalo téměř 290 tis. studentů, přičemž téměř 90 % z nich studovalo na veřejných a státních školách. Dlouhodobě roste podíl zahraničních studentů, z nichž nejvíce jsou zastoupeni studenti ze Slovenska.

Zdroj dat: MŠMT

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- **VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ**
  - **Školství**
  - Trh práce
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ABSOLVENTI VYSOKÝCH ŠKOL

Absolventi vysokých škol jsou evidováni dle trvalého bydliště bez ohledu na to, kde má sídlo vysoká škola, kterou absolvent studoval. V datech jsou tak zahrnuti absolventi všech vysokých škol v Česku. Trvalé bydliště absolventa často neodpovídá skutečnému místu jeho bydliště, kde začíná pracovat. Značná část absolventů totiž zůstává ve větších městech (v místě studia) a významná část vysokoškolsky vzdělaných osob tak region opouští. Část absolventů v regionu zůstává v oblasti výzkumu, který je realizován jak na univerzitách, tak v soukromých společnostech a je podporován také Moravskoslezským krajem formou dotací vysokým školám, které jsou určené na podporu talentovaných studentů doktorského studia. Pozitivním faktem je, že vývoj počtu absolventů doktorského studia zůstává v posledních letech oproti poklesu magisterských studentů setrvalý.

17 %
zastoupení obyvatel s VŠ vzděláním v kraji

ABSOLVENTI VŠ STUDIA ZA ROK 2019 V SO ORP

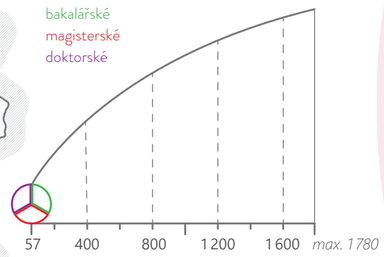

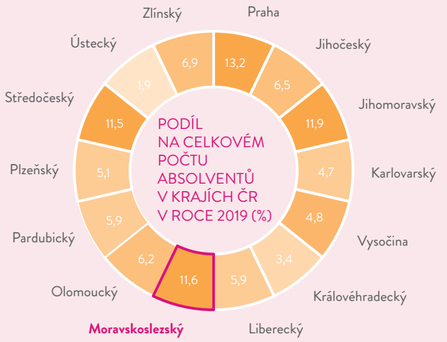

ABSOLVENTI VŠ V ČESKU

Počet absolventů VŠ a tedy i podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v Česku setrvale roste. Stále však zaostává za průměrem Evropské unie.

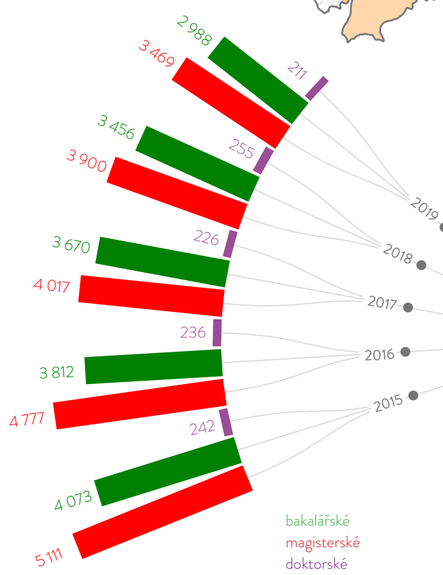

VÝVOJ POČTU ABSOLVENTŮ VŠ V KRAJI V LETECH 2015–2019

VŠB TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
Vysoká škola podnikání a práva
VYSOKÁ ŠKOLA PRIGO
SLEZSKÁ UNIVERZITA

Zdroj dat: MŠMT

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- **VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ**
  - Školství
  - **Trh práce**
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

PRACOVNÍ SÍLA

V Moravskoslezském kraji během minulého roku personální stavy narůstaly jen mírně. Tento nárůst mohl být ve skutečnosti trochu větší, ale změna ve vykazování počtu pracovníků a náročnost a podrobnost vyplňování dotazníku přiměla některé zaměstnavatele k odmítnutí jeho vyplňování. Jednotlivá odvětví těžila z dobré situace na trhu práce, příznivého vývoje hlavních obchodních partnerů, stability naší ekonomiky a důvěry hospodářských subjektů, tedy z pokračování ekonomické konjunktury v České republice. V roce 2019 došlo k meziročnímu nárůstu zaměstnanosti o 468 zaměstnanců, tj. o 0,2 %. Největší zvýšení počtu pracovníků zaznamenaly nejmenší firmy do 49 zaměstnanců (+1 350 osob, tj. zvýšení o 4,0 %) a nepatrně společnosti s 50 až 249 pracovníky (nárůst o 73, +0,1 %). Pokles naopak zaznamenaly největší společnosti s 250 a více zaměstnanci, a to o 955 osob (−0,6 %). Poptávka trhu práce se v kraji během prvních 9 měsíců udržovala nad hranicí 17 tisíc volných pracovních míst. Nejvíce jich bylo registrováno v červenci, a to 18 163. V posledním čtvrtletí roku docházelo k mírnému poklesu, počet volných pracovních míst již byl pod hranicí 17 tisíc a nejmenší stav minulého roku byl evidován v prosinci.

34 551
neumístěných dosažitelných uchazečů o zaměstnání v kraji v roce 2019

16 313
volných pracovních míst v kraji v roce 2019

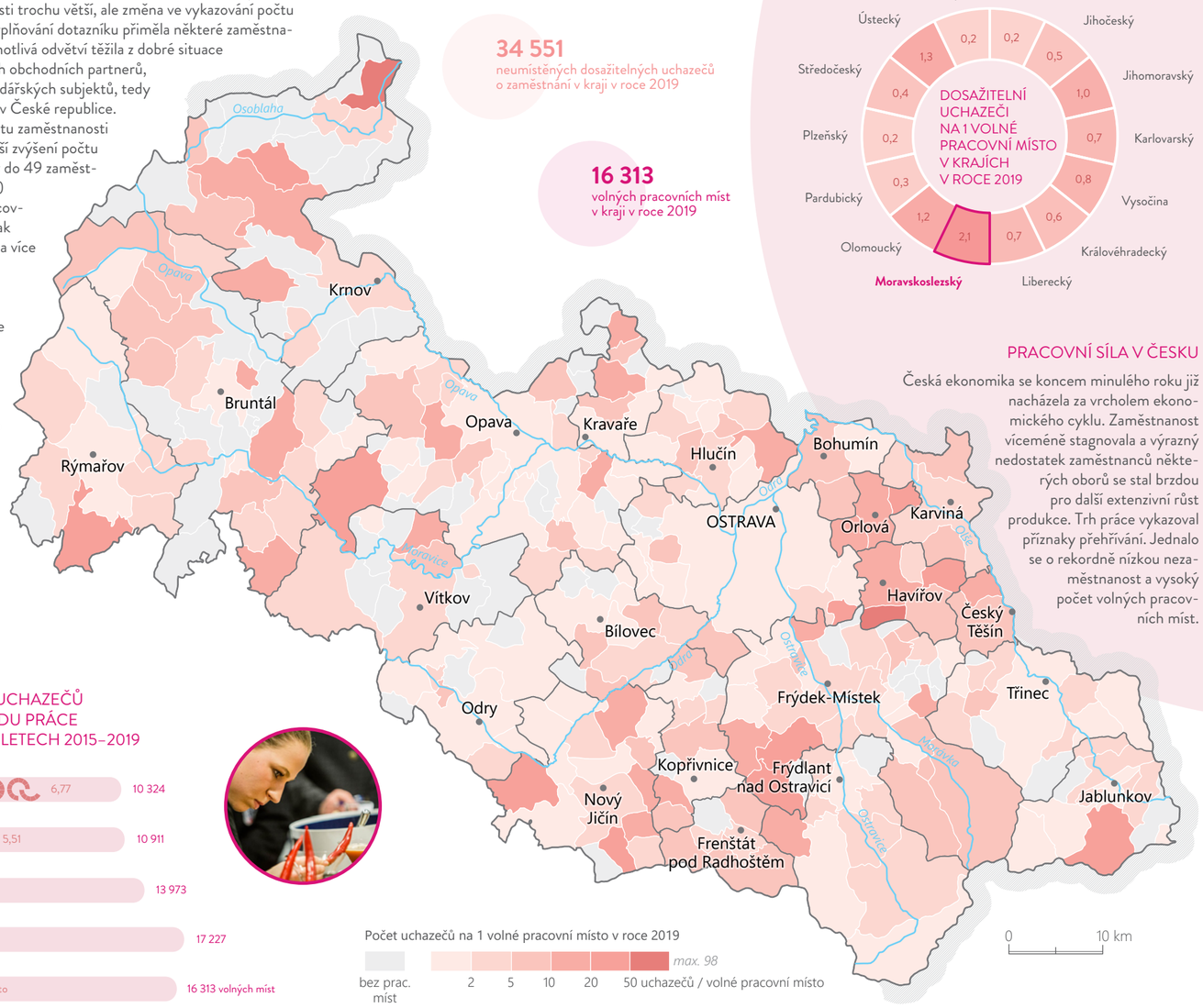

VÝVOJ POČTU DOSAŽITELNÝCH UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ V EVIDENCI ÚŘADU PRÁCE NA 1 PRACOVNÍ MÍSTO V KRAJI V LETECH 2015–2019

PRACOVNÍ SÍLA V ČESKU

Česká ekonomika se koncem minulého roku již nacházela za vrcholem ekonomického cyklu. Zaměstnanost víceméně stagnovala a výrazný nedostatek zaměstnanců některých oborů se stal brzdou pro další extenzivní růst produkce. Trh práce vykazoval příznaky přehřívání. Jednalo se o rekordně nízkou nezaměstnanost a vysoký počet volných pracovních míst.

Zdroj dat: MPSV, ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- **VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ**
  - Školství
  - **Trh práce**
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

NEZAMĚSTNANOST

Za nezaměstnané osoby jsou považováni uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 roků, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa (tzv. evidovaní nezaměstnaní). Podíl nezaměstnaných osob ke konci roku je nejpoužívanější charakteristika vystihující situaci na trhu práce v územích ČR. Pojem by neměl být zaměňován s mírou nezaměstnanosti, která se počítá z pracovní síly (ekonomicky aktivního obyvatelstva) území a ne ze všech osob ve věku 15–64 let. Řada odborníků zdůrazňuje, že daleko větším problémem trhu práce v území je dlouhodobá nezaměstnanost, kdy doba bez práce je delší než jeden rok, u absolventů je to doba poloviční. Její snižování je jednou z hlavních priorit sociální politiky ve většině zemí světa.

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB V ROCE 2019 V SO ORP

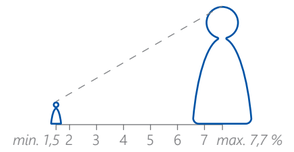

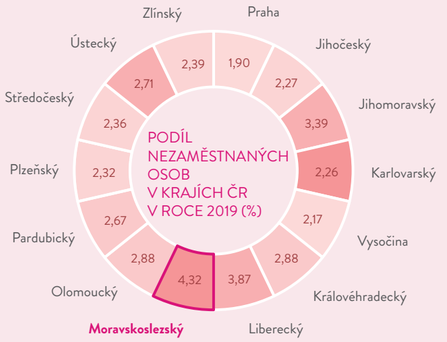

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH MUŽŮ A ŽEN V LETECH 2015–2019

Zdroj dat: MPSV

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- **VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ**
  - Školství
  - **Trh práce**
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI

Za dlouhodobě nezaměstnané jsou považovány osoby, které jsou mimo trh práce déle než jeden rok. Dlouhodobá nezaměstnanost je tedy mnohem závažnějším problémem než nezaměstnanost krátkodobá, která je přirozenou součástí trhu práce. Podle údajů MPSV bylo na konci roku 2019 v MSK dlouhodobě evidováno přes 11 tisíc uchazečů o zaměstnání, podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob dosáhl 1,45 %. Proti roku 2015 klesl počet dlouhodobých uchazečů o zaměstnání o cca 24 tis. osob, tedy o 2,79 %.

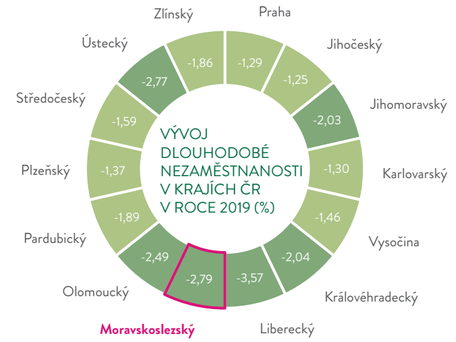

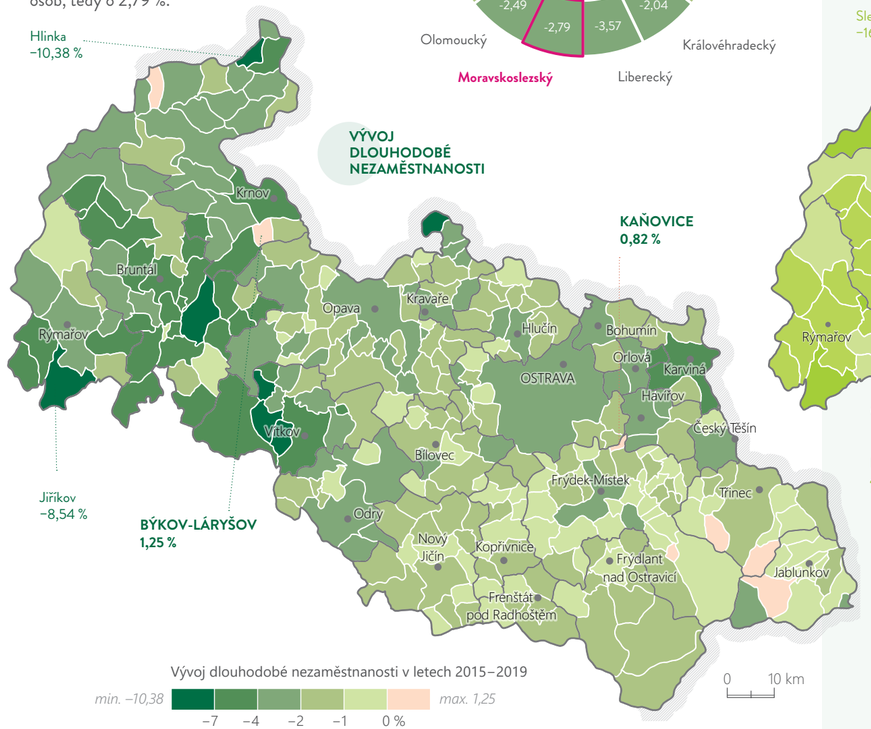

PODÍL DLOUHODOBĚ NEZAMĚSTNANÝCH OSOB VE VĚKU 15–64 LET KRAJI V LETECH 2015–2019

Zdroj dat: MPSV, ČSÚ

Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí bylo na konci roku 2019 v Moravskoslezském kraji evidováno téměř 34 tisíc dosažitelných uchazečů o zaměstnání, podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,32 % a v evidenci úřadu práce bylo přes 16 tis. volných pracovních míst. Proti roku 2015 klesl počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání o cca 35 tis. osob., tedy o 4,01 %.

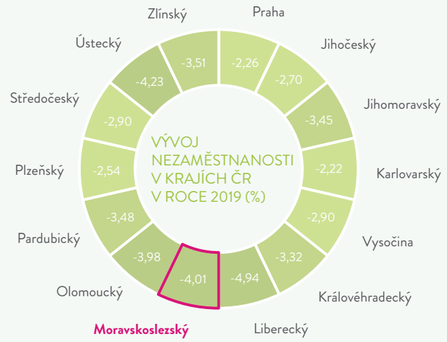

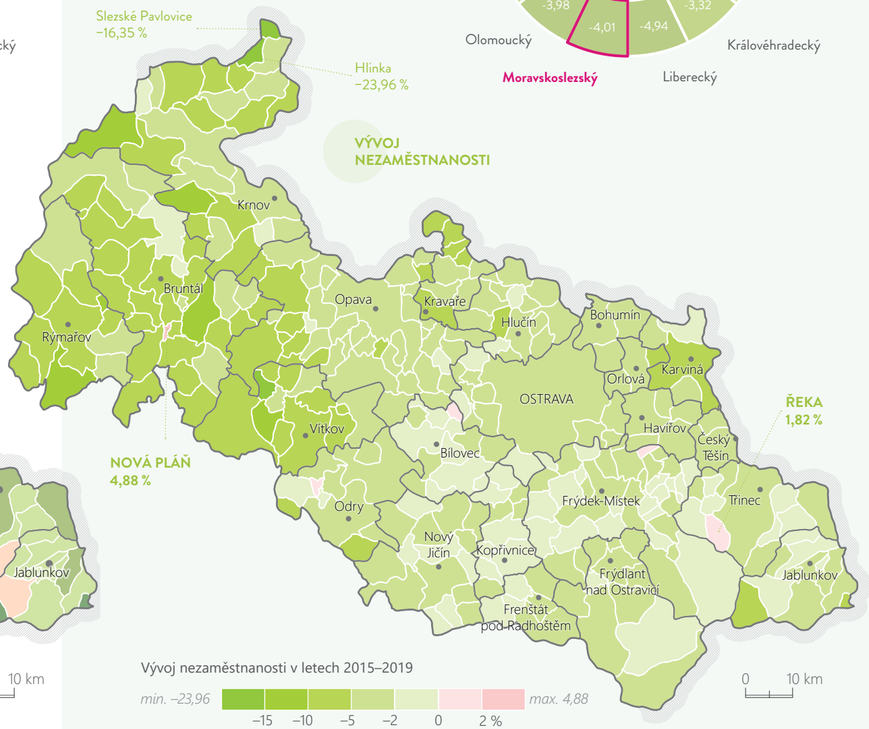

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB VE VĚKU 15–64 LET V KRAJI V LETECH 2015–2019

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- **ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ**
  - Kvalita života
  - Zdravotní a sociální služby
  - Soudržnost v území a bydlení
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ

KVALITA ŽIVOTA
ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ SLUŽBY
SOUDRŽNOST V ÚZEMÍ A BYDLENÍ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- **ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ**
  - **Kvalita života**
  - Zdravotní a sociální služby
  - Soudržnost v území a bydlení
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

KVALITA ŽIVOTA

Hodnocením kvality života se dlouhodobě zabývá celá řada odborníků po celém světě. Nejčastěji je pro objektivní srovnání hodnocena kvalita a dostupnost zdravotní péče, vzdělání, nezaměstnanost, dlouhověkost a bezpečnost. Nicméně vnímání kvality života občany může být více či méně odlišné, nebot'závisí na osobních pocitech a preferencích jednotlivce, mezi které patří jeho ekonomická situace, zdravotní stav, spokojenost s rodinným životem a prací nebo také celá řada fyzicko-geografických aspektů (např. počasí, podnebí, blízkost hor nebo moře). Moravskoslezský kraj je ve většině mezikrajských srovnání hodnocen velmi negativně. V porovnání s ostatními kraji se zde kumuluje hned několik negativně hodnocených kritérií, mezi která patří zejména nízká střední délka života, úbytek obyvatel, vysoký počet trestných činů, dopravních nehod a exekucí, a vysoký počet nemocí z povolání spojených s kvalitou ovzduší. Nejhorší je situace na Karvinsku a dále v oblasti Krnovska, Bruntálska a Rýmařovska. Nejlépe je hodnocen region Opavska.

INDEX KVALITY ŽIVOTA
ukazatelé

- nezaměstnanost
- exekuce
- bezpečnost
- závislost na průmyslu
- emise
- vzdálenost k okresnímu městu
- nedostupnost mateřských škol
- nedostupnost středních škol
- nedostupnost zdravotních zařízení
- nedostupnost rychlého internetu
- dlouhověkost
- přírůstek obyvatel
- index rozvodovosti
- procento věřících

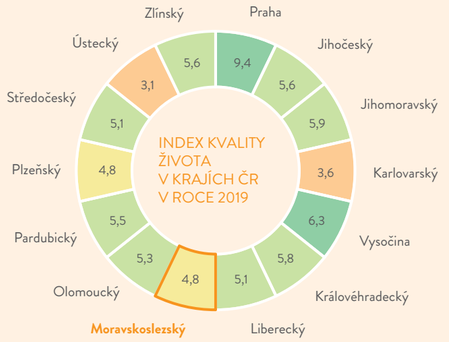

KVALITA ŽIVOTA V ČESKU

Kvalita života je ve světě hodnocena pomocí celé řady ukazatelů a žebříčků. Česko se v mezistátním srovnání kvality života pravidelně umísťuje na předních příčkách. V roce 2020 bylo zařazeno mezi 25 nejlepších zemí ve většině nejuznávanějších hodnocení: Human Development Index (27. místo), Social Progress Index (25. místo) a World Happiness Report (19. místo).

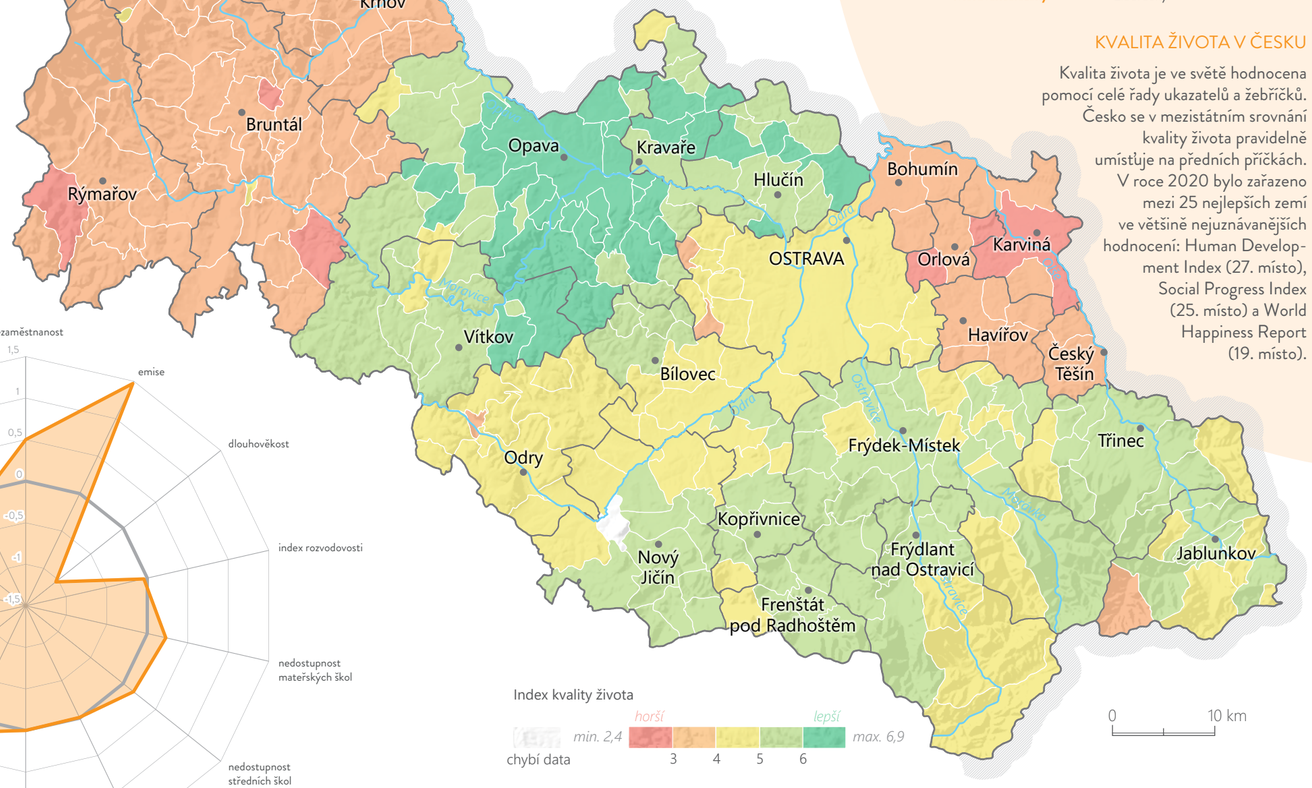

UKAZATELÉ INDEXU KVALITY ŽIVOTA V KRAJI A ČESKU V ROCE 2019

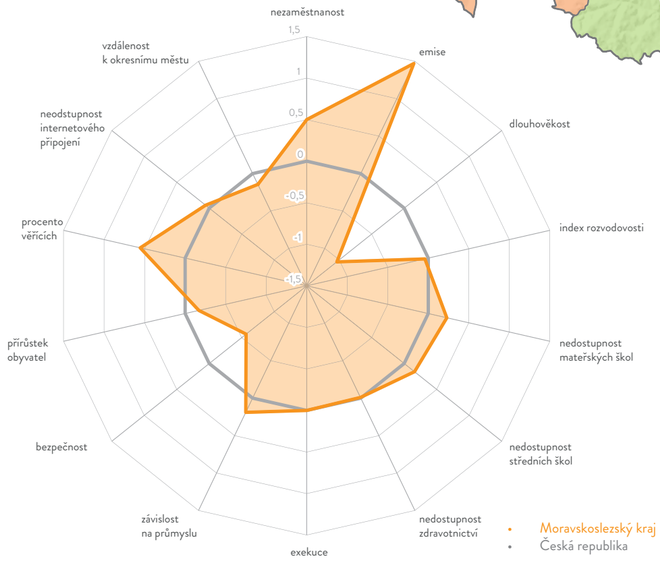

Zdroj dat: Český rozhlas

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- **ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ**
  - **Kvalita života**
  - Zdravotní a sociální služby
  - Soudržnost v území a bydlení
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

SPORTOVIŠTĚ

Sport v kraji charakterizuje široké propojení společného úsilí kraje, státu, obecních samospráv, široké sportovní veřejnosti i komerčních a dalších subjektů při jeho podpoře a rozvoji. Podpora sportu jako nenahraditelné součásti života obyvatel, významný prostředek pro naplňování zdravého životního stylu a všestranného formování člověka, prevence negativních jevů ve společnosti a smysluplného naplňování volného času obyvatel, je podrobně řešena v Plánu rozvoje sportu v Moravskoslezském kraji 2019–2025. V kraji se v návaznosti na vysokou úroveň profesionálního sportu (hokej, fotbal, basketbal, volejbal) pořádá celá řada národních i mezinárodních sportovních akcí (např. Zlatá tretra, Davis Cup). To se promítá také v kvalitní sportovní infrastruktuře pro veřejnost, a to zejména v nejhustěji osídlených částech kraje. Výstavba a modernizace sportovišť je realizována za významné pomoci dotací z Evropské unie, čehož využívá také mnoho školských zařízení pro modernizaci vnitřních i venkovních sportovišť. Trendem poslední doby je modernizace nebo výstavba sportovišť pro méně obvyklé sporty (golfová hřiště, hřiště pro badminton, squash, fitcentra, horolezecké stěny).

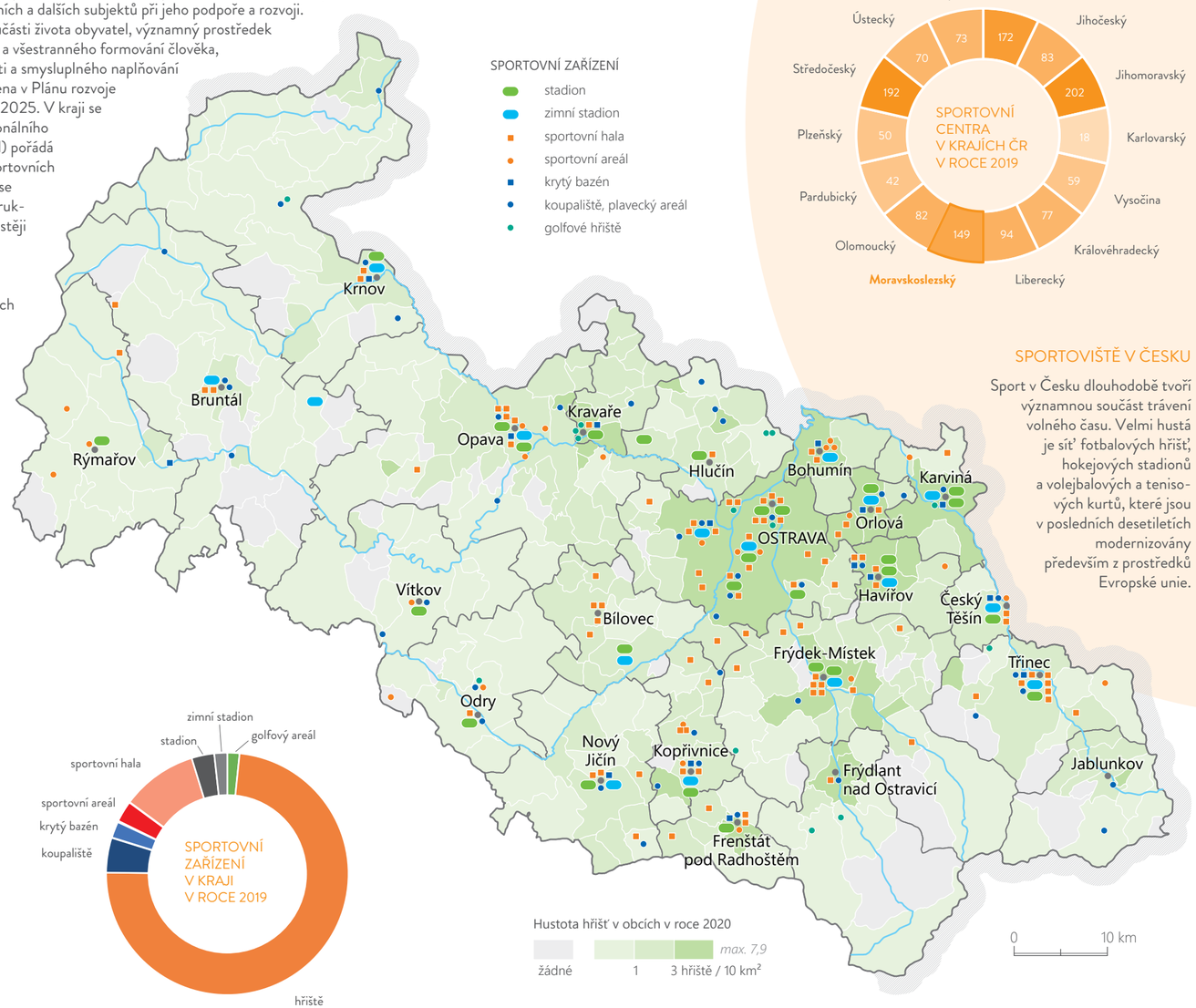

SPORTOVIŠTĚ V ČESKU

Sport v Česku dlouhodobě tvoří významnou součást trávení volného času. Velmi hustá je síť fotbalových hřišť, hokejových stadionů a volejbalových a tenisových kurtů, které jsou v posledních desetiletích modernizovány především z prostředků Evropské unie.

POČET SPORTOVIŠŤ V OBCÍCH KRAJE V ROCE 2019

147 OSTRAVA
40 OPAVA
32 HAVÍŘOV
31 KARVINÁ
29 FRÝDEK-MÍSTEK
22 TŘINEC

Zdroj dat: ČÚZK, OSM

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- **ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ**
  - Kvalita života
  - **Zdravotní a sociální služby**
  - Soudržnost v území a bydlení
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ZÁKLADNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE

Kvalitní a dostupná veřejná zdravotní péče patří k hlavním prioritám kraje. Působí zde vysoký počet poskytovatelů zdravotní péče, avšak jejich prostorová distribuce je proměnlivá. Zhoršená dostupnost specializované péče trápí řídce zalidněné horské oblasti, dále Vítkovsko, Odersko a Kravařsko. V územích se zhoršenou dopravní obslužností to přináší významné snížení standardu občanské vybavenosti v obci. V kraji je dostatečná nabídka lázeňských a rehabilitačních služeb, nachází se zde tři lázeňská střediska, a to v Karlově Studánce, Karviné a Klimkovicích. Počty lůžek v nemocnicích jsou v celém regionu dostatečné, schází však zdravotní sestry a lékaři, zejména ve vysoce specializovaných oborech. Počty lékařů v kraji jsou ve srovnání se zbylými regiony nižší zejména v oborech geriatrie, infekčního a pracovního lékařství a traumatologie. V poměru počtu obyvatel připadajících na 1 lékaře oboru chirurgie, gynekologie a neurologie je situace v kraji horší oproti republikovému průměru. Nejzávažnější je situace v okrese Karviná, s problémy se potýká i nemocnice v Bílovci a Třinci.

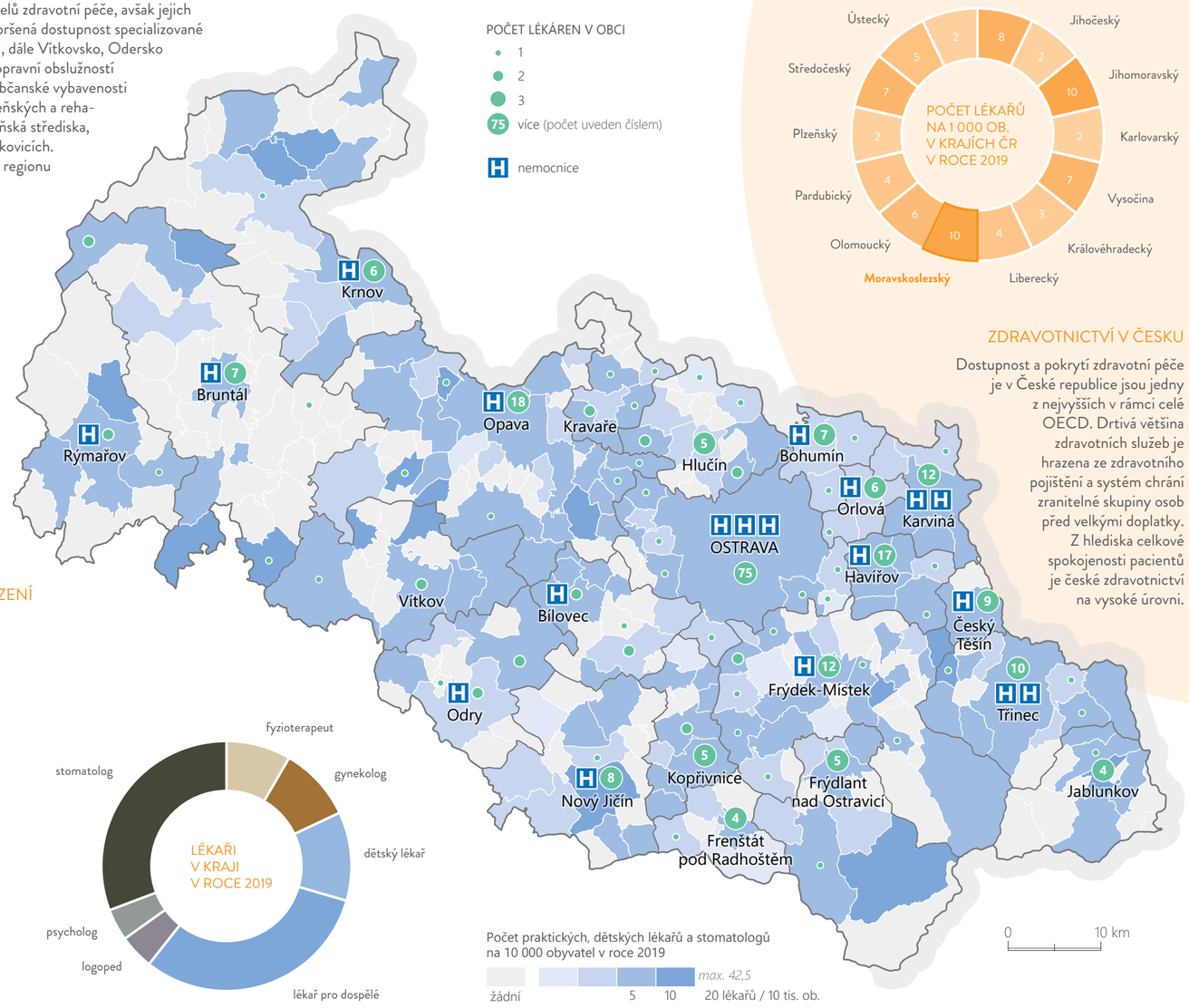

ZDRAVOTNICTVÍ V ČESKU

Dostupnost a pokrytí zdravotní péče je v České republice jsou jedny z nejvyšších v rámci celé OECD. Drtivá většina zdravotních služeb je hrazena ze zdravotního pojištění a systém chrání zranitelné skupiny osob před velkými doplatky. Z hlediska celkové spokojenosti pacientů je české zdravotnictví na vysoké úrovni.

SAMOSTATNÁ LÉKAŘSKÁ ZAŘÍZENÍ V ROCE 2019

17 OSTRAVA

8 FRÝDEK-MÍSTEK

3 HAVÍŘOV
OPAVA

2 FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ

1 BOHUMÍN
HRADEC NAD MORAVICÍ
JABLUNKOV
KARVINÁ
KLIMKOVICE
LUČINA
NOVÝ JIČÍN

Zdroj dat: ÚZIS

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- **ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ**
  - Kvalita života
  - **Zdravotní a sociální služby**
  - Soudržnost v území a bydlení
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

SPECIALIZOVANÁ ZDRAVOTNÍ PÉČE

Zdravotní péče je v kraji poskytována nejen formou základní péče (praktický lékař, gynekolog, zubař), ale také prostřednictvím specializované péče, která je poskytována v rozsahu příslušné způsobilosti, včetně lůžkové péče. Je součástí sekundární péče, tj. zdravotní péče poskytované zpravidla na vyžádání praktického lékaře, popřípadě jiného ošetřujícího lékaře. Souvisí s ní také zdánlivě méně významné formy zdravotní péče poskytované psychology, logopedy nebo fyzioterapeuty, kteří hrají v poslední době významnou roli. V uplynulém období se v kraji udála řada významných změn, které měly vliv na poskytování zdravotní péče v regionu. Změny se odrazily nejen v organizačním uspořádání některých zdravotnických zařízení, ale také ve struktuře a rozsahu poskytovaných zdravotních služeb, které reagují na demografické změny a na změny personálního vybavení poskytovatelů zdravotních služeb spravovaných krajem. Ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami je vynakládáno kontinuální úsilí o udržení efektivní sítě ambulantních lékařů v celém kraji, tedy i v hůře dostupných oblastech. V kraji dochází k mírnému úbytku lékařů, zejména ve vysoce specializovaných oborech. Působí zde vysoký počet poskytovatelů zdravotní péče. Z 20 nemocnic poskytujících akutní péči je sedm ve správě kraje.

SPECIALIZOVANÁ ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ

- sdružené ambulantní zařízení

1 tečka odpovídá jednomu odborníkovi v oboru

- gynekologie
- psychologie
- fyzioterapie
- logopedie

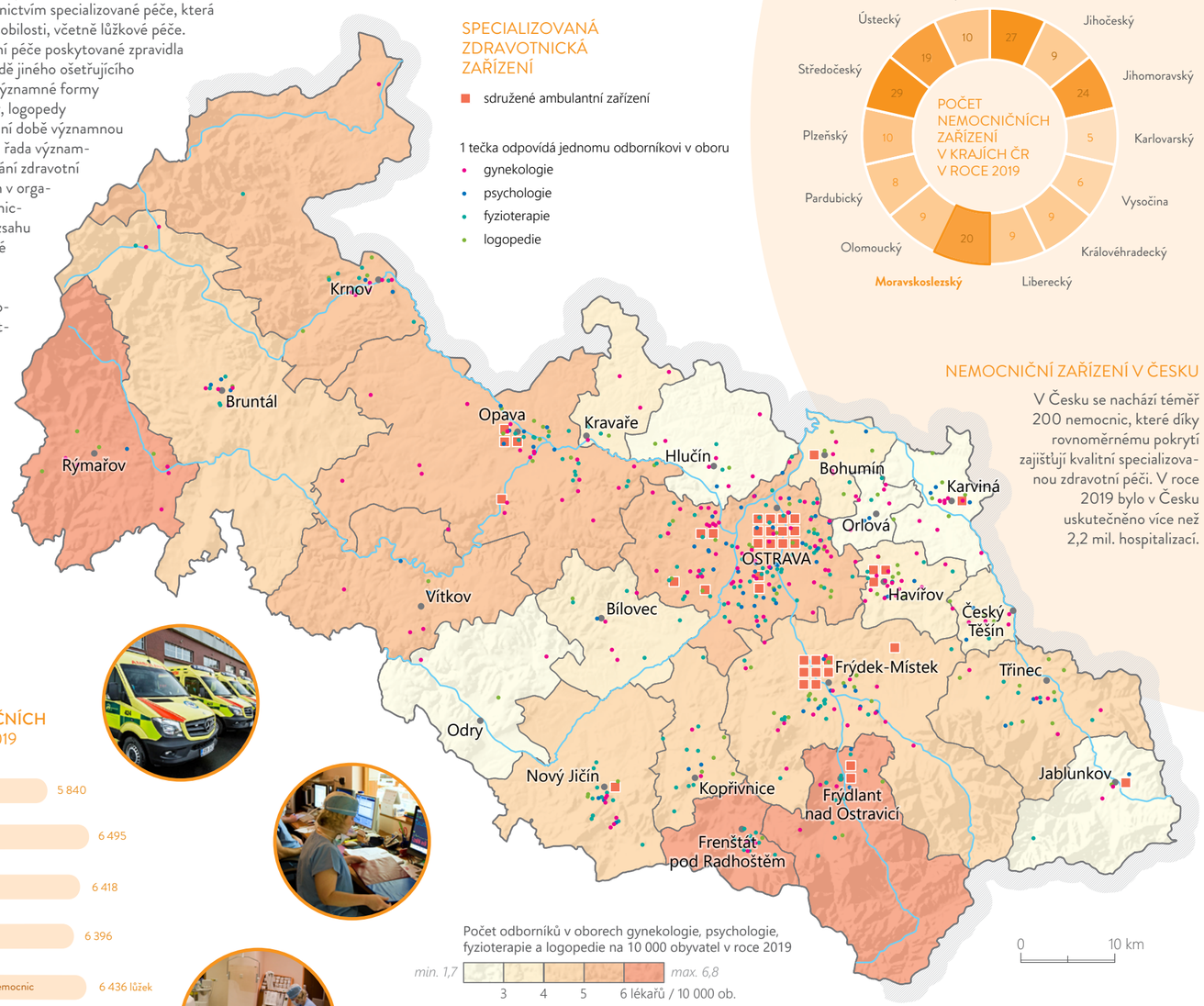

Počet odborníků v oborech gynekologie, psychologie, fyzioterapie a logopedie na 10 000 obyvatel v roce 2019

min. 1,7 — max. 6,8

3 4 5 6 lékařů / 10 000 ob.

NEMOCNIČNÍ ZAŘÍZENÍ V ČESKU

V Česku se nachází téměř 200 nemocnic, které díky rovnoměrnému pokrytí zajišťují kvalitní specializovanou zdravotní péči. V roce 2019 bylo v Česku uskutečněno více než 2,2 mil. hospitalizací.

POČET NEMOCNIC A NEMOCNIČNÍCH LŮŽEK V KRAJI V LETECH 2015–2019

2015	18	5 840
2016	19	6 495
2017	19	6 418
2018	20	6 396
2019	20 nemocnic	6 436 lůžek

Zdroj dat: ÚZIS, ČSÚ, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- **ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ**
  - Kvalita života
  - **Zdravotní a sociální služby**
  - Soudržnost v území a bydlení
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

DOMOVY PRO SENIORY

Krajská síť sociálních služeb je dlouhodobě rozvíjena v rámci procesu střednědobého plánování a je souhrnem služeb, které v dostatečné kapacitě, náležité kvalitě a s odpovídající místní dostupností napomáhají řešit nepříznivou sociální situaci obyvatel kraje. V současné době je v krajské síti sociálních služeb zařazeno více než 700 sociálních služeb poskytovaných přibližně 200 poskytovateli. Nejčetnější pobytovou sociální službou poskytovanou v krajské síti sociálních služeb byly domovy pro seniory (63 zařízení) a domovy se zvláštním režimem (40 zařízení). Zařízení sociálních služeb v kraji disponovala celkem 10 365 místy, z tohoto počtu bylo 4 701 míst v domovech pro seniory, 2 399 míst v domovech se zvláštním režimem, 1 259 míst v azylových domech a 1 239 míst v domovech pro osoby se zdravotním postižením. I když se lůžková kapacita zařízení sociálních služeb postupně zvyšuje (za posledních 6 let téměř o 1 000 míst), počet žádostí, především o místa v domovech pro seniory, výrazně převyšuje stávající možnosti. Proti roku 2014 se počet osob v seniorském věku zvýšil o 28 tisíc, populace kraje bude dál stárnout a v polovině tohoto století by podle projekce počtu obyvatel mělo v kraji být téměř 315 tisíc osob v seniorském věku. V blízké budoucnosti lze očekávat nárůst požadavků na pobytové sociální služby, které již v současnosti svými kapacitami nestačí pokrýt stávající.

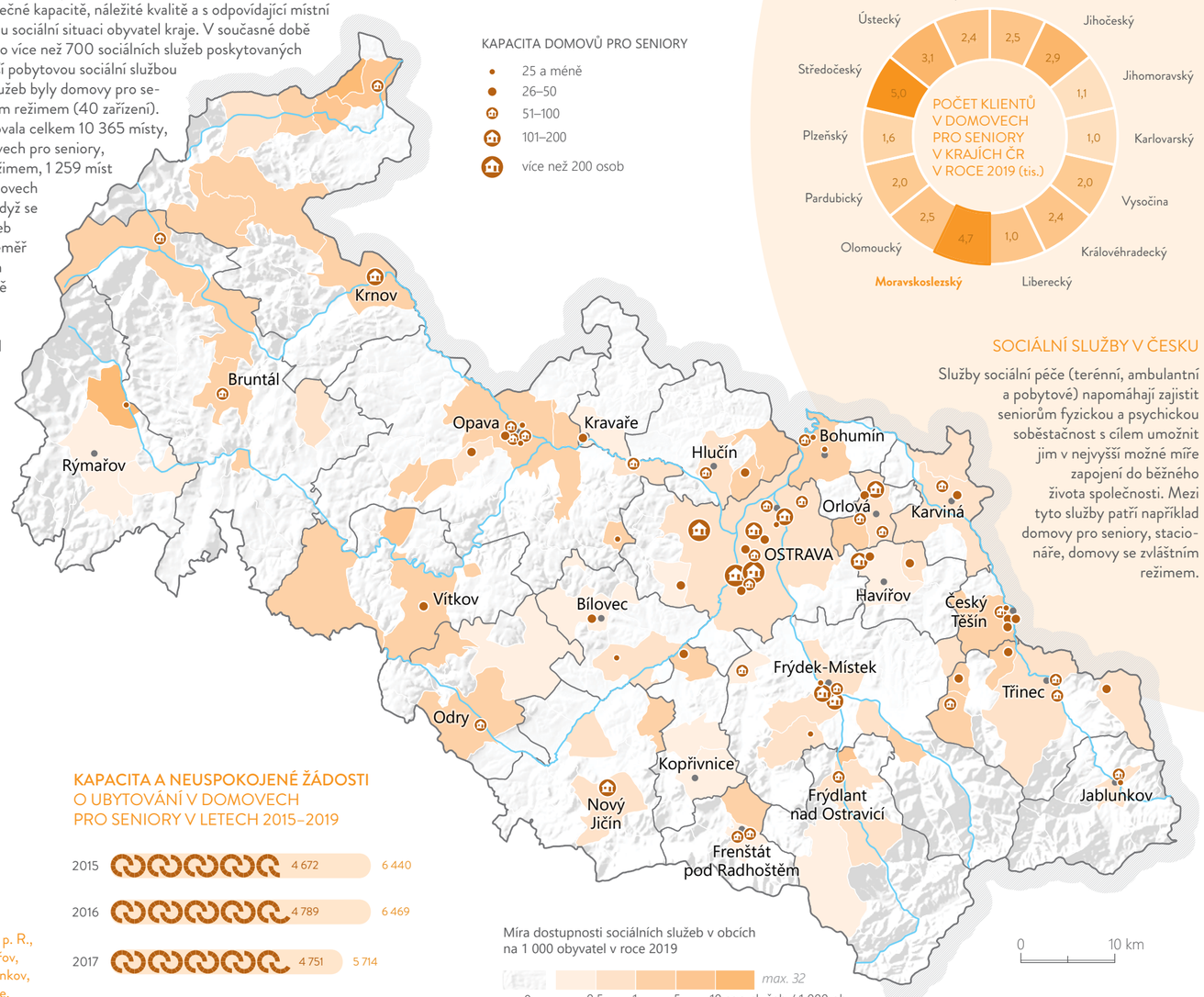

SOCIÁLNÍ SLUŽBY V ČESKU

Služby sociální péče (terénní, ambulantní a pobytové) napomáhají zajistit seniorům fyzickou a psychickou soběstačnost s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti. Mezi tyto služby patří například domovy pro seniory, stacionáře, domovy se zvláštním režimem.

DOMOVY PRO SENIORY V ROCE 2019

12 OSTRAVA

4 ČESKÝ TĚŠÍN
OPAVA

3 BOHUMÍN
FRÝDEK-MÍSTEK
ORLOVÁ

2 KARVINÁ
PETŘVALD
TŘINEC

1 Bílovec, Bruntál, Brušperk, Frenštát p. R., Frýdlant n. O., Háj ve Slezsku, Havířov, Hlučín, Hnojník, Horní Suchá, Jablunkov, Klimkovice, Komorní Lhotka, Kravaře, Krnov, Kyjovice, Ludgeřovice, Nový Jičín, Nýdek, Odry, Osoblaha, Příbor, Ropice, Rýmařov, Slavkov, Studénka, Vítkov, Vrbno p. P.

KAPACITA A NEUSPOKOJENÉ ŽÁDOSTI O UBYTOVÁNÍ V DOMOVECH PRO SENIORY V LETECH 2015–2019

Zdroj dat: ÚZIS, ČSÚ

EXEKUCE

Exekuce jsou obvyklým způsobem vymáhání povinností (dluhů), které nejsou dlužníkem plněny. Problematika exekucí a jejich fungování je v Česku v posledních letech velmi diskutovaným tématem. Kvůli dopadům celosvětové hospodářské krize a nesprávnému (ne příliš spravedlivému) nastavení českých zákonů docházelo v minulosti k velkému nárůstu nově zahájených exekucí i počtu osob, které jimi byly postiženy. Od roku 2011 počet exekucí v Česku mírně klesá, avšak v roce 2019 došlo opět k nárůstu. Exekuce jsou velkým problémem zejména v menších obcích západní části kraje (Osoblažsko, Bruntálsko, Vítkovsko). Významný podíl obyvatel (více než 15 %) postihují exekuce také v Bruntále, Havířově a Karviné. Přispívají k tomu nejen nízké mzdy, ale i nezaměstnanost, rychlé stárnutí obyvatelstva a nárůst počtu lidí v důchodovém věku. Nebude-li nalezeno komplexní systémové řešení, budou se sociální problémy prohlubovat a problémy na trhu práce budou přetrvávat.

OSOBY* V EXEKUCI
ve správních obvodech ORP v roce 2019

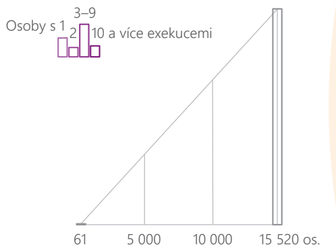

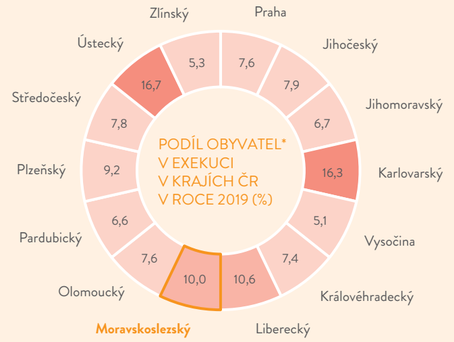

EXEKUCE V ČESKU

V Česku je v exekuci téměř 9 % obyvatel, v roce 2019 šlo o 775 000 obyvatel s nejméně jednou exekucí. Hrozivé jsou také počty obyvatel se třemi a více (475 tis. obyvatel) a 10 a více exekucemi (157 tis. obyvatel).

POČET EXEKUCÍ V OBCÍCH KRAJE V ROCE 2019 (tis.)

222	OSTRAVA
51	HAVÍŘOV
41	KARVINÁ
26	FRÝDEK-MÍSTEK
21	ORLOVÁ
19	OPAVA

EXEKUCE V KRAJI V LETECH 2016–2019

2016	110 920	602 913
2017	112 277	609 190
2018	106 502	607 248
2019	103 330 osob v exekuci	588 135 exekucí

*osoby starší 18 let

Zdroj dat: Exekutorská komora ČR

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- **ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ**
  - Kvalita života
  - Zdravotní a sociální služby
  - **Soudržnost v území a bydlení**
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Kraj má nadprůměrný podíl osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením, který se však daří snižovat. Mezi hlavní příčiny patří nízké mzdy, vysoká nezaměstnanost, rychlé stárnutí obyvatel a zadlužení. V exekuci se ocitlo více než 10 % obyvatel. Problémy se koncentrují nejvíce v ORP Karviná, Bohumín a Havířov, v oblastech vnitřní periferie kraje a obcích s vysokým odlivem obyvatel. Méně příznivé podmínky pro soudržnost jsou především v odlehlých obcích v západní části kraje.

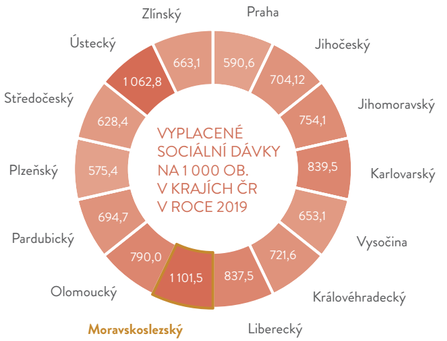

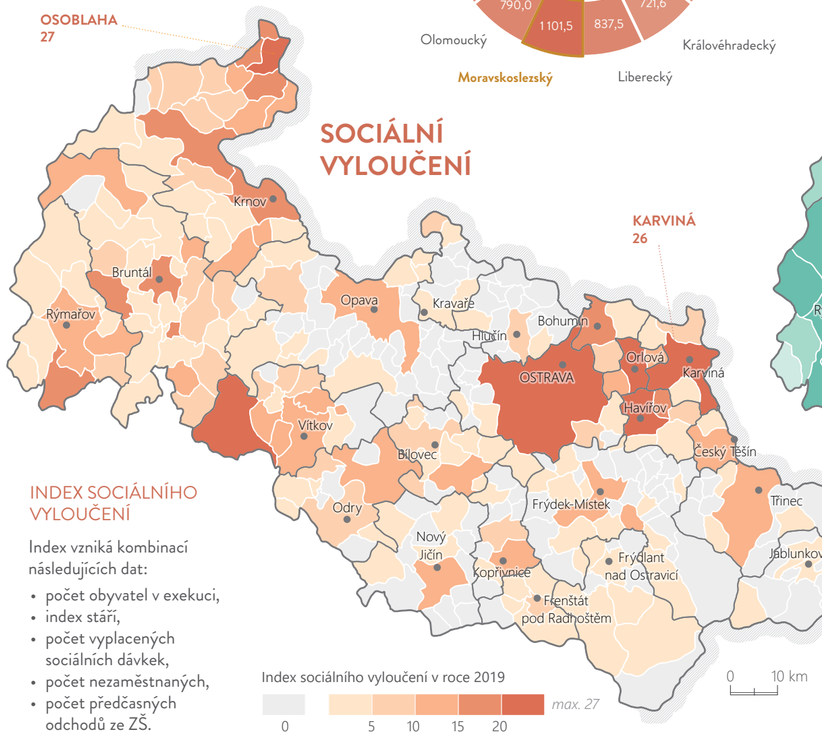

INDEX SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ

Index vzniká kombinací následujících dat:

- počet obyvatel v exekuci,
- index stáří,
- počet vyplacených sociálních dávek,
- počet nezaměstnaných,
- počet předčasných odchodů ze ZŠ.

POČET OBCÍ KRAJE V KATEGORIÍCH INDEXU SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ V ROCE 2019

3,6
průměrná hodnota indexu soc. vyloučení v kraji v roce 2019

Zdroj dat: MSK, MV, MMR, ČSÚ

Cizinci s povoleným pobytem v Česku jsou evidováni Ministerstvem vnitra. Z dostupných dat plyne, že v MSK výrazně převažují cizinci z EU nad cizinci z ostatních zemí. Nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce dlouhodobě omezuje místní firmy, které ho označily jako důvod pro nouzovou změnu sídla. Počet cizinců, který v regionu pracuje, ale nemá zde pobyt v roce 2018, přesáhl 28 tisíc osob, přičemž 84 % z nich jsou občané zejména Polska a Slovenska.

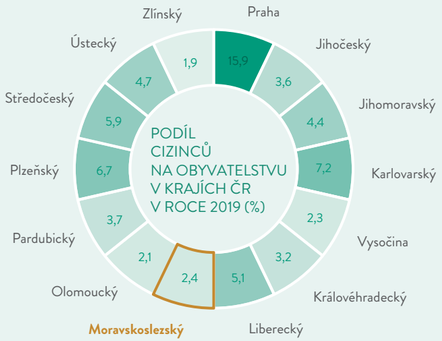

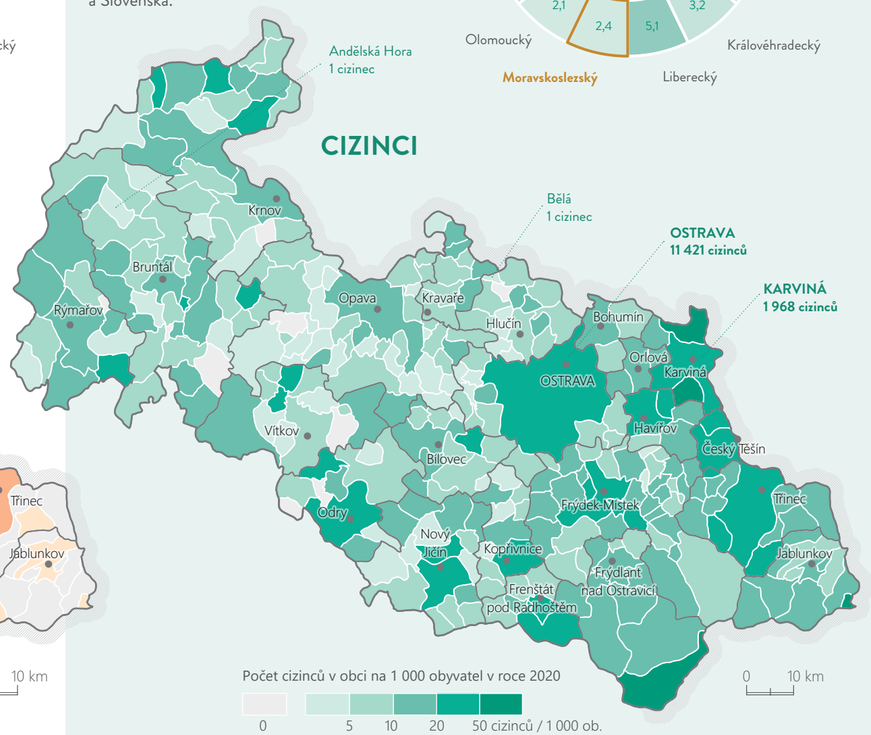

PODÍL CIZINCŮ NA OBYVATELSTVU KRAJE V LETECH 2015–2019

28 902
cizinců v kraji v roce 2019

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- **ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ**
  - Kvalita života
  - Zdravotní a sociální služby
  - **Soudržnost v území a bydlení**
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

BYTOVÁ VÝSTAVBA

Intenzita bytové výstavby je vyjádřena jako průměrný počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel za posledních pět let. Jde o byty v nové výstavbě, nástavbě, přístavbě, resp. přestavbě, dokončené modernizací a rekonstrukcí. Index vypovídá o potenciálu dalšího rozvoje obce. U vysoké intenzity výstavby je vhodné sledovat rozvoj suburbanizace, která může představovat riziko pro krajinu a společnost.

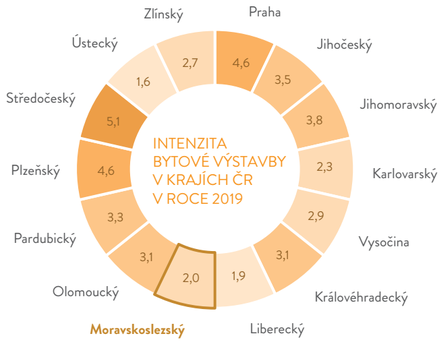

INTENZITA BYTOVÉ VÝSTAVBY

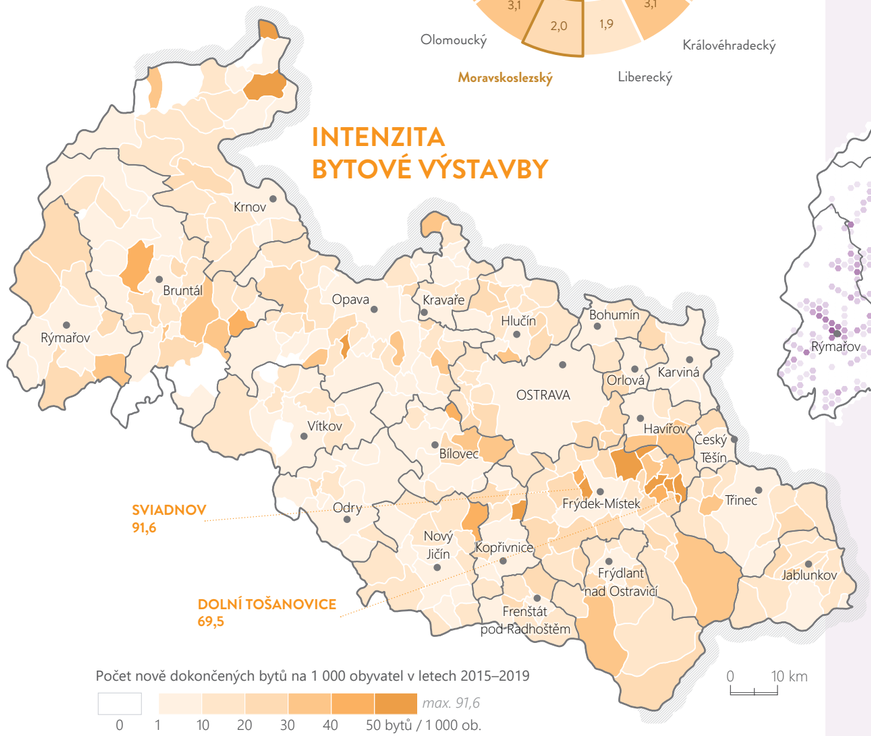

INTENZITA BYTOVÉ VÝSTAVBY V LETECH 2015–2019

Zdroj dat: ČSÚ, ČÚZK

Počet dokončených bytů je běžně vykazován za administrativní jednotky, které mají často velmi rozdílnou velikost a je tedy obtížné je mezi sebou srovnávat. Tento nedostatek řeší pravidelná gridová (v tomto případě hexagonální) síť, díky které je územní srovnávání mnohem jednodušší a přesnější. Velmi dobře jsou patrné oblasti převážně přírodního charakteru, kde žádná bytová výstavba realizovaná není.

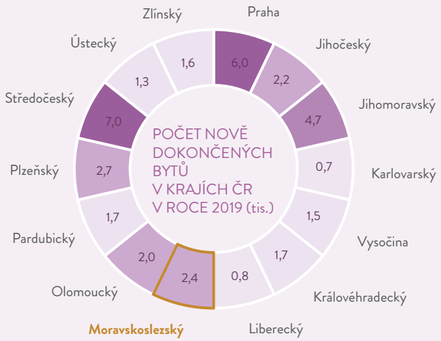

POČET DOKONČENÝCH BYTŮ

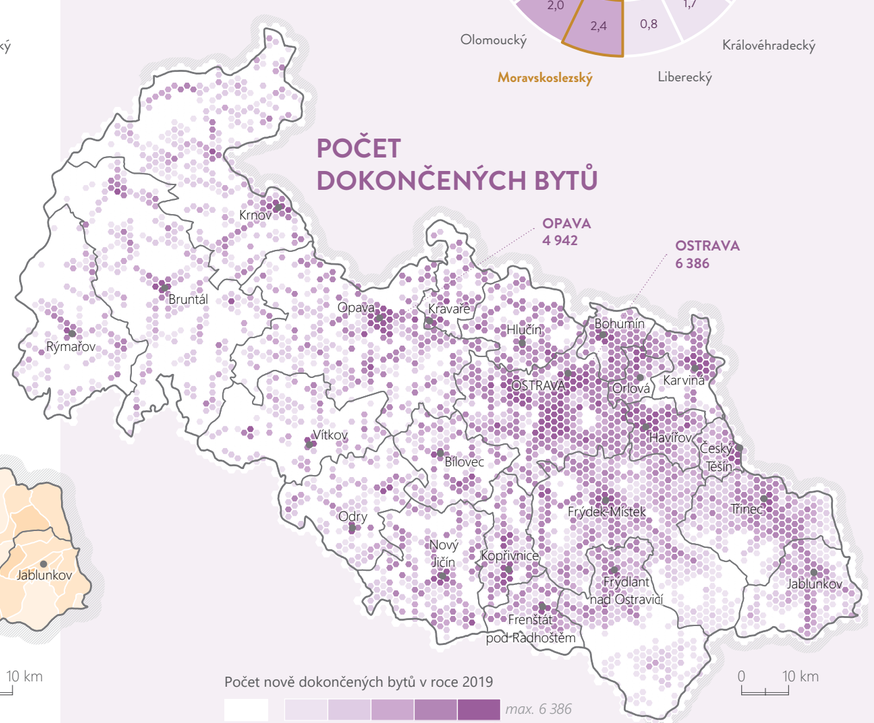

POČET DOKONČENÝCH BYTŮ V LETECH 2015–2019

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - Biota
  - Kvalita ovzduší
  - Šetrné využívaní krajiny
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ

BIOTA
KVALITA OVZDUŠÍ
ŠETRNÉ VYUŽÍVANÍ KRAJINY

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - **Biota**
  - Kvalita ovzduší
  - Šetrné využívaní krajiny
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

OCHRANA PŘÍRODY

Současná ochrana přírody v Česku se řídí zákonem 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Novela tohoto zákona (zákon 218/2004 Sb.) zavedla do právních předpisů České republiky ochranu v rámci soustavy Natura 2000. Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast (endemické). Rozloha ploch ochrany přírody je vyjádřena jako podíl sjednoceného územního průmětu ploch Natura 2000, přírodních parků, zvláště chráněných území na území obce.

EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY NATURA 2000

Beskydy
Cihelna Kunín
Čermná - důl Potlachový
Černý důl
Červený kámen
Děhylovský potok - Štěpán
Dolní Marklovice
Heřmanický rybník
Heřmanovice
Hněvošický háj
Horní Odra
Hraniční meandry Odry
Hukvaldy
Jakartovice
Javorový vrch
Jilešovice - Děhylov
Karlova Studánka
Karviná - rybníky
Kojetínské vrchy
Libavá
Libotín
Mokřad u Rondelu
Moravice
Niva Morávky
Niva Olše - Věřnovice
Olše
Osoblažský výběžek
Palkovické hůrky
Paskov
Poodří
Praděd
Pstruží potok
Ptačí hora
Řeka Ostravice
Skalské rašeliniště
Skučák
Sokolí potok
Sovinec
Staré hliniště
Staré Oldřůvky
Suchá Rudná - zlatý lom
Šilheřovice
Štola Franz-Franz
Štola Jakartovice
Štramberk
Údolí Moravice
Václavovice - pískovna
Zálužná
Žermanický lom

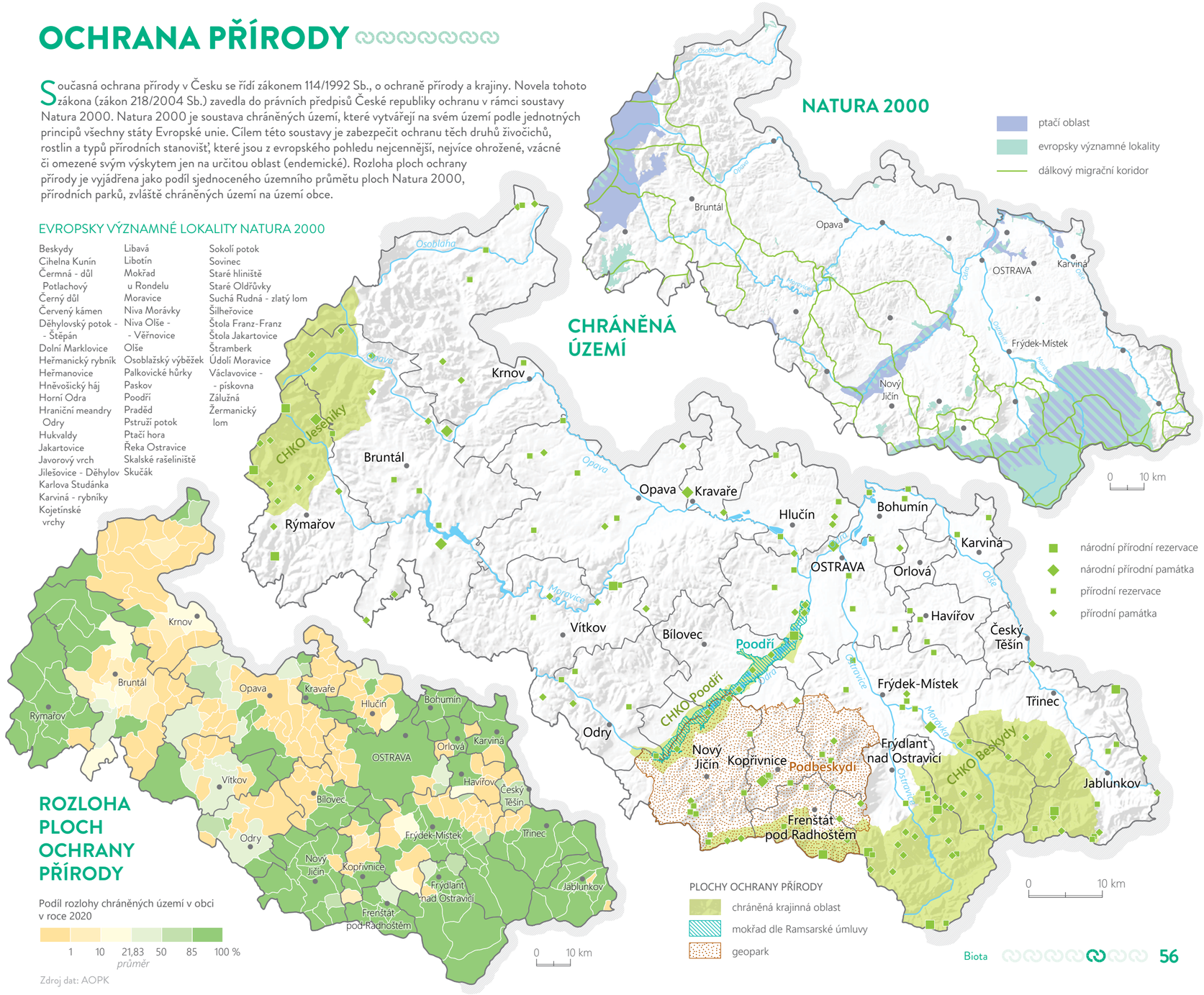

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - **Biota**
  - Kvalita ovzduší
  - Šetrné využívaní krajiny
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

EKOLOGICKÁ STABILITA

Územní systém ekologické stability krajiny (ÚSES) je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Smyslem vytváření a ochrany ÚSES je zajištění základních prostorových podmínek pro dlouhodobé udržení a posílení ekologické stability. Děje se tak postupným vytvářením spojité sítě ploch s relativně vysokou ekologickou stabilitou. Takto stabilizovaná území jsou předpokladem zachování či obnovení rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev a mohou příznivě působit na okolní méně ekologicky stabilní části krajiny. ZÚR MSK vymezují plochy a koridory pro ÚSES nadregionální a regionální úrovně. Biocentra a biokoridory jsou vymezeny jako rámcové plochy a koridory pro zpřesnění v územně plánovací dokumentaci dotčených obcí. Biokoridory jsou vymezeny jako pás území o šířce 600 m, tj. 300 m na každou stranu od znázorněné osy, která určuje směr propojení.

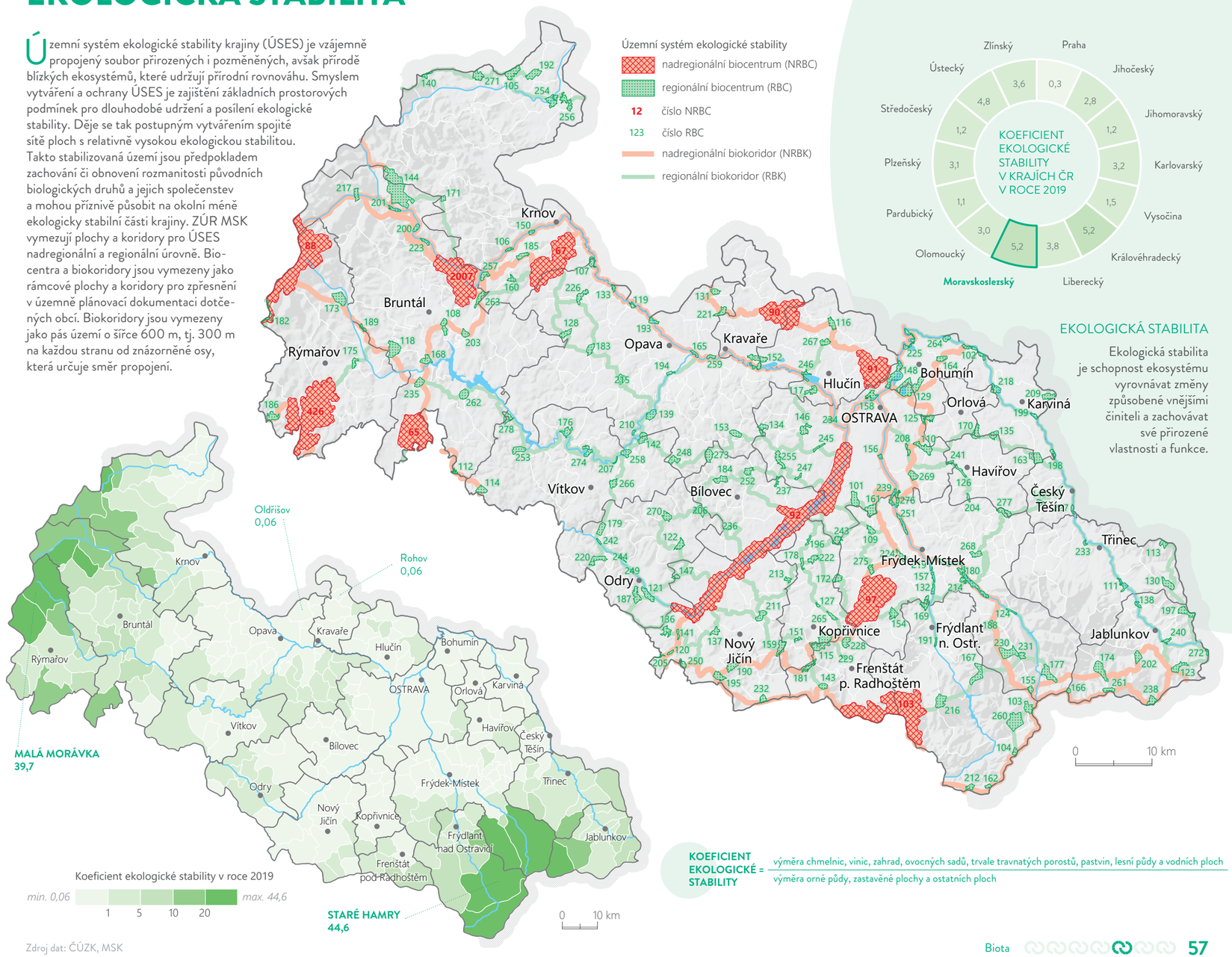

EKOLOGICKÁ STABILITA

Ekologická stabilita je schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce.

KOEFICIENT EKOLOGICKÉ STABILITY = (výměra chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů, trvale travnatých porostů, pastvin, lesní půdy a vodních ploch) / (výměra orné půdy, zastavěné plochy a ostatních ploch)

Zdroj dat: ČÚZK, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - Biota
  - **Kvalita ovzduší**
  - Šetrné využívaní krajiny
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VELKÉ A STŘEDNÍ ZDROJE ZNEČIŠŤOVÁNÍ

Mezi hlavní znečišťující látky jsou řazeny tuhé znečišťující látky (TZL), oxid siřičitý (SO_2), oxidy dusíku (NO_x), oxid uhelnatý (CO), těkavé organické látky (VOC) a amoniak (NH_3). V roce 2018 došlo ke snížení množství emisí produkovaných na území Moravskoslezského kraje u všech sledovaných hlavních znečišťujících látek, s výjimkou těkavých organických látek. Zdroje znečišťování ovzduší provozované na území Moravskoslezského kraje se na celkových republikových emisích podílejí nejvýznamnější měrou na emisích oxidu uhelnatého (více než 27 %). Vzhledem ke skutečnosti, že je na území MSK soustředěna významným způsobem průmyslová výroba, je tento podíl odpovídající. V meziročním srovnání došlo na nejvýznamnějších zdrojích ke snížení celkové sumy znečišťujících látek TZL, NO_x a SO_2 téměř o 2 000 tun. Nejvýznamněji se na tomto poklesu podílel pokles emisí na zdrojích provozovatele Veolia Energie ČR – Elektrárna Třebovice. Emise osmi z deseti nejvýznamnějších zdrojů ve srovnání s rokem 2017 poklesly. Naproti tomu emise ze zdrojů společnosti Liberty Ostrava v tomto meziročním srovnání stouply téměř o 1 200 tun. Nejvíce emisí základních znečišťujících látek bylo v roce 2018 emitováno ze zdrojů provozovatele Liberty Ostrava – závod Vysoké pece.

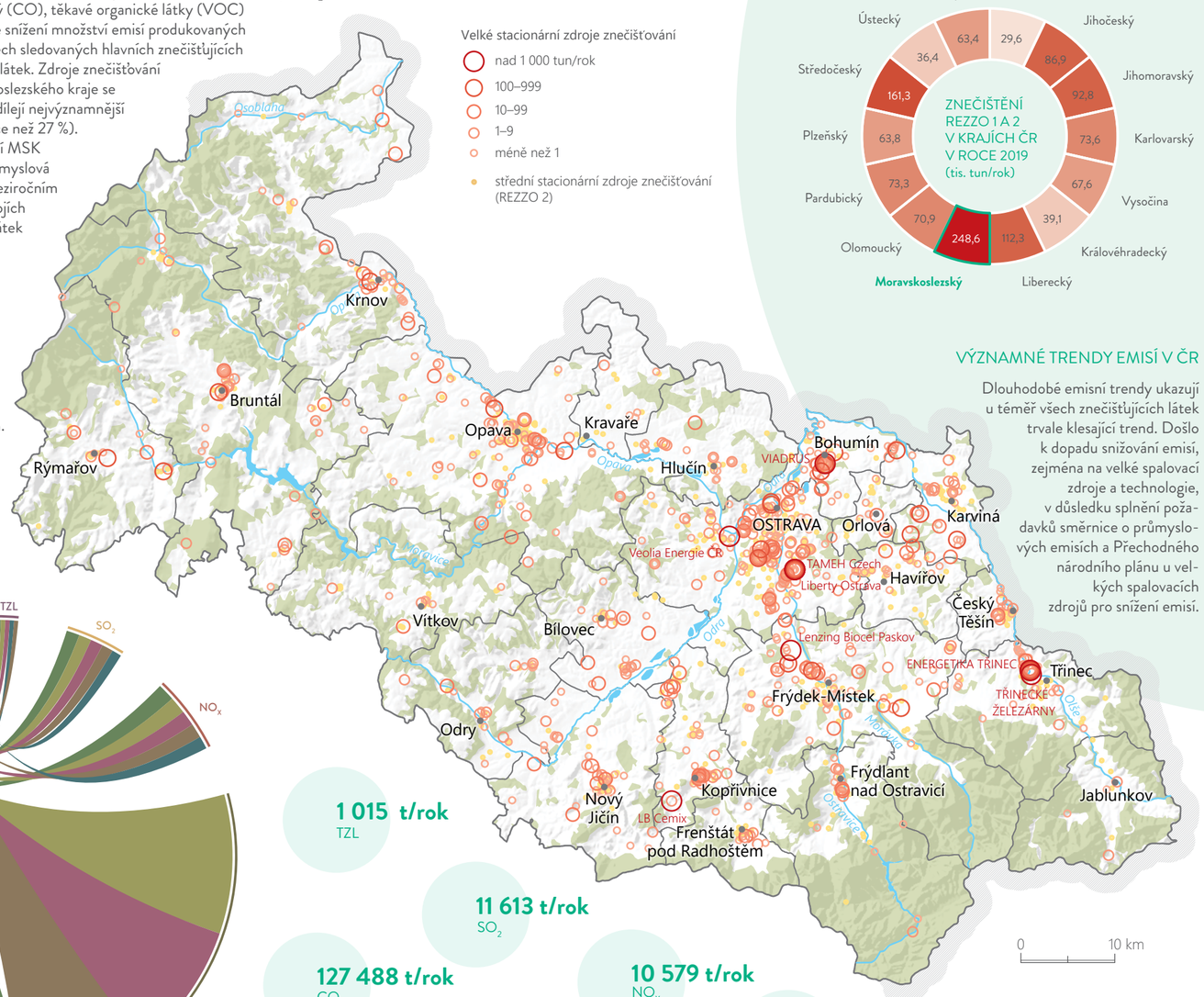

ZNEČIŠTĚNÍ REZZO 1 A 2 V KRAJI V LETECH 2015–2019

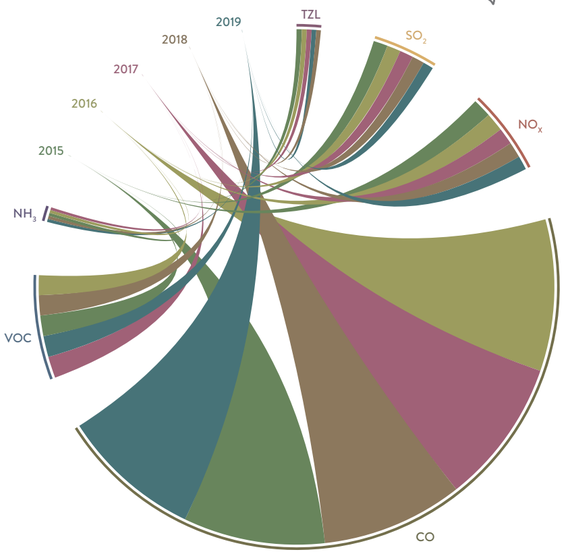

VÝZNAMNÉ TRENDY EMISÍ V ČR

Dlouhodobé emisní trendy ukazují u téměř všech znečišťujících látek trvale klesající trend. Došlo k dopadu snižování emisí, zejména na velké spalovací zdroje a technologie, v důsledku splnění požadavků směrnice o průmyslových emisích a Přechodného národního plánu u velkých spalovacích zdrojů pro snížení emisí.

1 015 t/rok
TZL

11 613 t/rok
SO_2

127 488 t/rok
CO

10 579 t/rok
NO_x

2 434 t/rok
VOC

61 t/rok
NH_3

Zdroj dat: ČHMÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - Biota
  - **Kvalita ovzduší**
  - Šetrné využívaní krajiny
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

MALÉ ZDROJE ZNEČIŠŤOVÁNÍ

Většina domácností v kraji využívá pro vytápění plyn a dálkově dodávané teplo. Přibližně 10 % domácností (především ve venkovských oblastech) však využívá spalování pevných paliv (dřeva a uhlí) a podílí se tak na celkových emisích, které často přesahují stanovené limity. Hodnoty koncentrací některých škodlivin tak v kraji dosahují nejvyšších hodnot v rámci České republiky. Stav se však daří zlepšovat, zejména pomocí „kotlíkových dotací" (od roku 2012), díky kterým bylo v kraji vyměněno nejvíce kotlů v rámci celého Česka. V některých obcích se tak v letech 2012 až 2015 podařilo vyměnit přes 50 procent starých kotlů, které byly nahrazeny novými nízkoemisními kotly. V kraji se do února 2018 vyměnilo přibližně 16 tisíc starých, dosluhujících kotlů. Podle odhadů zbývá v kraji vyměnit do září roku 2022, kdy budou muset být ze zákona odstaveny z provozu pod pokutou až 50 tisíc korun, všechny kotle 1. a 2. emisní třídy (asi 8 000 kotlů). To by po jejich výměně mohlo znamenat snížení vypouštěného prachu do ovzduší o cca 500 tun prachu ročně.

Znečisťující látky vznikající vytápěním

ZNEČIŠTĚNÍ REZZO 3 V KRAJI V LETECH 2015–2018

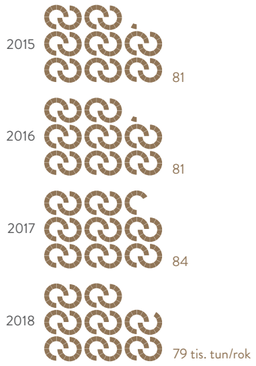

REZZO

Pro evidenci znečišťujících látek slouží Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší. Zdroje jsou rozděleny na stacionární a mobilní, dále jsou dále děleny na kategorie podle velikosti a významu.

Dílčí kategorie REZZO 1–3 zahrnují stacionární zdroje, REZZO 4 mobilní.

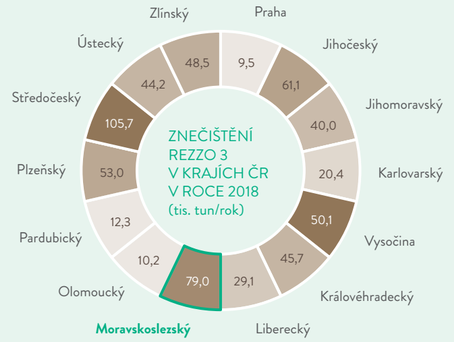

VYTÁPĚNÍ V ČESKU

Přibližně dvě třetiny spotřebované energie českými domácnostmi připadá na vytápění. Nejčastěji využívanými způsoby vytápění je dálkově dodávané teplo, zemní plyn a v poslední době rostoucí obnovitelné zdroje. Ve venkovských oblastech je však stále zastoupeno spalovaní tuhých paliv (asi 10 % domácností).

Zdroj dat: ČHMÚ, ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - Biota
  - **Kvalita ovzduší**
  - Šetrné využívaní krajiny
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

KVALITA OVZDUŠÍ

Z hlediska znečištění ovzduší patří kraj mezi nejvíce zatížené oblasti v České republice. V kraji jsou překračovány imisní limity prachových částic a benzo[a]pyrenu. Příčinami jsou koncentrace průmyslu a energetiky, doprava, lokální zdroje, dálkový přenos znečištění z Polska a na venkově také prach ze zemědělství. V posledních letech klesl podíl velkých průmyslových a energetických zdrojů na celkových emisích škodlivin. Dynamicky vzrostl počet vyměněných kotlů v domácích topeništích v rámci tzv. kotlíkových dotací (největší počet výměn v ČR). Naopak roste intenzita dopravy. Nedojde-li však ke zlepšení situace na polské straně, nelze očekávat další významné zlepšení situace v oblasti znečištění ovzduší.

Znečištění ovzduší v aglomeraci přispívá k historicky vytvořenému a přetrvávajícímu negativnímu image kraje a v jeho důsledku k potenciálnímu snížení jeho atraktivity pro život (zejména mladých a vzdělaných) obyvatel, pro zaměstnání (včetně příchodu odborníků z jiných oblastí České republiky i zahraničí) a pro cestovní ruch v části kraje. Tato skutečnost se v současné době týká především aglomerace, ale v letech s nepříznivým rozptylem škodlivin, zejména v zimních měsících, jsou limity škodlivin v ovzduší překračovány i v dalších oblastech kraje.

10,18 µg.m^{-3}
průměrná roční koncentrace NO_2

22,62 µg.m^{-3}
průměrná roční koncentrace PM10

17,52 µg.m^{-3}
průměrná roční koncentrace PM2,5

Průměrné roční koncentrace PM10 v ovzduší za období 2015–2019

Průměrné roční koncentrace PM2,5 v ovzduší za období 2015–2019

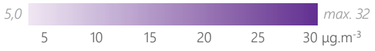

Průměrné roční koncentrace NO_2 v ovzduší za období 2015–2019

Zdroj dat: ČHMÚ, ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - Biota
  - Kvalita ovzduší
  - **Šetrné využívaní krajiny**
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

V kraji je vytvořena fungující síť zařízení pro nakládání s odpady. Kapacity zařízení pro nakládání s odpady ve vztahu k celkové produkci odpadů, produkci odpadů v příslušných kategoriích a produkci využitelných odpadů jsou dostačující. Celkovou produkci odpadů v kraji se daří snižovat. Dalším úspěchem v oblasti vývoje odpadového hospodářství v kraji je, že množství využitých odpadů z celkové produkce odpadů v kraji je cca 85–90 %. Snahou je pokračovat v co největším opětovném využití stavebních materiálů a vedlejších průmyslových produktů a naopak snižovat množství odstraňovaných odpadů. U odpadů komunálních (cca 15 % z celkové produkce) však zatím dochází k navyšování využití jen pozvolna, a proto jsou cíle kraje v oblasti odpadového hospodářství směřovány právě k této komoditě. Mezi hlavní cíle kraje proto patří, aby ke snižování ukládání odpadů na skládky došlo i u odpadů komunálních ve prospěch zvýšení jejich materiálového a energetického využívání (v kraji doposud chybí zařízení na energetické využívání zbylé směsi komunálního odpadu). Velká pozornost je v kraji věnována rovněž podpoře předcházení vzniku odpadů, zlepšování obecních systémů nakládání s komunálním odpadem a ekologické výchově.

4 787 306 t
vyprodukovaného odpadu v kraji v roce 2019

653 030 t
vyprodukovaného komunálního odpadu v kraji v roce 2019

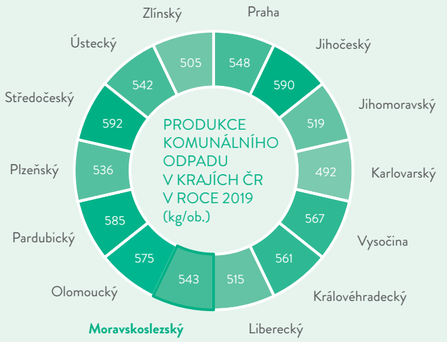

KONTAMINOVANÁ MÍSTA

Jedná se o lokality s kontaminací horninového prostředí, tj. zemin a/nebo podzemních, povrchových vod, popřípadě stavebních konstrukcí a skládek. Tato kontaminace je důsledkem systematických nebo havarijních úniků škodlivin z výrobních procesů a dalších aktivit nejrůznějšího druhu.

PRODUKCE ODPADU V KRAJI V LETECH 2015–2019

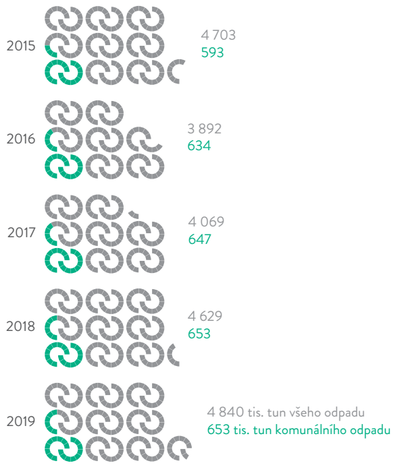

Zdroj dat: MSK, CENIA

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - Biota
  - Kvalita ovzduší
  - **Šetrné využívaní krajiny**
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

HOSPODAŘENÍ S PŮDOU

Zemědělská půda tvoří více než polovinu území Moravskoslezského kraje. Půdní kryt tvoří převážně půdy hlinité a hlinitopísčité, z půdních typů převažují hnědé půdy, podél toku řeky Odry a jejích přítoků se nacházejí illimerizované a oglejené půdy. I přes průmyslový charakter kraje je zde významně zastoupena zemědělská, potravinářská a lesní výroba. Nejúrodnější oblasti vhodné pro intenzivní výrobu se nacházejí v okresech Opava, Nový Jičín a v Osoblažském výběžku v okrese Bruntál, kde se pěstuje cukrovka, pšenice, sladovnický ječmen, kukuřice na zrno, olejniny, zelenina a víceleté pícniny. V živočišné výrobě převažuje chov dojných krav, omezeně chov prasat a drůbeže. Ekologické zemědělství je doménou méně méně příznivých oblastí, tzv. LFA, a je zaměřeno převážně na údržbu krajiny pastvou skotu a omezeně ovcí.

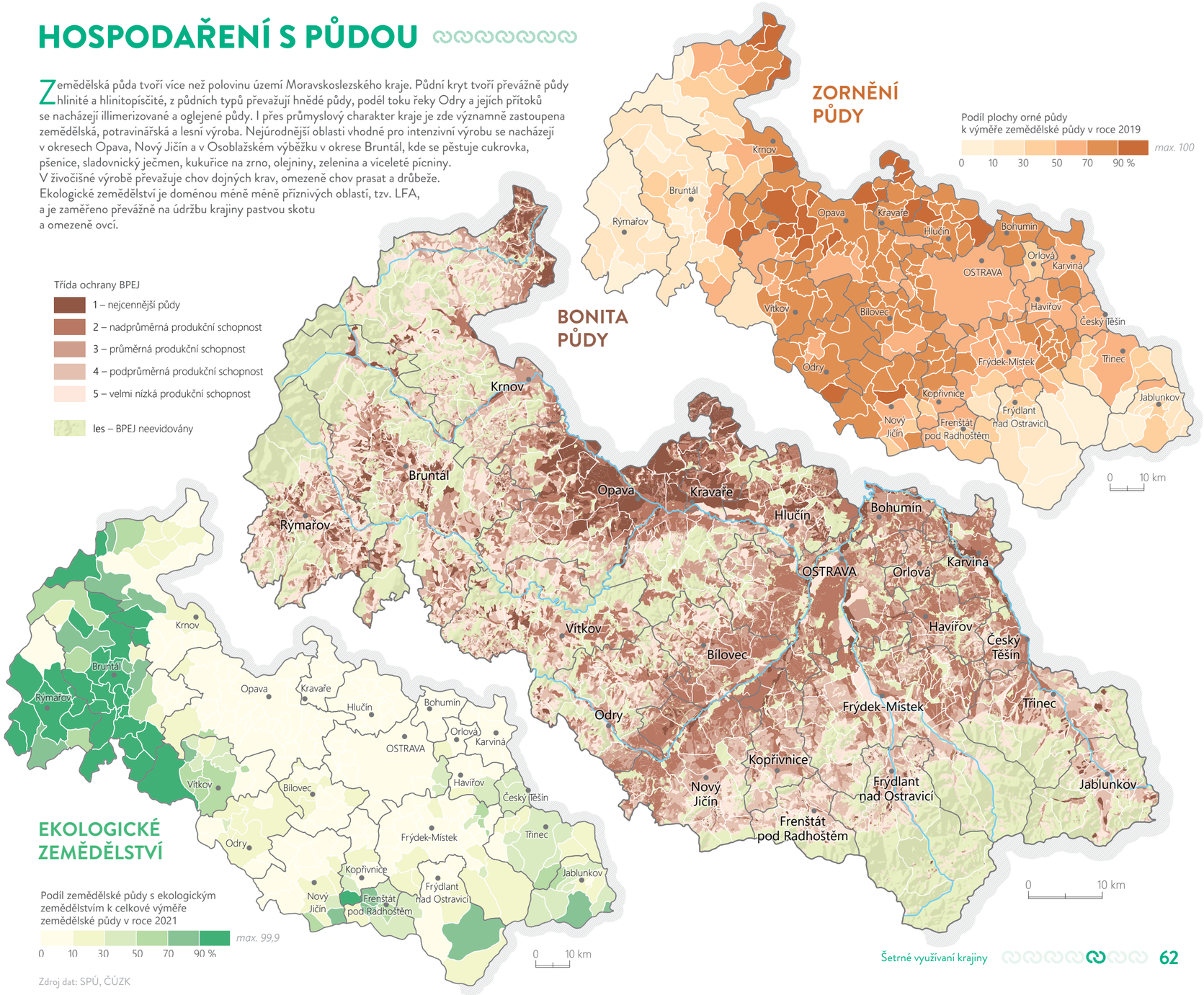

Zdroj dat: SPÚ, ČÚZK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- **ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ**
  - Biota
  - Kvalita ovzduší
  - **Šetrné využívaní krajiny**
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

EROZE PŮDY

Potenciální ohroženost zemědělské půdy větrnou erozí vychází z půdních a klimatických charakteristik. Z půdních charakteristik zohledňuje ohroženost jak lehkých, tak i těžkých půd. Z klimatických charakteristik mapa zohledňuje vliv povrchu půdy , větrné podmínky a nepříznivé podmínky v zimním období, které ovlivňují ohroženost těžkých půd (střídání teplot nad a pod bodem mrazu). Příčinami vzniku větrné eroze jsou zejména nadměrná velikost pozemků s jedním druhem plodiny, chybějící větrolamy, at'již přirozené či uměle vysazované aleje, remízky apod. Kraj by měl dbát o zvýšení stability krajiny. Tohoto cíle lze dosáhnout zejména udržitelným hospodařením v krajině, které minimalizuje negativní zásahy do krajiny, podporou vegetačních opatření v krajině, především výsadby a obnovy remízků, alejí, solitérních stromů, větrolamů, vodních prvků, a to za předpokladu respektování organizace zemědělského půdního fondu (půdních bloků).

OHROŽENÍ VĚTRNOU EROZÍ

Následky větrné kalamity

Potenciální ohroženost zemědělské půdy větrnou erozí

- půdy nejohroženější
- půdy silně ohrožené
- půdy ohrožené
- půdy mírně ohrožené
- půdy náchylné

Náchylná půda k větrné erozi

Odnos jemných částic půdy

Potenciální ohroženost vodní erozí pomocí stupňů erozního ohrožení vychází z přípustné průměrné roční ztráty půdy. Erozně nejvíce ohrožené zemědělské půdy se nacházejí ve středně vysoko položených plochách orné půdy svažitějších lokalit, jako jsou zejména oblasti Nízkého Jeseníku a Oderských vrchů, na svazích nad plochými nížinami a v níže položených podhorských oblastech. Ve vyšších polohách převažují trvalé travní porosty, takže riziko vodní eroze je zde nízké. Riziko vodní eroze je taktéž nízké v obcích nacházejících se v ploché krajině nížin podél řek Odry, Opavy, Olše a dalších. Z důvodu intenzifikace zemědělské výroby v minulosti jsou v České republice, včetně Moravskoslezského kraje, největší půdní bloky v Evropě, což výrazně zvyšuje ohrožení vodní erozí. Zejména v tomto území je pak zásadní uplatnění pozemkových úprav a především odpovídajícího zemědělského hospodaření.

OHROŽENÍ VODNÍ EROZÍ

Eroze způsobená vodním tokem

Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí

- velmi silná eroze
- silná eroze
- střední eroze
- žádná eroze

Odtok erodované půdy a vegetace

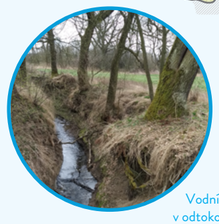

Vodní eroze půdy v odtokovém kanálu

Zdroj dat: MZe, MSK

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - Dopravní infrastruktura
  - Technická infrastruktura
  - Bezpečnost
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA
BEZPEČNOST

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - **Dopravní infrastruktura**
  - Technická infrastruktura
  - Bezpečnost
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

DOPRAVA

Silniční dopravní infrastruktura v kraji je na velmi dobré úrovni. Východní část kraje trápí nekoncepční zahušťování zástavby, které znesnadňuje dostupnost ze zázemí velkých měst. Ve vybraných oblastech západní části komplikuje přístup k nadřazené silniční síti nedokončená stavba silnic „Slezského kříže" a chybějící obchvaty měst a obcí. Koridorové tratě ležící v kraji jsou kvalitní a rekonstruované. Regionální tratě jsou s výjimkou několika opravených a elektrifikovaných tratí zastaralé. Z hlediska tranzitních koridorů má kraj geograficky výhodnou polohu, která mu umožňuje stát se součástí panevropské sítě vysokorychlostních železnic. Nová vysokorychlostní trať uvolní stávající kapacity, které lze využít pro nákladní dopravu. V kraji je v provozu mezinárodní letiště Leoše Janáčka, které však vykazuje slabou výkonnost a zaostává za dynamickým rozvojem letiště v Katovicích. Problémem do budoucna je slabé železniční a chybějící dálniční napojení severozápadní části kraje.

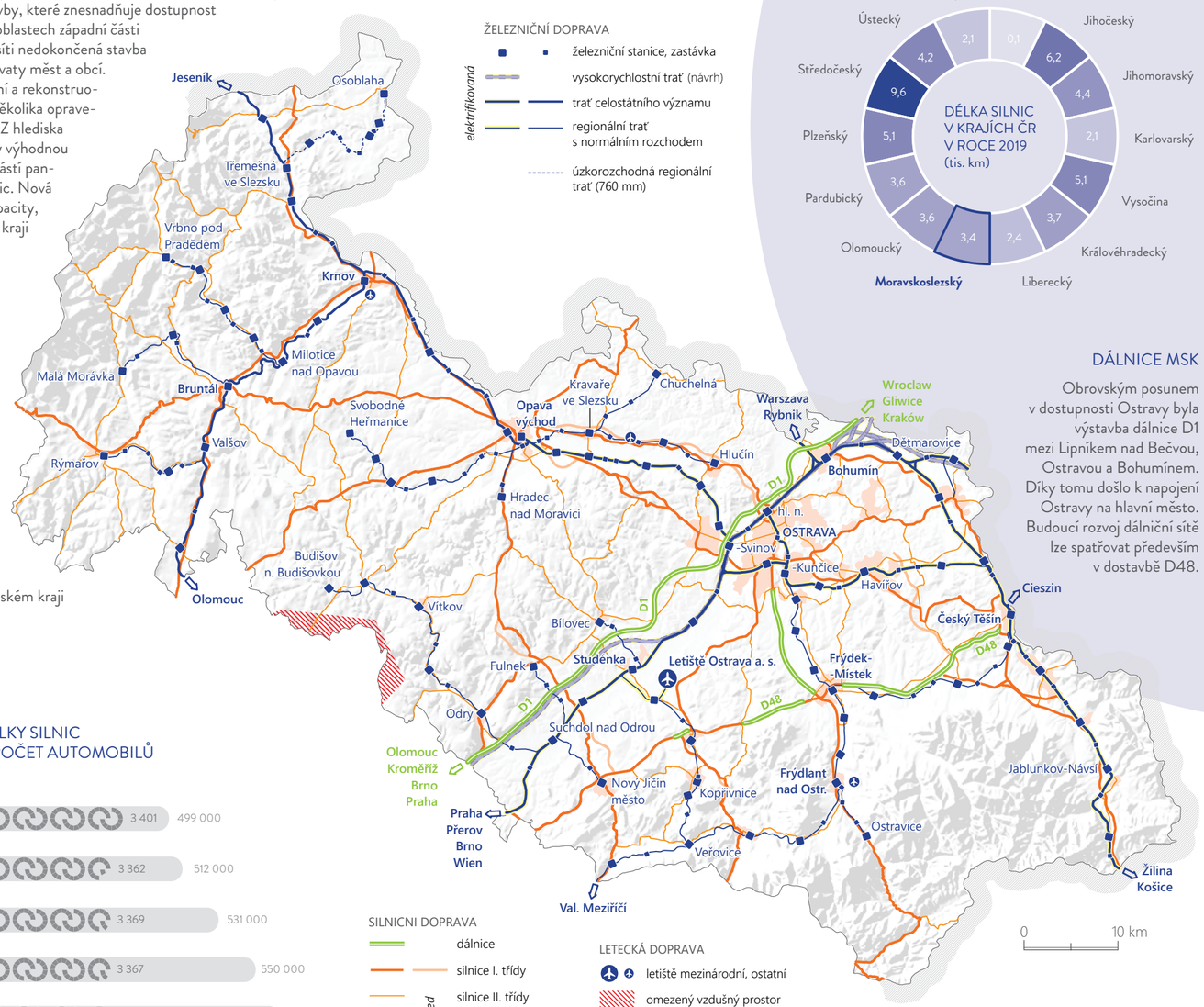

ESKO

Systém příměstské a regionální železniční dopravy v Moravskoslezském kraji

DÁLNICE MSK

Obrovským posunem v dostupnosti Ostravy byla výstavba dálnice D1 mezi Lipníkem nad Bečvou, Ostravou a Bohumínem. Díky tomu došlo k napojení Ostravy na hlavní město. Budoucí rozvoj dálniční sítě lze spatřovat především v dostavbě D48.

DÉLKY ŽELEZNIC A POČET LINEK ESKO
DÉLKY SILNIC A POČET AUTOMOBILŮ
2015–2019

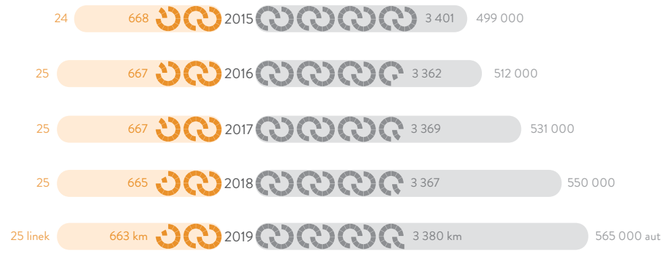

Zdroj dat: MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - **Dopravní infrastruktura**
  - Technická infrastruktura
  - Bezpečnost
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

INTENZITA DOPRAVY

Intenzita dopravy na hlavních tazích, ve městech a periferiích roste, obdobně jako počet registrovaných osobních aut a produkovaných emisí z dopravy. Nejvytíženějšími komunikacemi jsou dálnice D1 a D48 a množství silnic v těsné blízkosti Ostravy, zejména ve směru na Havířov, Bohumín a Opavu. Nejvyužívanějším silničním úsekem je ulice 28. října v Ostravě mezi Svinovskými mosty a křižovatkou s Martinovskou ulicí, po které projelo každý všední den v průměru 45 354 automobilů. Na druhém místě je to silnice I/11 (Rudná), po které v roce 2016 projíždělo denně 37 416 vozů. Mimo Ostravu je vysoká intenzita dopravy zejména v Opavě, Frýdku-Místku a Havířově. Nízkoemisní doprava se musí stát součástí životního stylu obyvatel. Řešením mohou být sdílené služby či podpora elektromobility a cyklistické dopravy. Závažným problémem je zahlcení měst individuální automobilovou dopravou. Přes pokles počtu obyvatel se v období 2015–2019 zvýšil počet registrovaných osobních automobilů téměř o 65 000. Kvůli pokračující suburbanizaci a zhoršující se situaci ve veřejné dopravě stále více lidí dojíždí za prací, do škol a za kulturou osobními automobily, což zhoršuje dopravní situaci ve městech i zatěžuje životní prostředí.

DENNÍ INTENZITA DOPRAVY

všech vozidel
5 10 15 20 tis. vozidel/den (max. 45,4 tis.)

cyklodopravy
200 500 cyklistů/den (max. 2 622)

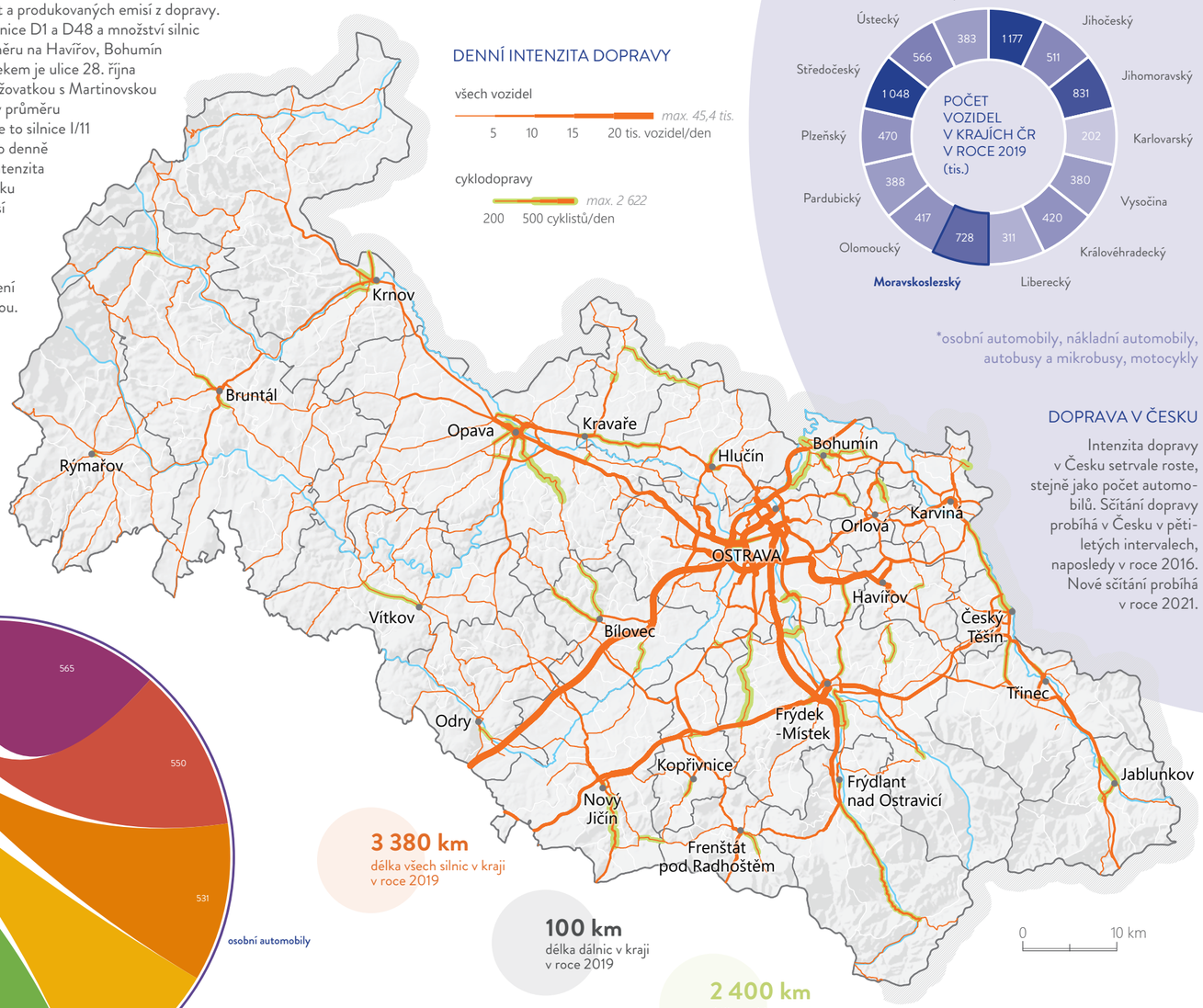

3 380 km
délka všech silnic v kraji v roce 2019

100 km
délka dálnic v kraji v roce 2019

2 400 km
délka cyklotras v kraji v roce 2019

VÝVOJ POČTU AUTOMOBILŮ V KRAJI V LETECH 2015–2019 (tis.)

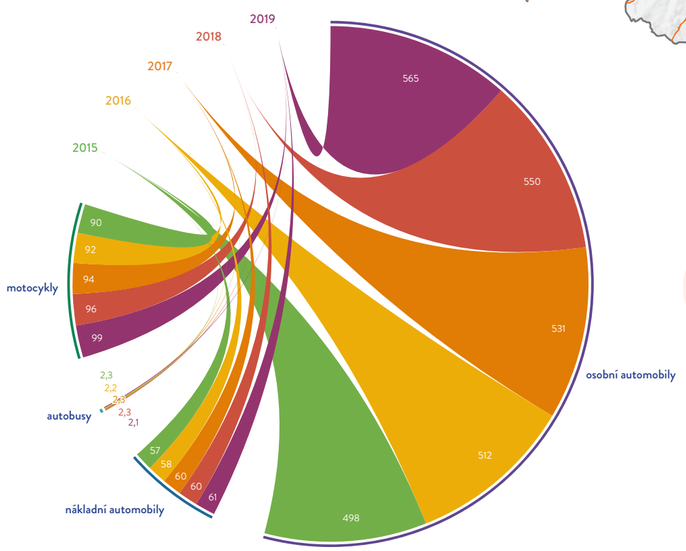

*osobní automobily, nákladní automobily, autobusy a mikrobusy, motocykly

DOPRAVA V ČESKU

Intenzita dopravy v Česku setrvale roste, stejně jako počet automobilů. Sčítání dopravy probíhá v Česku v pětiletých intervalech, naposledy v roce 2016. Nové sčítání probíhá v roce 2021.

Zdroj dat: MSK, CDV, MD

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - **Dopravní infrastruktura**
  - Technická infrastruktura
  - Bezpečnost
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

VEŘEJNÁ HROMADNÁ DOPRAVA

V kraji funguje rozvinutý integrovaný systém dopravy (ODIS), který zajišťuje 13 dopravců na 490 linkách veřejné dopravy. Všechny železniční stanice a zastávky v kraji jsou jeho součástí. Počet cestujících ve veřejné dopravě trvale klesá. Výjimkou je železniční přeprava mimo region a městská hromadná doprava, která zaznamenává oživení. Díky kvalitě vozového parku všech dopravců a kvůli problémům s rekonstrukcí dálnice D1 se podařilo počet přepravených osob mezi lety 2010 a 2017 navýšit o 70 %. Vstupem soukromých dopravců na dálkové železniční linky došlo ke zvýšení kvality služeb a snížení cen jízdenek. Železniční doprava v Moravskoslezském kraji se podílí na dopravní obslužnosti 98 měst a obcí, ve kterých bydlí téměř 1 mil. osob, tedy více než 80 % obyvatel kraje. Přibližně polovina obcí (147) má velmi dobrý nebo dobrý přístup k celostátní železniční dopravě. Na všech tratích jsou vedeny osobní a spěšné vlaky v systému příměstských linek S nebo R. Na nejfrekventovanějších linkách jezdí moderní dvoupodlažní elektrické jednotky CityElefant a Regionova.

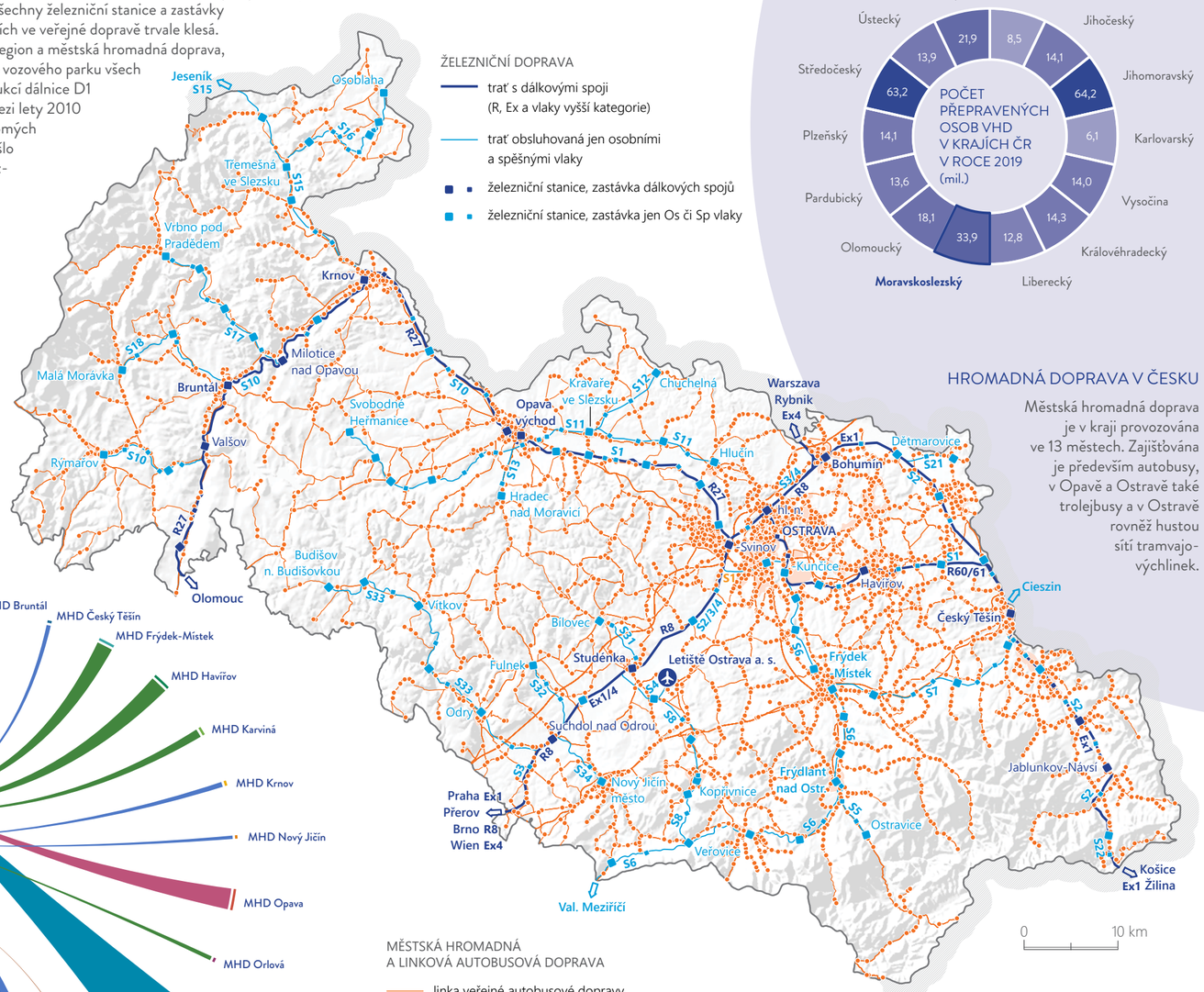

HROMADNÁ DOPRAVA V ČESKU

Městská hromadná doprava je v kraji provozována ve 13 městech. Zajišťována je především autobusy, v Opavě a Ostravě také trolejbusy a v Ostravě rovněž hustou sítí tramvajových linek.

PROVOZOVATELÉ LINEK HROMADNÉ DOPRAVY V KRAJI V ROCE 2021

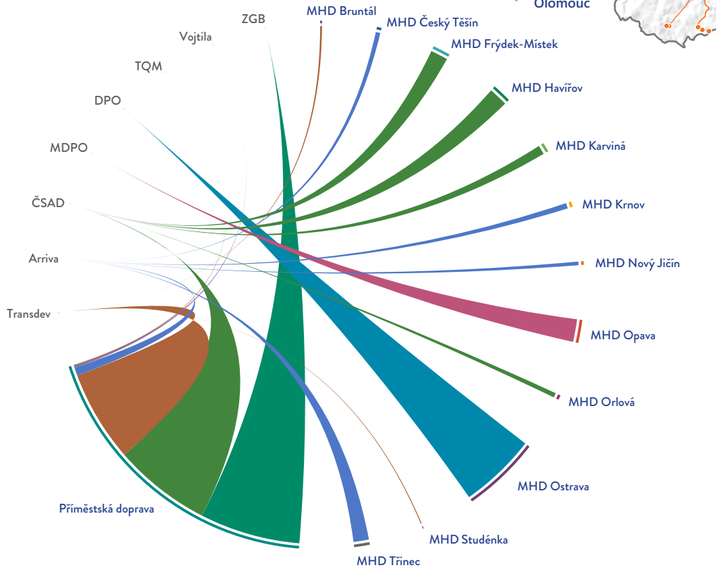

Zdroj dat: MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - **Dopravní infrastruktura**
  - Technická infrastruktura
  - Bezpečnost
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

DOSTUPNOST

Dostupnost území byla zpracována pomocí síťových analýz. Pro ohodnocení silničních úseků časem z pohledu individuální automobilové dopravy byla využita volně dostupná data API HERE Maps (s intenzitou dopravy a s průměrnými rychlostmi). Na většině území kraje je dobrá dostupnost základní silniční infrastruktury. Převážná část obcí (75–80 % území) je přímo obsluhována dálnicemi, rychlostními silnicemi a silnicemi I. nebo II. třídy v dostupnosti do 8 km. V porovnání s ostatními kraji je zde nejhustší síť dálnic a silnic I. třídy. Díky tomu je centrum krajské metropole dostupné v rámci ostravské aglomerace nanejvýš do 45 minut. Ve východní části kraje komplikuje dostupnost slezský typ zástavby s rozptýleností obytných staveb prakticky po celém katastru sídel. Kvůli nekoncepčnímu zahušťování zástavby bývalé polní cesty přestavěné na silnice a ponechané v původním šířkovém profilu nevyhovují narůstající dopravě a reálně hrozí kolaps dopravní obsluhy těchto území. Západní části kraje mají problém s přístupností k nadřazené silniční síti, zejména obce severně od Kravař a západně od Opavy a Vítkova, tj. v prostoru Osoblažského výběžku, podhůří Jeseníků, ale také na Vítkovsku.

Tvrdkov
nejhorší dostupnost Ostravy

Slezské Pavlovice
nejhorší dostupnost do centra ORP

Ludvíkov
nejhorší dostupnost dálnice a silnice I. třídy

Zdroj dat: OSM, HERE WeGo, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - Dopravní infrastruktura
  - **Technická infrastruktura**
  - Bezpečnost
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

TECHNICKÁ VYBAVENOST

Výrobu elektrické energie a její dodávku do rozvodných energetických sítí zajišťuje 25 zdrojů elektrické energie s výkonem nad 1 MW a celkovým instalovaným výkonem cca 1 600 MW. Výkon ostatních zdrojů v území se odhaduje na 70 MW. Na území kraje jsou provozovány dva kvalitativně rozdílné systémy zásobování plynem - systém zemního plynu naftového a systém zemního plynu karbonského, z důlní včetně povrchové degazace. Pitná voda pro zásobení obyvatel z veřejných vodovodů je dodávána zejména prostřednictvím nejrozsáhlejší vodárenské soustavy v České republice - Ostravského oblastního vodovodu. Jako hlavní velkokapacitní zdroje povrchové vody slouží tomuto systému vodní nádrž Kružberk v Jeseníkách a vodní nádrže Šance a Morávka v Beskydech. V kraji je 16 čistíren odpadních vod s kapacitou nad 10 tis. ekvivalentních obyvatel. Tyto čistírny zajišťují čistění odpadních vod od cca 900 tis. ekvivalentních obyvatel. Největší z nich je Ústřední čistírna odpadních vod v Ostravě-Přívoze. Celkem je v kraji přes 160 komunálních čistíren.

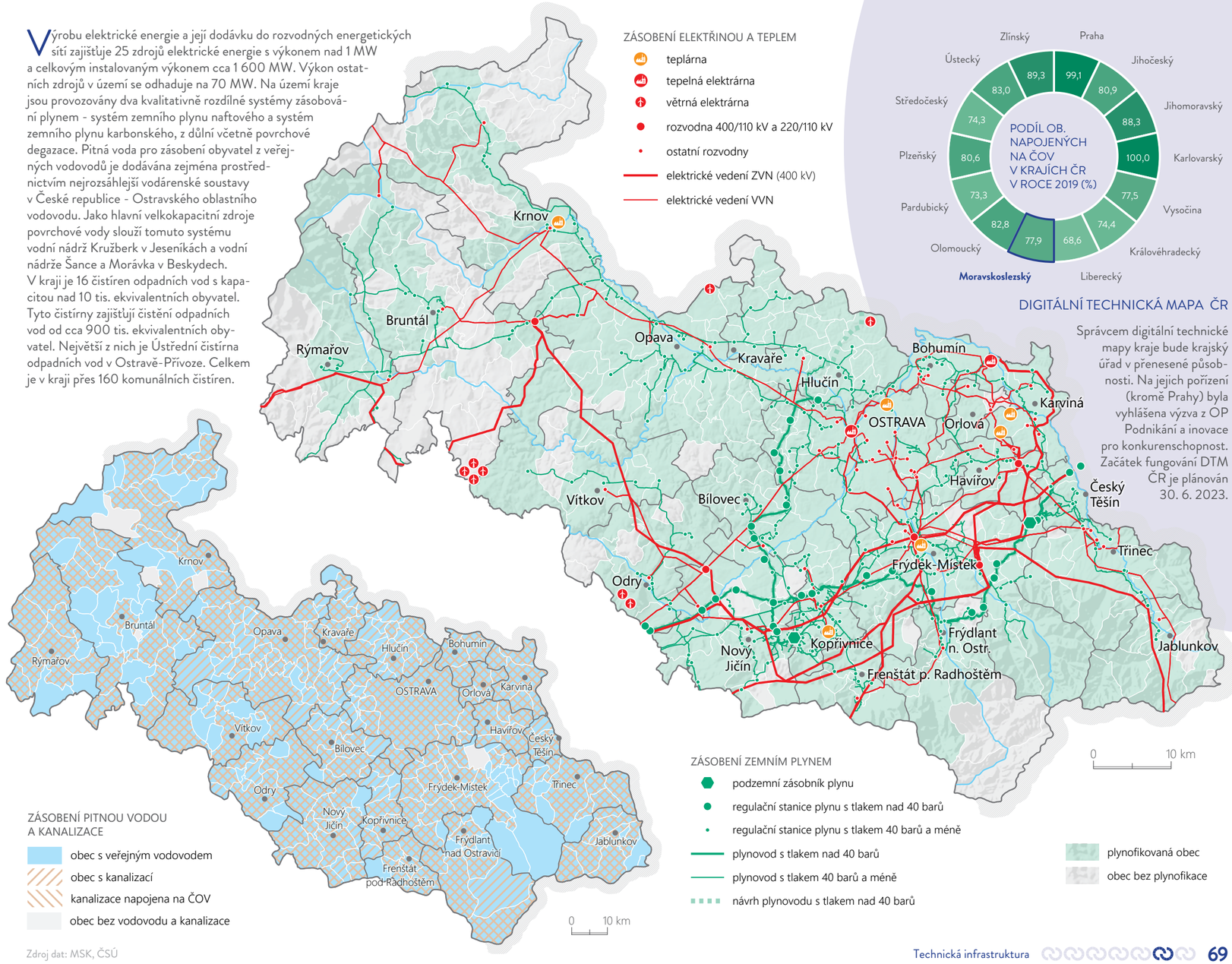

DIGITÁLNÍ TECHNICKÁ MAPA ČR

Správcem digitální technické mapy kraje bude krajský úřad v přenesené působnosti. Na jejich pořízení (kromě Prahy) byla vyhlášena výzva z OP Podnikání a inovace pro konkurenschopnost. Začátek fungování DTM ČR je plánován 30. 6. 2023.

Zdroj dat: MSK, ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - Dopravní infrastruktura
  - **Technická infrastruktura**
  - Bezpečnost
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

POKRYTÍ INTERNETEM

Informační a komunikační technologie jsou odvětvím, které se dynamicky rozvíjí, což dokládá nárůst počtu zaměstnaných v tomto odvětví. Mimo jiné i díky existenci superpočítačového centra se kraj může stát lídrem v těchto technologiích v celé České republice. Nezbytnou podmínkou je pokrytí území kraje kapacitní páteřní sítí a dostupnost vysokorychlostního internetu v každé firmě a domácnosti. Ministerstvo průmyslu a obchodu pravidelně zveřejňuje informace o pokrytí státního území sítěmi vysokorychlostního přístupu k internetu. Vyhodnocení, zda veřejná síť elektronických komunikací, pokrývající příslušné území, je skutečně vysokorychlostní (zda splňuje požadované atributy, předepsané pro tento typ sítě) je deklaratorním vyjádřením operátorů. Podíl obytných adresních míst pokrytých internetem s dopřednou přenosovou rychlostí nejméně 30 Mbit/s informuje o míře pokrytí území spolehlivým vysokorychlostním připojením. Kraj zaostává ve srovnání se zbylými kraji v dostupnosti vysokorychlostního internetu. Na druhé straně je Ostrava sídlem národního superpočítačového centra IT4 Innovations, které poskytuje vědeckým týmům i podnikům služby v oblasti superpočítání a patří v tomto oboru k nejvýkonnějším v Evropě.

414 434
domácností připojených k internetu
v kraji v roce 2019

17,7 %
domácností bez připojení k internetu
v kraji v roce 2019

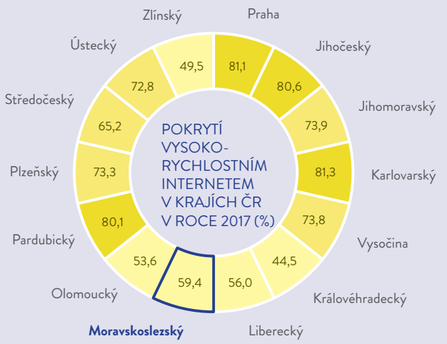

POKRYTÍ VYSOKORYCHLOSTNÍM INTERNETEM V ČR

V roce 2017 nebylo v Česku pokryto vysokorychlostním internetem 33 % adresních míst. Toto číslo bude do budoucna dále klesat, zejména díky modernizaci a zrychlování některých technologií Next Generation Access, případně v souvislosti s dalším komerčním rozvojem širokopásmového/vysokorychlostního internetu.

DOMÁCNOSTI PŘIPOJENÉ K INTERNETU V KRAJI V LETECH 2015–2019

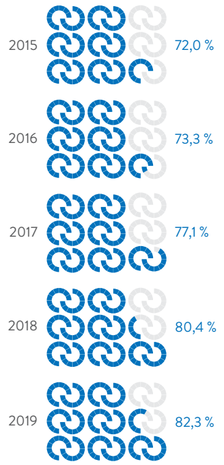

CHYTŘEJŠÍ KRAJ
program podpory chytrých technologií

IT4 INNOVATION
superpočítač v Ostravě

Zdroj dat: MPO, ČSÚ

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - Dopravní infrastruktura
  - Technická infrastruktura
  - **Bezpečnost**
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

V kraji funguje dlouhodobě prověřený model integrovaných výjezdových center jakožto složek Integrovaného záchranného systému. Jejich síť je budována postupně dle dlouhodobé koncepce. Rozmístění stanovišť zdravotnické záchranné služby je z územního hlediska rovnoměrné a dostatečné. Zdravotnická záchranná služba Moravskoslezského kraje je v současné době druhou největší zdravotnickou záchrannou službou v České republice, její spádová oblast činí 5 500 km². Kraj je pro potřeby záchranné služby rozčleněn do šesti územních odborů, které čítají dohromady 33 výjezdových základen (více než 60 posádek). Ty jsou k dispozici v nepřetržitém 24hodinovém provozu a jejich činnost od roku 1989 doplňuje také skupina letecké záchranné služby. Hranice územních odborů respektují víceméně hranice okresů. Jednotlivé výjezdové skupiny jsou od roku 2011 řízeny z Integrovaného bezpečnostního centra (IBC) umístěného v Ostravě. V horských oblastech je záchranný systém doplněn činností horské záchranné služby (9 stanovišť v Beskydech, 10 stanovišť v Jeseníkách), která zajišťuje první pomoc v obtížně dostupných terénech, především mimo silniční komunikace.

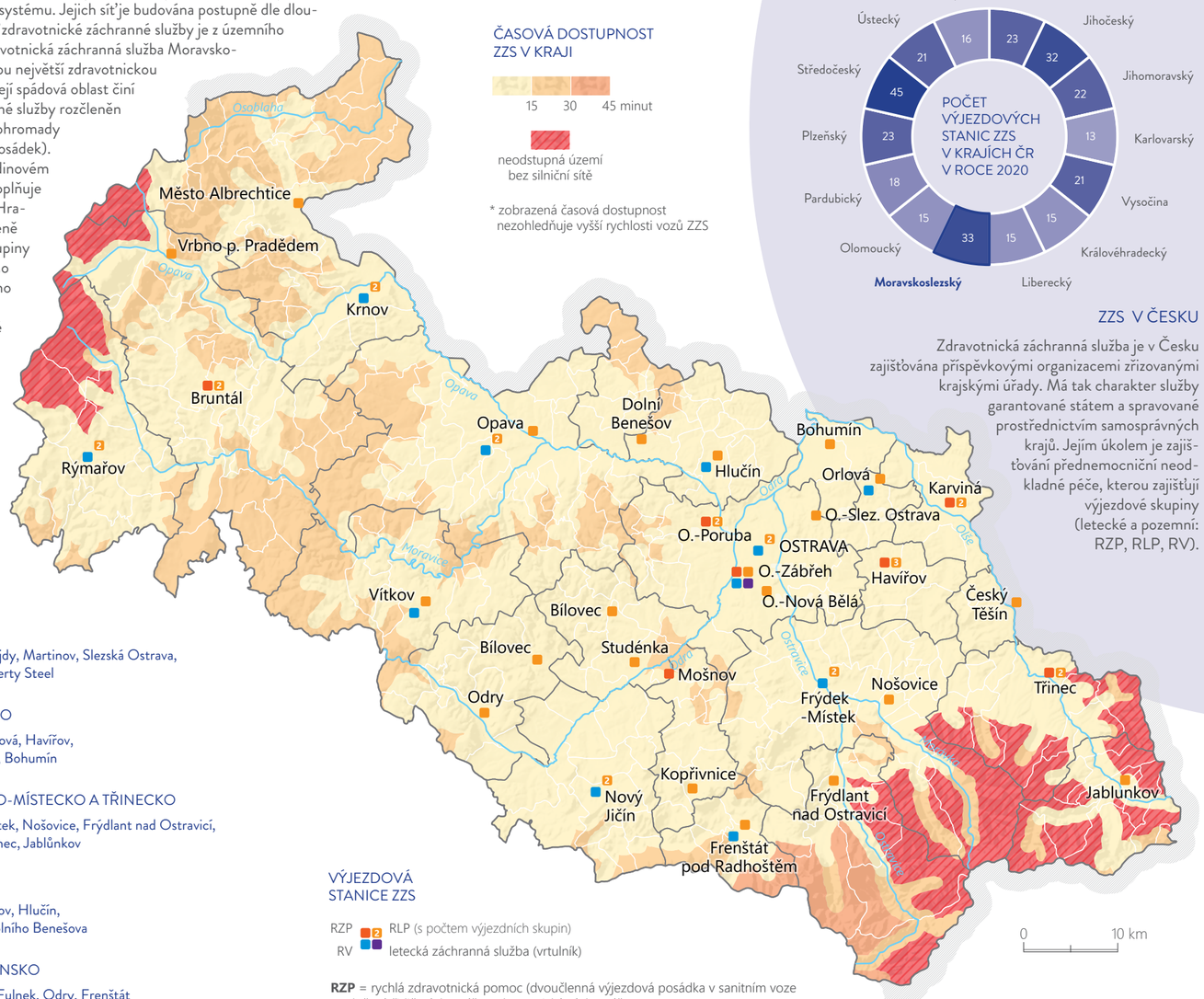

ZZS V ČESKU

Zdravotnická záchranná služba je v Česku zajišťována příspěvkovými organizacemi zřizovanými krajskými úřady. Má tak charakter služby garantované státem a spravované prostřednictvím samosprávných krajů. Jejím úkolem je zajišťování přednemocniční neodkladné péče, kterou zajišťují výjezdové skupiny (letecké a pozemní: RZP, RLP, RV).

POČET VÝJEZDŮ ZZS V ROCE 2019

25 000 OSTRAVA
Zábřeh, Fifejdy, Martinov, Slezská Ostrava, IVC Jih, Liberty Steel

14 500 KARVINSKO
Karviná, Orlová, Havířov, Český Těšín, Bohumín

14 100 FRÝDECKO-MÍSTECKO A TŘINECKO
Frýdek-Místek, Nošovice, Frýdlant nad Ostravicí, Mošnov, Třinec, Jablůnkov

11 200 OPAVSKO
Opava, Vítkov, Hlučín, Zábřeh u Dolního Benešova

11 000 NOVOJIČÍNSKO
Nový Jičín, Fulnek, Odry, Frenštát pod Radhoštěm, Kopřivnice, Studénka, Bílovec

8 000 JESENICKO
Bruntál, Rýmařov, Krnov, Město Albrechtice, Vrbno pod Pradědem

VÝJEZDOVÁ STANICE ZZS

RZP RLP (s počtem výjezdních skupin)
RV letecká záchranná služba (vrtulník)

RZP = rychlá zdravotnická pomoc (dvoučlenná výjezdová posádka v sanitním voze ve složení: řidič-záchranář + zdravotnický záchranář)
RLP = rychlá lékařská pomoc (dvoučlenná výjezdová posádka v sanitním voze ve složení: řidič-záchranář + lékař)
RV = rendes-vous (dvoučlenná výjezdová posádka v lékařsky vybaveném osobním automobilu ve složení: řidič-záchranář + lékař)

Zdroj dat: MSK, zachrannasluzba.cz

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - Dopravní infrastruktura
  - Technická infrastruktura
  - **Bezpečnost**
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje, jako část Hasičského záchranného sboru České republiky, byl zřízen s účinností od 1. ledna 2001. V roce 2019 jednotky požární ochrany v Moravskoslezské kraji zasahovaly celkem u 15 330 událostí. Z toho 1 947 byly požáry, 1 930 dopravní nehody, 734 úniky nebezpečných chemických látek, 9 185 technické havárie a 1 534 plané poplachy. Jednotky a pracoviště Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje jsou dislokovány v celkem 37 objektech.

Dobrovolní hasiči

Nový vozový park hasičů

JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY V KRAJI ZA ROK 2020

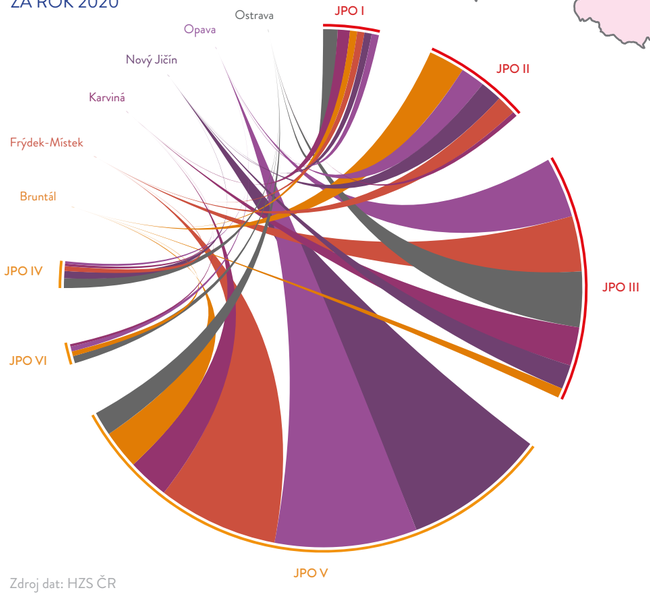

Zdroj dat: HZS ČR

JPO S ÚZEMNÍ PŮSOBNOSTÍ MIMO ÚZEMÍ KRAJE

- **JPO I** je jednotka hasičského záchranného sboru kraje
- **JPO II** je jednotka sboru dobrovolných hasičů obce se členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání
- **JPO III** je jednotka sboru dobrovolných hasičů se členy,kteří vykonávají službu v jednotce PO dobrovolně

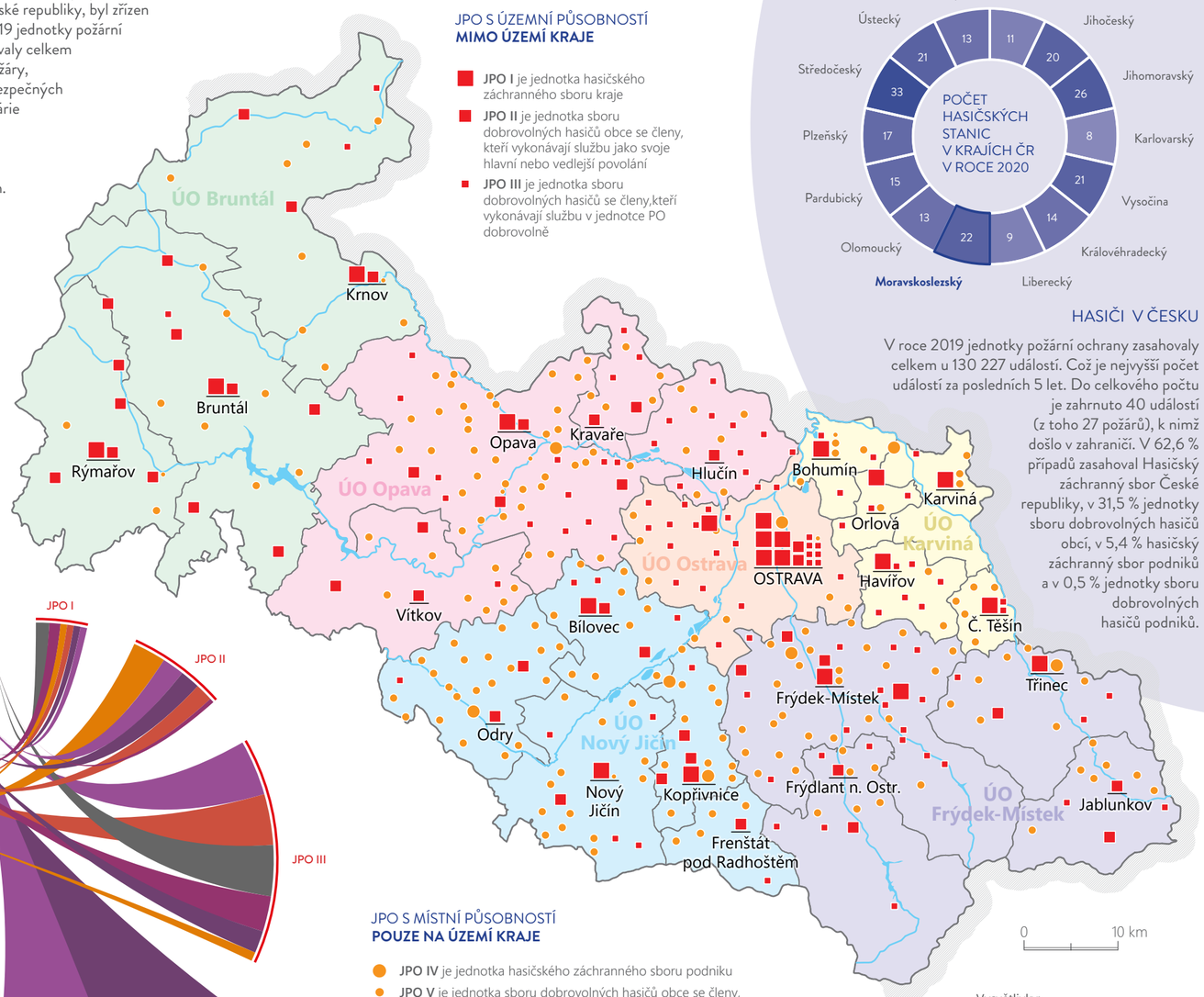

JPO S MÍSTNÍ PŮSOBNOSTÍ POUZE NA ÚZEMÍ KRAJE

- **JPO IV** je jednotka hasičského záchranného sboru podniku
- **JPO V** je jednotka sboru dobrovolných hasičů obce se členy, kteří vykonávají službu v jednotce PO dobrovolně
- **JPO VI** je jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku

HASIČI V ČESKU

V roce 2019 jednotky požární ochrany zasahovaly celkem u 130 227 událostí. Což je nejvyšší počet událostí za posledních 5 let. Do celkového počtu je zahrnuto 40 událostí (z toho 27 požárů), k nimž došlo v zahraničí. V 62,6 % případů zasahoval Hasičský záchranný sbor České republiky, v 31,5 % jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí, v 5,4 % hasičský záchranný sbor podniků a v 0,5 % jednotky sboru dobrovolných hasičů podniků.

Vysvětlivky:
JPO = jednotka požární ochrany
ÚO = územní odbor

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- **CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ**
  - Dopravní infrastruktura
  - Technická infrastruktura
  - **Bezpečnost**
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

NEHODOVOST A KRIMINALITA

Každý rok dojde v kraji k přibližně 10 tis. dopravním nehodám a tento počet v souvislosti s narůstající intenzitou dopravy a počtem automobilů dále roste. Na vysokých číslech se drží počet nehod se zraněním a s usmrcením. Roste bohužel také počet nehod spojených s řízením pod vlivem alkoholu a drog. K nejvíce dopravním nehodám dochází v pátek, naopak neděle je dnem s nejmenším počtem nehod. Nejhorším měsícem je srpen, zatímco v březnu je nehod o třetinu méně.

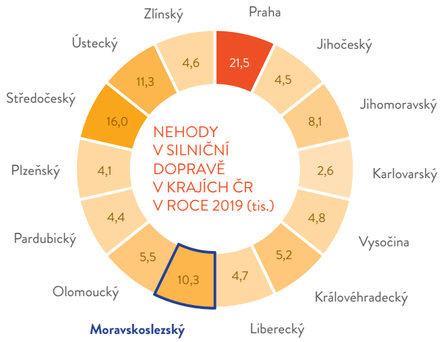

Index kriminality je vypočítán jako počet trestných činů na 10 tis. obyvatel. Jedná se bohužel o třetí nejvyšší index v rámci krajů Česka. Mezi hlavní ovlivňující faktory patří příhraniční poloha, vysoká míra nezaměstnanosti, vysoké počty osob na sociálních dávkách, závislých na návykových látkách a gamblerství, zvyšující se množství přestupků v dopravě. Počet trestných činů se však daří snižovat, zatímco objasněnost roste.

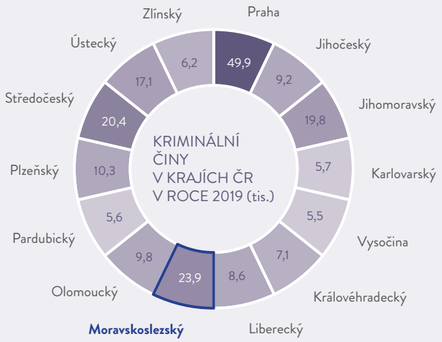

NEHODY

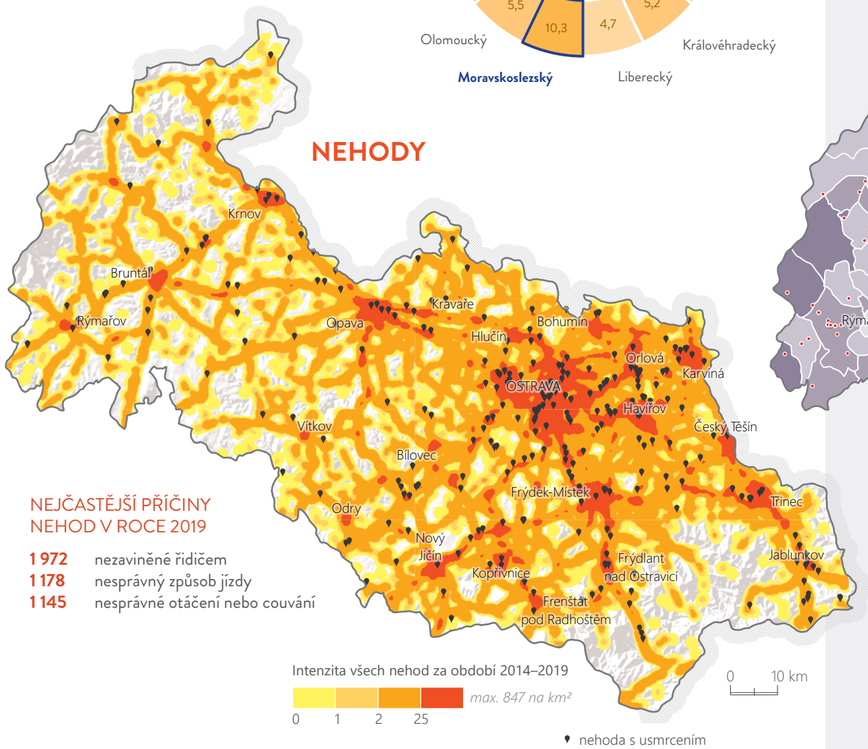

NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINY NEHOD V ROCE 2019

1 972 nezaviněné řidičem
1 178 nesprávný způsob jízdy
1 145 nesprávné otáčení nebo couvání

KRIMINALITA

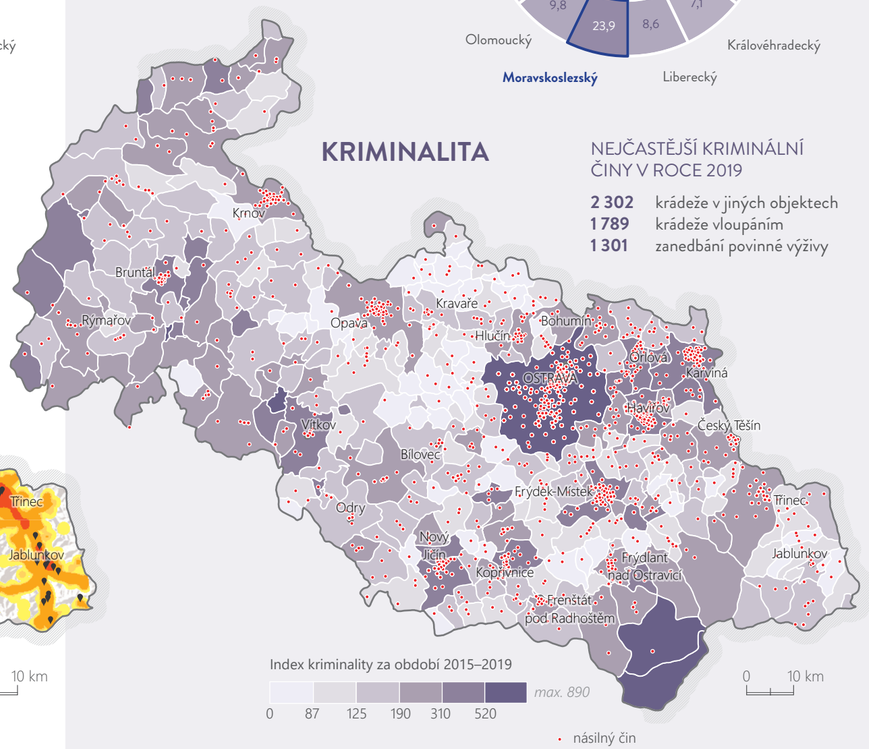

NEJČASTĚJŠÍ KRIMINÁLNÍ ČINY V ROCE 2019

2 302 krádeže v jiných objektech
1 789 krádeže vloupáním
1 301 zanedbání povinné výživy

DOPRAVNÍ NEHODY V LETECH 2015–2019

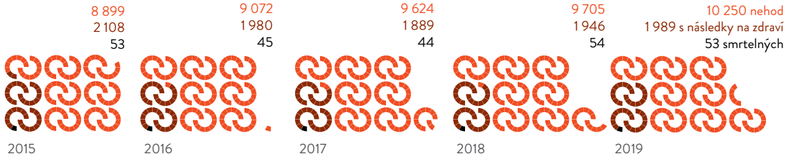

Zdroj dat: PČR, ČSÚ

TRESTNÉ ČINY A PŘESTUPKY V LETECH 2015–2019

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- **ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ**
  - Kulturní a přírodní dědictví
  - Turismus
- ZÁVĚR

ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ

KULTURNÍ A PŘÍRODNÍ DĚDICTVÍ
TURISMUS

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- **ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ**
  - **Kulturní a přírodní dědictví**
  - Turismus
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

KULTURNÍ A TECHNICKÉ PAMÁTKY

Moravskoslezský kraj má bohatý potenciál kulturního dědictví. V kraji roste počet národních kulturních památek, což dokládá zájem kraje investovat do svého kulturního dědictví. V propojení s evropským financováním je zřejmý potenciál kulturního dědictví pro další rozvoj. Unikátním světovým příkladem je investice do Dolní oblasti Vítkovice (Národní kulturní památka Důl Hlubina, vysoké pece a koksovna Vítkovických železáren v Ostravě). Mezi další národní kulturní památky se řadí např. Slovenská strela, jako jediná movitá kulturní památka v kraji, která kolem sebe buduje novou infrastrukturu v podobě muzea automobilů Tatra, rodný dům Sigmunda Freuda v Příboře, Kosárna v Karlovicích nebo Památník J. A. Komenského ve Fulneku, Důl Michal, budova bývalé přádelny s dílnou vzorkovny-dezinatura včetně strojního vybavení v areálu továrny Alois Larisch v Krnově, která díky schválenému projektu a zajištěnému financování může přinést uchování know-how v oboru textilnictví v kraji. Moravskoslezský kraj je vzhledem ke svému industriálnímu zaměření protkán také desítkami technických památek.

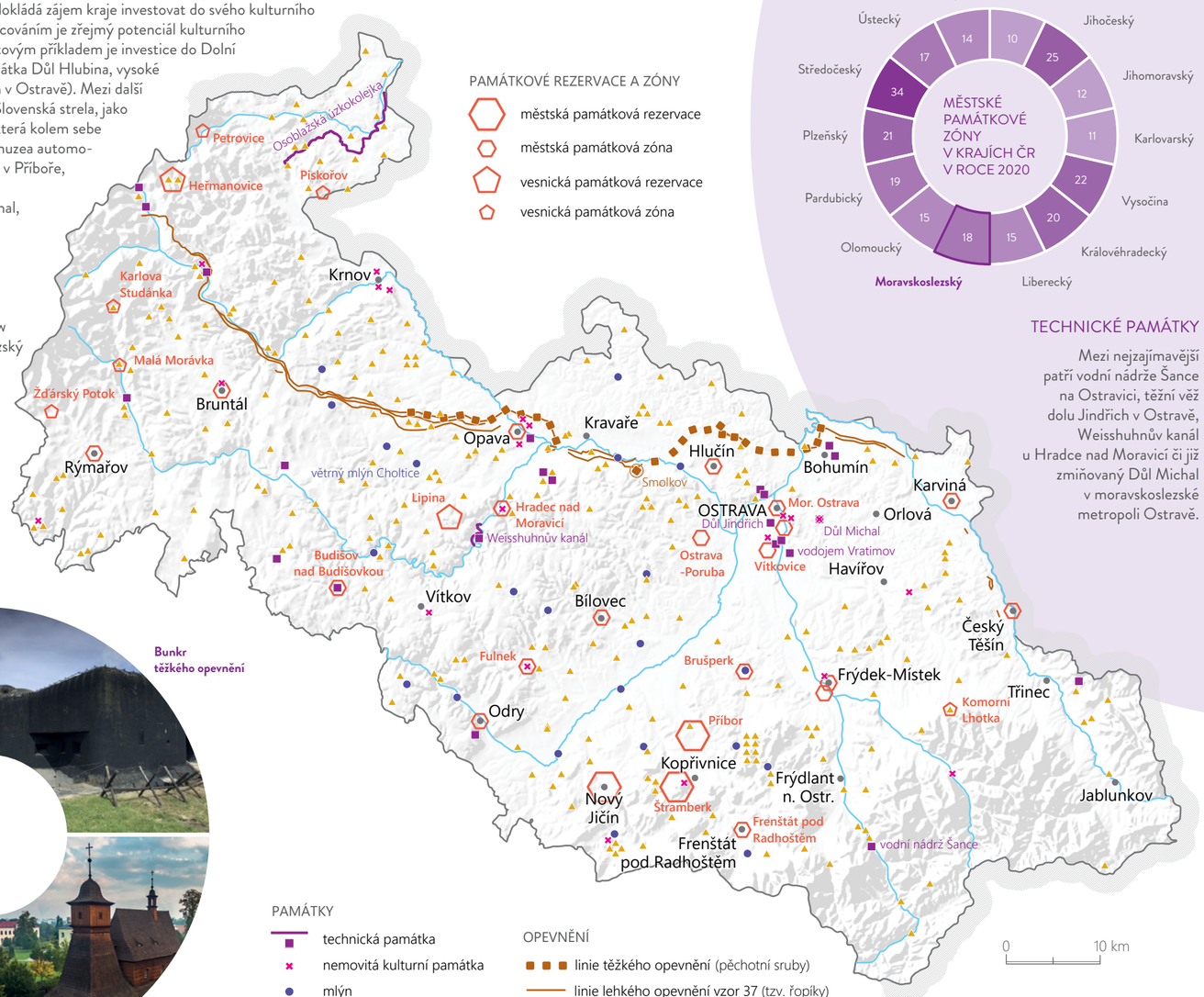

TECHNICKÉ PAMÁTKY

Mezi nejzajímavější patří vodní nádrže Šance na Ostravici, těžní věž dolu Jindřich v Ostravě, Weisshuhnův kanál u Hradce nad Moravicí či již zmiňovaný Důl Michal v moravskoslezské metropoli Ostravě.

Zdroj dat: MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- **ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ**
  - **Kulturní a přírodní dědictví**
  - Turismus
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

PŘÍRODNÍ A KRAJINNÉ HODNOTY

Moravskoslezský kraj je považován za oblast převážně průmyslovou, často je ztotožňován s ostravsko-karvinskou průmyslovou aglomerací, doly a hutěmi. Je to však také kraj s množstvím jedinečných přírodních a krajinných hodnot. Jsou to například lesnaté oblasti Beskyd a Jeseníků, meandrující koryto Odry a výchozy jurských vápenců u Štramberku. Na území Moravskoslezského kraje jsou vymezeny tři chráněné krajinné oblasti - Beskydy, Jeseníky a Poohří a 147 maloplošných chráněných území. Každá z Chráněných krajinných oblastí představuje unikátní území se specifickými vlastnostmi nejen v měřítku Moravskoslezského kraje, ale rovněž na úrovni národní či evropské. Přírodní parky představují ucelené a rozlohou významné části krajiny se zachovalým krajinným rázem. Na území je vyhlášeno pět přírodních parků (Moravice, Oderské vrchy, Podbeskydí, Sovinecko a Údolí Bystřice). V přírodních parcích jsou soustředěny významné cenné estetické a přírodní hodnoty. Z tohoto pohledu jsou přírodní parky územím, které bylo již v minulosti klasifikováno jako hodnotné, obvykle s relativně dochovanými znaky typického krajinného rázu. Pro vymezení cílových charakteristik krajiny je tedy lze považovat za území významných krajinářských hodnot.

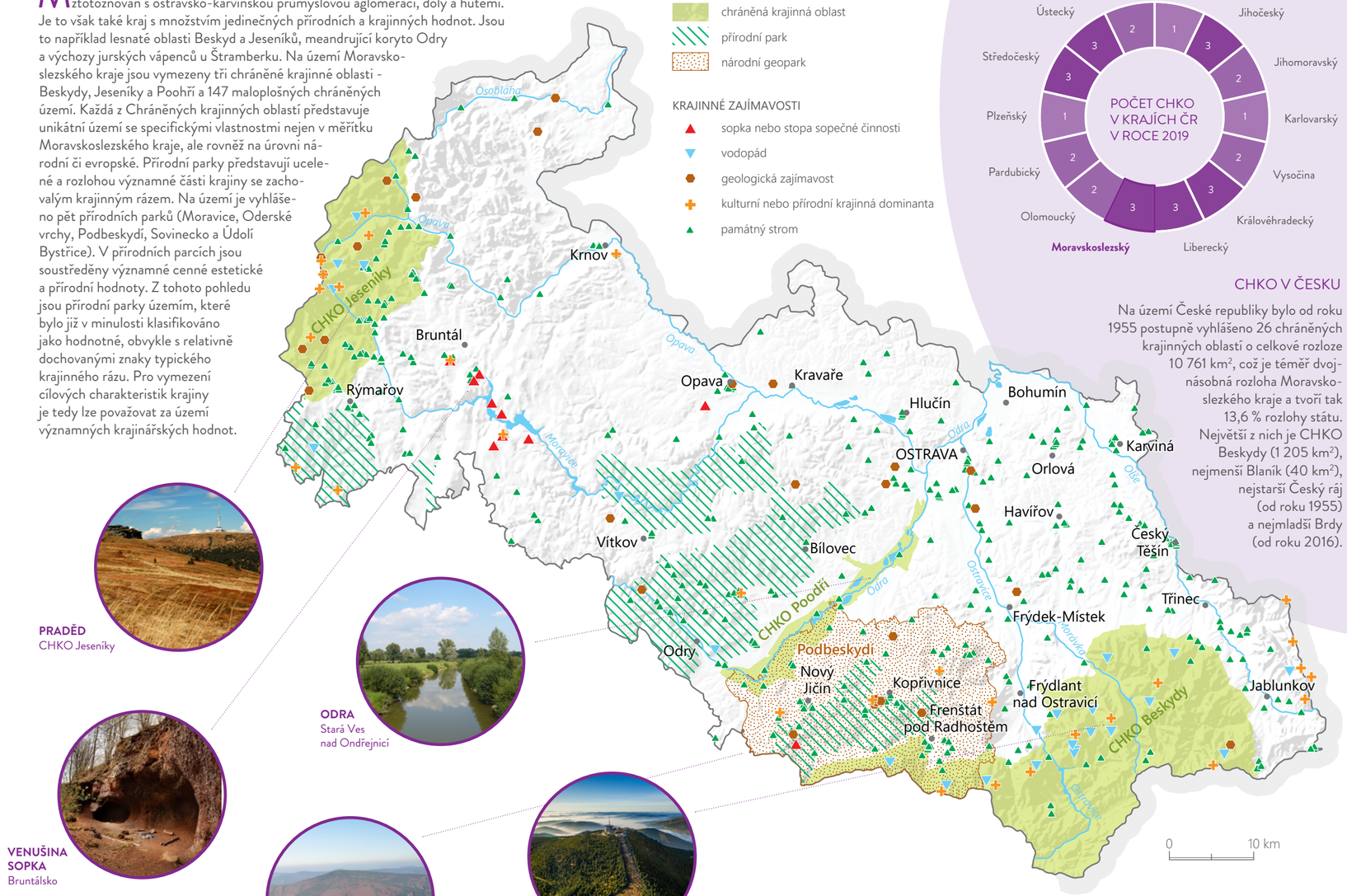

PRADĚD
CHKO Jeseníky

ODRA
Stará Ves
nad Ondřejnicí

VENUŠINA SOPKA
Bruntálsko

PODBESKYDÍ
národní geopark

LYSÁ HORA
CHKO Beskydy

CHKO V ČESKU

Na území České republiky bylo od roku 1955 postupně vyhlášeno 26 chráněných krajinných oblastí o celkové rozloze 10 761 km², což je téměř dvojnásobná rozloha Moravskoslezského kraje a tvoří tak 13,6 % rozlohy státu. Největší z nich je CHKO Beskydy (1 205 km²), nejmenší Blaník (40 km²), nejstarší Český ráj (od roku 1955) a nejmladší Brdy (od roku 2016).

Zdroj dat: MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- **ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ**
  - Kulturní a přírodní dědictví
  - **Turismus**
- ZÁVĚR

ŽIVÁ KULTURA A VYBAVENOST

Moravskoslezský kraj podpořil v roce 2018 celkem 19 festivalů a kulturních akcí, mezi nimi byly např. Beats for Love, Benefiční festival Sweetsen fest, Colours of Ostrava, Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka atd. Tvorba a interpretace současného scénického umění (festivaly, balet, tanec, nový cirkus, pantomima, činohra, loutkové divadlo, divadla atd.) mají v kraji bohatou tradici. Jsou na ně navázány řady profesí a služeb. Významná ocenění získávají opakovaně také regionální divadla. I přes existenci bohaté sítě Základních uměleckých škol, kraj podporuje talenty a uděluje ceny Jantar jako profesní a společenské uznání umělců a uměleckých souborů s vazbou na Moravskoslezský kraj. Kromě ekonomických dopadů je živá kultura spojena s vytvářením identity kraje. I přes existenci řady sdružení a institucí, které se živé kultuře věnují, existuje výrazný problém s infrastrukturou pro scénická umění.

KUNÍN
barokní zámek

OSTRAVA
Landek Park
Hornické muzeum

CHOTĚBUZ
Archeopark

KARLOVA STUDÁNKA
lázně

DOLNÍ VÍTKOVICE
Bolt Tower

DOUBRAVA
DinoPark

HUKVALDY
hrad

CHKO
Beskydy

Zdroj dat: MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- **ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ**
  - Kulturní a přírodní dědictví
  - **Turismus**
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

ATRAKTIVITA REGIONU

V roce 2019 navštívilo kraj 2,9 milionů návštěvníků. Počet turistů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních stoupl meziročně o 3 %, turistů ubytovaných v individuálních ubytovacích zařízeních přijelo méně. Návštěvníci však v regionu utratili více než v roce 2018. Celkové příjmy vzrostly meziročně o 17 % a přesáhly hranici 10 miliard korun. Do regionu přijelo nejvíce jednodenních návštěvníků (44 % z celkového počtu). Nejoblíbenějším turistickým cílem v kraji jsou Dolní Vítkovice a Landek Park. Bývalé průmyslové areály v roce 2019 navštívilo téměř 1,7 mil. návštěvníků. Na druhém místě návštěvnosti je s více než půl milionem turistů ostravská zoo. Nově se ve statistikách objevuje Stezka Valaška na Pustevnách, která se ihned po svém otevření v lednu 2019 stala vyhledávaným turistickým místem v kraji. Nejnavštěvovanější turistickou oblastí v kraji jsou Beskydy a Valašsko, kam dorazilo téměř 300 tisíc turistů, což představuje 29 % všech návštěvníků přijíždějících do regionu. Přibližně tři čtvrtiny všech hostů představují rezidenti Česka, a dále Slováci a Poláci.

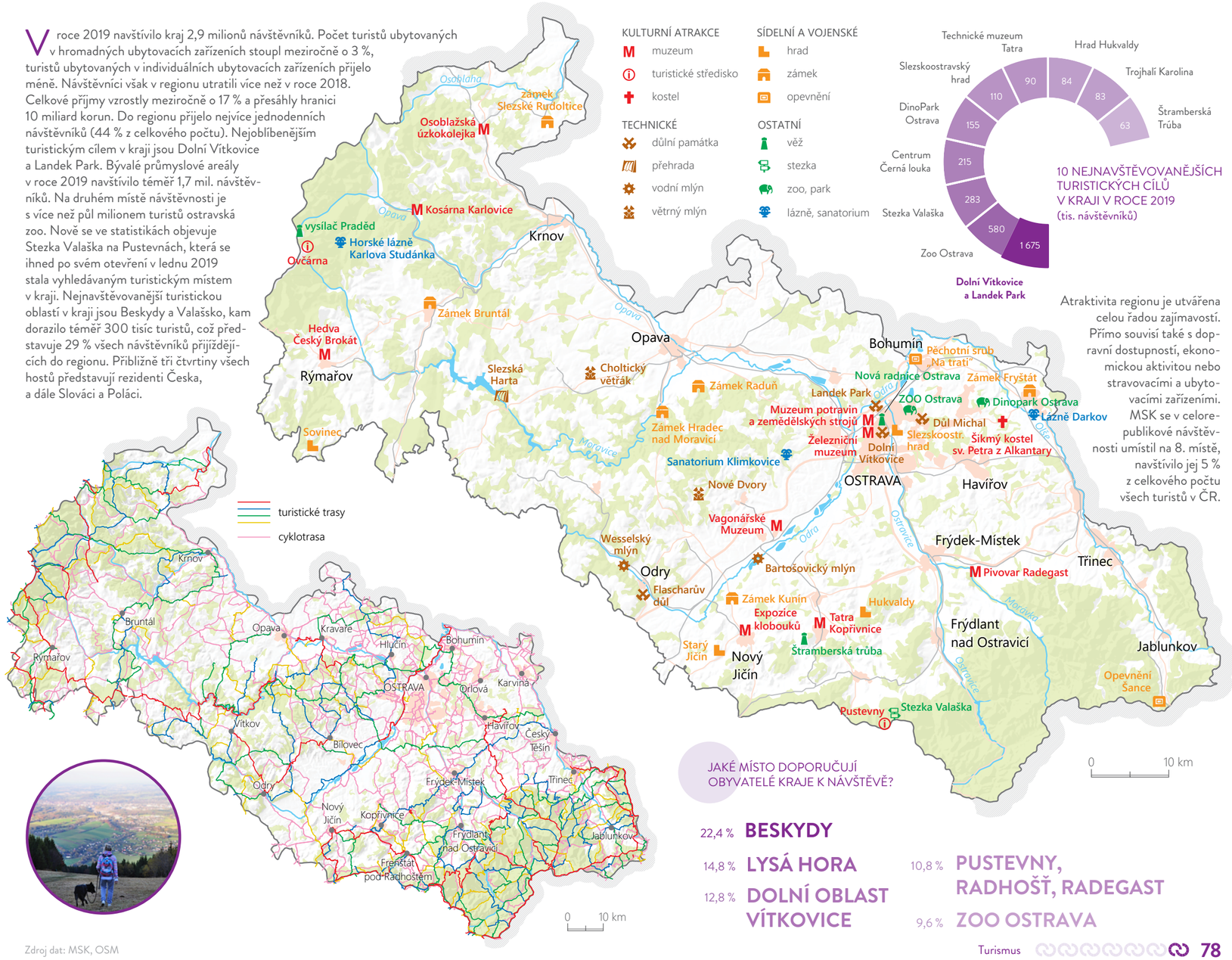

Atraktivita regionu je utvářena celou řadou zajímavostí. Přímo souvisí také s dopravní dostupností, ekonomickou aktivitou nebo stravovacími a ubytovacími zařízeními. MSK se v celorepublikové návštěvnosti umístil na 8. místě, navštívilo jej 5 % z celkového počtu všech turistů v ČR.

JAKÉ MÍSTO DOPORUČUJÍ OBYVATELÉ KRAJE K NÁVŠTĚVĚ?

22,4 % **BESKYDY**

14,8 % **LYSÁ HORA**

12,8 % **DOLNÍ OBLAST VÍTKOVICE**

10,8 % **PUSTEVNY, RADHOŠŤ, RADEGAST**

9,6 % **ZOO OSTRAVA**

Zdroj dat: MSK, OSM

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- **ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ**
  - Kulturní a přírodní dědictví
  - **Turismus**
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

Do statistiky cestovního ruchu jsou zahrnuty údaje o kapacitě a výkonech hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) sloužících cestovnímu ruchu. Jako HUZ jsou označena zařízení s minimálně pěti pokoji a zároveň deseti lůžky, která poskytují přechodné ubytování hostům. Jsou členěna podle kategorie, určující druh ubytovacího zařízení a třídy, která stanovuje požadavky na vybavení, úroveň a rozsah služeb spojených s ubytováním. Mezi hromadná ubytovací zařízení patří hotely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení. Za celý rok 2019 hromadná ubytovací zařízení v Moravskoslezském kraji opět vykázala rekord v počtu příjezdů i přenocování. V kraji se tak poprvé ubytoval více než jeden milion hostů. Počet přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Moravskoslezského kraje překonal v 1. až 4. čtvrtletí 2019 hranici 2,8 mil. a byl o 3,2 % vyšší než v roce 2018. O tento nárůst počtu přenocování v Moravskoslezském kraji se zasloužili domácí hosté, kteří strávili v hromadných ubytovacích zařízeních o 4 % více nocí než v předcházejícím roce.

CHATA EMILA ZÁTOPKA
na Lysé Hoře

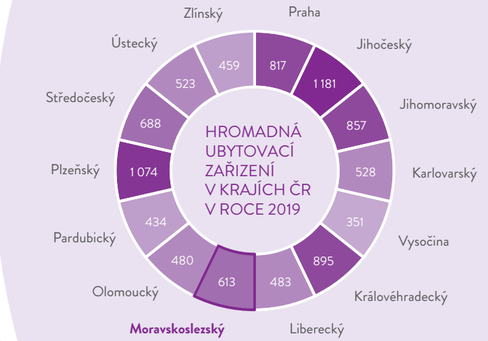

CHATA V BESKYDECH

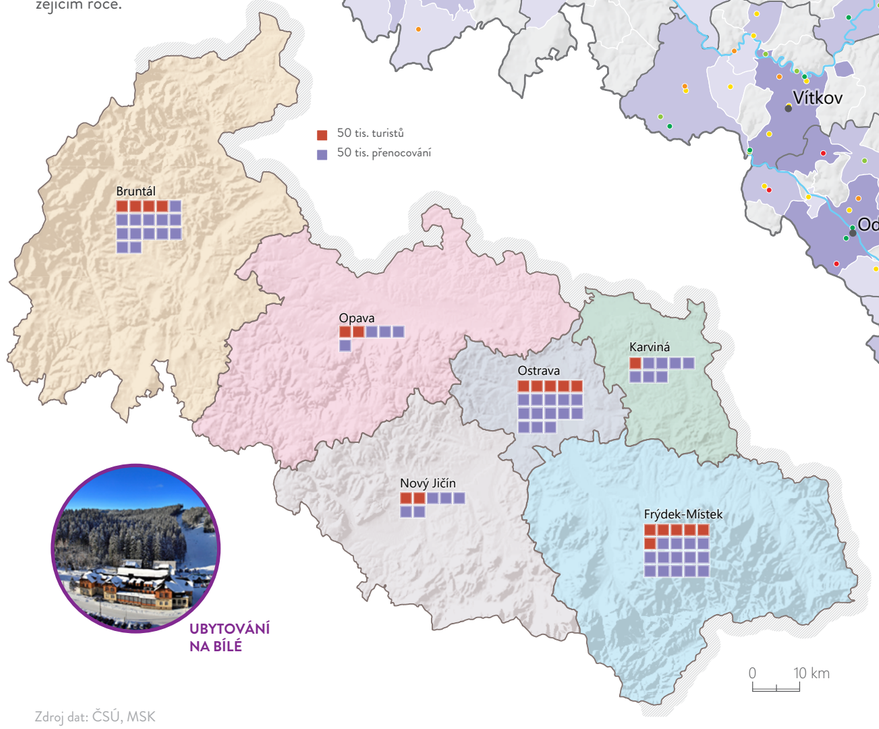

UBYTOVÁNÍ NA BÍLÉ

Zdroj dat: ČSÚ, MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- **ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ**
  - Kulturní a přírodní dědictví
  - **Turismus**
- ZÁVĚR

Moravskoslezský kraj

PIVOVARY

Pivo je tradičním a populárním nápojem, který má na území Česka dlouhou tradici. Pivo je vařeno od nepaměti, jako země původu se uvádí Mezopotámie, a to přibližně již v 7. tisíciletí př. n. l. Nejstarší doložený český pivovar je Břevnovský klášterní pivovar v Břevnovském klášteru, který byl založen roku 993. Pivo je nejkonzumovanější alkoholický nápoj v Česku a je považováno za jeden z českých symbolů. Od roku 2008 je název České pivo chráněno jako zeměpisné označení. Česko se také drží dlouhodobě na první příčce v množství vypitého piva na hlavu, které zahrnuje všechny obyvatele Česka včetně kojenců a dětí. Každoročně každý Čech vypije dle statistik přibližně 160 litrů piva. Česko je mezi 20 největšími producenty piva na světě a patří mezi 10 největších vývozců. Trendem posledních let jsou tzv. minipivovary s menší produkcí, ale pestrými druhy piv. Konzumace přiměřeného množství piva má příznivé účinky na některé zdravotní neduhy, souvisí však také s obezitou a může vést k rozvoji alkoholismu s poškozením zdraví.

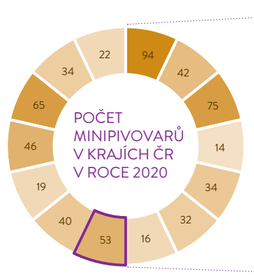

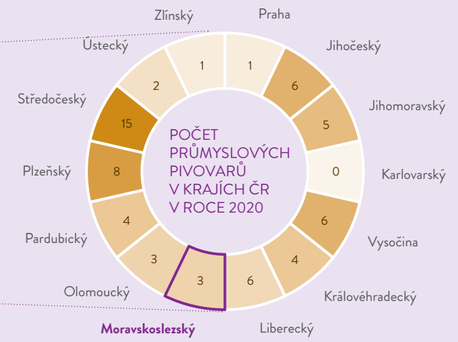

1. Minipivovar Brabčák
2. Žíznivý dromedár
3. Létající bezdomovec
4. Pivovar Aero
5. Pivovar Pikard
6. HoppyDog
7. Pivovarský dům Ostrava

PIVOVAR NACHMELENÁ OPICE
40 druhů piv

PIVOVAR OSTRAVAR
8 druhů piv

STAROBĚLSKÝ PIVOVAR
6 druhů piv

PIVOVAR RADEGAST
6 druhů piv

BESKYDSKÝ PIVOVÁREK
8 druhů piv

SPOTŘEBA PIVA A ALKOHOLICKÝCH NÁPOJŮ NA OSOBU V ČR V LETECH 2015–2019

2015	146,6	172,4
2016	146,9	173,5
2017	144,3	170,6
2018	145,2	172,5
2019	146,0 l piva/os.	173,4 l alkoholu/os.

Zdroj dat: MSK, pivnici.cz

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- **ZÁVĚR**

ZÁVĚR

KRAJ OČIMA OBYVATEL

NÁŠ KRAJ
PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
ZÁVĚR

KRAJ OČIMA OBYVATEL

Kraj si uvědomuje, že pro jeho další rozvoj je důležité nejen plánovat, ale také komunikovat se svými obyvateli a ptát se jich na jejich názor. Proto bylo v rámci tvorby Strategie rozvoje kraje na roky 2019–2027 realizováno dotazníkové šetření zaměřené na vnímání kraje z pohledu jeho obyvatel. Průzkum byl realizován exkluzivní kvantitativní studií s použitím techniky face-to-face standardizovaných rozhovorů v domácnostech. Sběr dat probíhal od 1. 3. 2019 do 18. 3. 2019. Reprezentativní vzorek populace tvořilo 1 000 obyvatel Moravskoslezského kraje ve věku od 15 let. Šetření zohlednilo pohlaví, věk, vzdělání, ekonomickou aktivitu, bydliště a velikost obce. Data byla zpracována standardními statistickými metodami.

Na základě zpracované Strategie se kraj chce stát jedním z hlavních inovačních center v Česku, a proto bude investovat do výzkumu a vývoje, poroste počet start-upů, malé a střední firmy budou využívat moderní technologie, vzniknou nová nadprůměrně placená pracovní místa. Více lidí v kraji se odhodlá podnikat, nebude se bát experimentovat a začne hledat nová řešení.

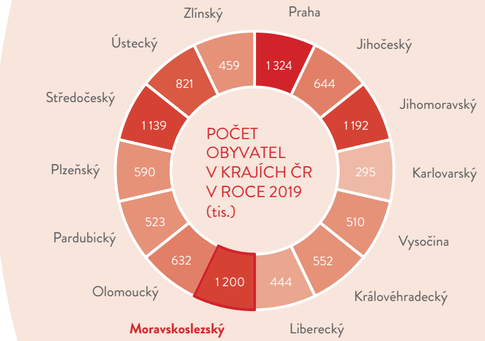

CO DĚLÁ MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ MORAVSKOSLEZSKÝM KRAJEM?

Odpovědi repondentů na otázku

24,2 % Ostrava
16,4 % Beskydy
6,8 % FC Baník Ostrava
3,6 % Lysá Hora
3,4 % náš kraj, průmysl
2,8 % Colours festival, Jeseníky
2,6 % doly, hutě
2,4 % Dolní oblast Vítkovic, Praděd
2,2 % domov
2,0 % Pustevny, Radhošť, Radegast

Nejvýznamnější asociace s pojmem Moravskoslezský kraj jsou úzce spojené s místem bydliště respondentů. Následuje snaha vybavit si, co je pro kraj typické či výjimečné.

Primární asociací obyvatel MSK je metropole kraje Ostrava, za kterou následují Beskydy. Naopak mírně překvapí třetí pozice mezi asociacemi - fotbalový klub FC Baník Ostrava. Existují výrazné odlišnosti v odpovědích jednotlivých demografických skupin obyvatel. FC Baník Ostrava uvádějí téměř výhradně muži.

Zajímavé je srovnání asociací kraje s Jeseníky a Beskydy, kde jasně převažují Beskydy (a to včetně uvedení jednotlivých vrcholů – Lysá hora, Pustevny, Radhošť apod.). Další zajímavostí je zjištění, že obyvatelé kraje si neasociují kraj s původní nálepkou Černé Ostravy či Ocelového srdce republiky. Asociace s doly, hutěmi či průmyslem jsou v menšině.

JAKÝ JE MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ?

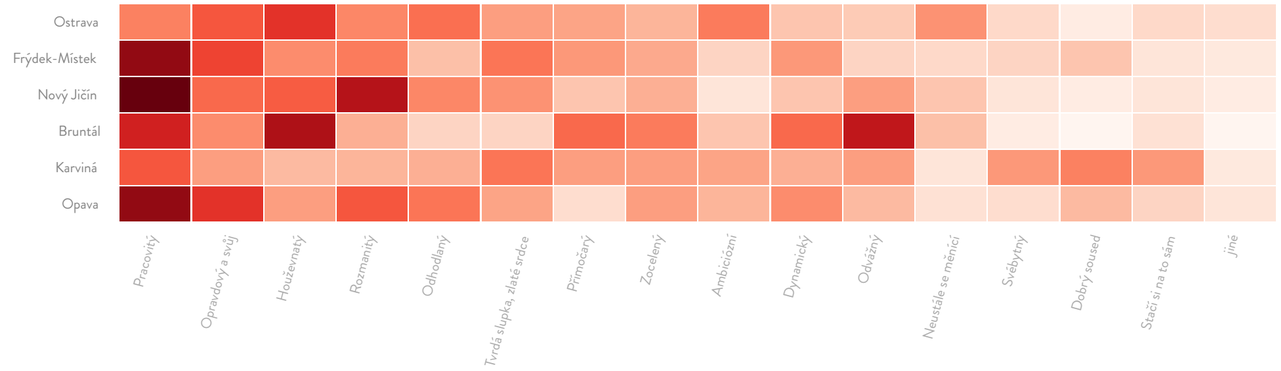

Označení *pracovitý* volí častěji lidé z okresů Frýdek-Místek, Nový Jičín a Opava. Odlišně odpovídají především lidé z okresů Karviná a Bruntál, ale i Ostrava. V Ostravě se častěji hovoří o *houževnatosti* či *odhodlanosti*. Karvinští poukazují kromě *pracovitosti* na *opravdovost* a *autentičnost*, *rozmanitost*, *tvrdou slupku* či *dobré sousedy*. Naopak v Bruntále k *pracovitosti* přidávají především *odvahu*.

Zdroj dat: MSK

ATLAS
Moravskoslezského kraje

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- **ZÁVĚR**

Moravskoslezský kraj

KRAJ OČIMA OBYVATEL

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ – DOBRÉ MÍSTO PRO ŽIVOT?

Moravskoslezský kraj může být dobrým místem pro život, pouze pokud je každý jedinec spokojen se životem v kraji. Shodný postoj mají muži i ženy – necelé tři čtvrtiny jedinců považuje MSK za dobré místo pro život. Přibližně 11 % respondentů připouští, že na některých místech kraje tomu tak je, a 8 % neví, jak odpovědět. Pro necelých 8 % není MSK dobrým místem pro život.

S vyšším vzděláním roste počet spokojených s MSK jako dobrým místem pro život. Zajímavé jsou odlišnosti podle okresu bydliště respondentů. Nejméně souhlasných odpovědí je jednoznačně v okrese Karviná, kde dokonce ¼ respondentů tvrdí opak. Rovněž v okresech Nový Jičín a Opava nejsou odpovědi pozitivní. Naopak nejvíce respondentů spokojených se životem v kraji je z okresu Frýdek-Místek a Ostrava.

POZITIVA A NEGATIVA KRAJE

Respondenti spatřují pozitiva především ve dvou hlavních oblastech – v přírodním prostředí (blízkost hor, příroda, Beskydy, Slovensko, Polsko, Jeseníky) a v dostatku kulturních a sportovních aktivit (kulturní vyžití, sportovní vyžití, památky, turistika). Dále si obyvatelé kraje považují dobrou dopravní dostupnost v kraji, školství či dostupnost obchodní sítě a pracovní příležitosti.

Jednoznačně největším negativem života v MSK je podle jeho obyvatel špatné ovzduší (smog), které uvádí skoro polovina respondentů. Následuje trojice negativ – nepřizpůsobiví Romové, nezaměstnanost a nekvalitní silnice. O špatném ovzduší hovoří častěji ženy než muži. Lidé žijící v okrese Bruntál o špatném ovzduší skoro nehovoří vůbec. Ti naopak velmi často hovoří o nekvalitních komunikacích.

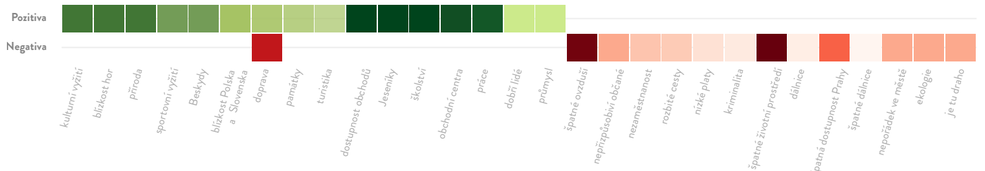

PROČ V KRAJI ŽÍT ČI NEŽÍT?

69,9 % Je to moje rodiště, mám tady rodinu
24,6 % Mám tady kamarády
19,6 % Vyhovuje mi zdejší mentalita, lidi a vztahy
18,4 % Mám tady práci
11,6 % Příroda, turistika, aktivní vyžití
6,6 % Sportovní a kulturní akce
6,0 % Po studiu jsem tady zůstal/a
1,8 % Zvyk
1,4 % Mám zde zázemí
1,0 % Studium

Zdroj dat: MSK

Jednoznačně hlavním důvodem života v kraji jsou rodinné kořeny. Tuto odpověď uvádí až 70 % všech dotázaných. Rodinu jako důvod uvádějí nejčastěji všechny sledované demografické skupiny obyvatel. Méně to jsou lidé v okresech Karviná a Nový Jičín, ale stále je tento důvod nejdůležitější. Čtvrtina respondentů přidává jako důvod života v kraji kamarády (častěji mladší lidé). Pětině respondentů vyhovuje mentalita regionu (obyvatelé okresu Karviná), ale rovněž dobrá práce (s vyšším vzděláním je tato odpověď častější).

JE MSK DOBRÉ MÍSTO PRO ŽIVOT?
odpovědi respondentů podle okresů

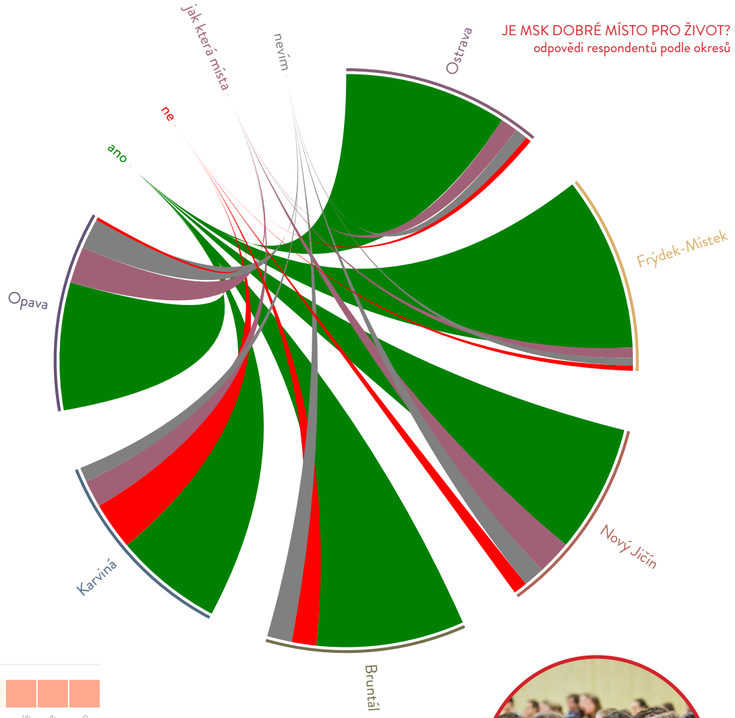

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

SEZNAMY

POUŽITÉ ZKRATKY

BPEJ	bonitované půdně ekologické jednotky
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	dům dětí a mládeže
DTM	digitální technická mapa
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domácí produkt
HZS	hasičský záchranný sbor
CHKO	chráněná krajinná oblast
IAD	individuální automobilová doprava
IBC	Integrované bezpečnostní centrum
IT	informační technologie
ITI	integrovaná teritoriální investice
JPO	jednotka požární ochrany
KES	koeficient ekologické stability
MAS	místní akční skupina
MF	Ministerstvo financí
MHD	městská hromadná doprava
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	mateřská škola
NRBC	nadregionální biocentrum
NRBK	nadregionální biokoridor
ODIS	Ostravský dopravní integrovaný systém
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	právnická osoba
RBC	regionální biocentrum
RBK	regionální biokoridor
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
RLP	rychlá lékařská pomoc
RV	randez-vous
RZP	rychlá zdravotnická pomoc
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SO POU	správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem
ÚAP	územně analytické podklady
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
ÚP	úřad práce
ÚSES	územní systém ekologické stability
VHD	veřejná hromadná doprava
VOŠ	vyšší odborná škola
VŠ	vysoká škola
VVN	velmi vysoké napětí
ZŠ	základní škola
ZÚR	zásady územního rozvoje
ZUŠ	základní umělecká škola
ZVN	zvláště vysoké napětí
ZZS	zdravotnická záchranná služba

NÁŠ KRAJ
PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
ZÁVĚR

SEZNAMY

POUŽITÉ ZDROJE

- Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje 2018. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/temata/uzemni_planovani/aktualizace-c--1-zasad-uzemniho-rozvoje-moravskoslezskeho-kraje.pdf
- Analýza vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí v roce 2019. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/1736728/Analýza+-+text.pdf/7f60fc4c-1ce3-b887-94e7-493d2dd1869c
- Brownfieldy Moravskoslezského kraje 2020. Dostupné z: https://www.msk.cz/cs/temata/mapy/brownfieldy-416/
- Cílové charakteristiky krajiny Moravskoslezského kraje 2013. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/temata/uzemni_planovani/text_analyticka.pdf
- Evropská úmluva o krajině 2000. Dostupné z: https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/evropska_umluva_o_krajine_smlouva/$FILE/OZV_cesky_text_EoUK_20170220.pdf
- Hodnotící zpráva o plnění cílů programu předcházení vzniku odpadů České republiky za období 2017–2019, Ministerstvo životního prostředí. Dostupné z: https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/predchazeni_vzniku_odpadu_navrh/$FILE/OODP-2_hodnotici_zprava_2017_2019-20200416.pdf
- Implementace Evropské úmluvy o krajině do nástrojů územního plánování. Urbanismus a územní rozvoj. 2015. Dostupné z: https://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2015/2015-02/03_evropska.pdf
- Koncepce prevence kriminality Moravskoslezského kraje na období 2017–2021. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/temata/socialni/koncepce-prevence-kriminality-moravskoslezskeho-kraje-na-obdobi-2017---2021.pdf
- Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/temata/doprava/dop_01_dopravnikoncepce_uplnazprava.pdf
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Moravskoslezském kraji. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/dotace_eu/kap.pdf
- Metodika specializovaného informačního portálu Ministerstva financí MONITOR. Dostupné z: https://monitor.statnipokladna.cz/metodika
- Metodika vymezování územního systému ekologické stability Ministerstva životního prostředí 2017. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/uzemni_system_ekologicke_stability
- Průměrný věk a věková struktura obyvatel Moravskoslezského kraje v roce 2019, Krajská správa ČSÚ v Ostravě. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xt/prumerny-vek-a-vekova-struktura-obyvatel-moravskoslezskeho-kraje-v-roce-2019
- Průmysl v Moravskoslezském kraji 2019, Krajská správa ČSÚ v Ostravě. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xt/prumysl-v-moravskoslezskem-kraji-v-roce-2019
- Situační zpráva o kvalitě ovzduší na území Moravskoslezského kraje za kalendářní rok 2018. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/temata/zivotni_prostredi/kvalita-ovzdusi-a-emisni-situace-v-moravskoslezskem-kraji-za-rok-2018.pdf
- Statistická ročenka 2020 Hasičského záchranného sboru České republiky. Dostupné z: https://www.hzscr.cz/soubor/rocenka-2020-pdf.aspx
- Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2020. Krajská správa Českého statistického úřadu v Ostravě. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xt/statisticke-rocenky-moravskoslezskeho-kraje
- Strategie ITI ostravské aglomerace. Dostupné z: https://www.itiostravsko.cz
- Strategie rozvoje chytrého regionu Moravskoslezského kraje 2017–2023 Chytřejší kraj. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/temata/chytry_region/strategie-rozvoje-chytreho-regionu-msk-2017-2023-vcetne-analyticke-casti-13-06-2017_1.pdf
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019–2027. Dostupné z: https://hrajemskrajem.cz/dokumenty/
- Územně analytické podklady MSK 2017 (4. úplná aktualizace). Dostupné z: https://www.msk.cz/cs/temata/uzemni_planovani/uap-msk-2017-4--uplna-aktualizace-1143/
- Základní informace a legislativa – zemědělství, Moravskoslezský kraj, 2020. Dostupné z: https://www.msk.cz/cs/temata/zivotni_prostredi/zakladni-informace-a-legislativa-_-zemedelstvi-1292/
- Zpráva o situaci na trhu práce v Moravskoslezském kraji, o realizaci APZ v roce 2019 a strategie APZ pro rok 2020. Dostupné z: https://www.uradprace.cz/documents/37855/910458/Rocni_MSK_1219.pdf/1a3e25e9-cd91-dd95-978b-dccbb9ab9efb

[cit. 28. 02. 2021]

- NÁŠ KRAJ
- PODNIKAVÝ A INOVATIVNÍ KRAJ
- VZDĚLANÝ A ZAMĚSTNANÝ KRAJ
- ZDRAVÝ A SOUDRŽNÝ KRAJ
- ČISTÝ A ZELENÝ KRAJ
- CHYTRÝ A PROPOJENÝ KRAJ
- ATRAKTIVNÍ A KULTURNÍ KRAJ
- ZÁVĚR

SEZNAMY

POUŽITÁ DATA

Zkratka zdroje dat	Název organizace	Název datové sady
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Informační systém ochrany přírody
ARCDATA PRAHA	ARCDATA PRAHA	ArcČR® 500 ©ArcČR, ARCDATA PRAHA, ZÚ, ČSÚ, 2016
Bisnode	Bisnode Česká republika, a. s.	informace o ekonomických subjektech
COPERNICUS	Program Copernicus	Corine Land Cover
Český rozhlas	Český rozhlas	kvalita života
ČGS	Česká geologická služba	Geologická mapa 1 : 500 000
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší, Oblasti se zhoršenou kvalitou území
ČSÚ	Český statistický úřad	Veřejná databáze, Statistická ročenka
ČUZK	Český úřad zeměměřický a katastrální	ZABAGED, Geomorfologické jednotky ČR; Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
Exekutorská komora ČR	Exekutorská komora ČR	Centrální evidence exekucí
HERE WeGo	HERE Technologies	Here Traffic API
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor ČR	stanice HZS
MAPPA	Městský ateliér prostorového plánování a architektury	vybrané vrstvy
MF	Ministerstvo financí ČR	MONITOR
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor pro sociální začleňování	Index sociálního vyloučení (socialni-zaclenovani.cz)
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	Pokrytí internetem
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	Registr poskytovatelů sociálních služeb
MSK	Moravskoslezský kraj	Územně analytické podklady, Zásady územního rozvoje
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR	Rejstřík škol a školských zařízení, Adresář vysokých škol
MV	Ministerstvo vnitra ČR	Informativní počty obyvatel v obcích
OSM	OpenStreetMap	OpenStreetMap
OSM, HERE WeGo	OpenStreetMap, HERE Technologies	OpenStreetMap, HERE WeGo
PČR	Policie ČR	Statisticka nehodovosti, Evidence tresných činů
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic ČR	Sčítání dopravy 2016
SPÚ	Státní pozemkový úřad	Registr půdy – LPIS, BPEJ
KGI-UPOL	Katedra geoinformatiky, Univerzita Palackého v Olomouci	klimatické oblasti
ÚZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR	Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb
VÚV TGM	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka	ISVS-VODA (CEVT)/HEIS
WorldClim	WorldClim	WorldClim

ATLAS
Moravskoslezského kraje

Název	ATLAS MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE: LIDÉ, PODNIKÁNÍ, PROSTŘEDÍ
Zadavatel	Moravskoslezský kraj Krajský úřad 28. října 117, 702 18 Ostrava www.msk.cz
Zpracovatel	Urban Planner, s. r. o., Kaštanová 1055/14, 779 00 Olomouc www.urbanplanner.cz ve spolupráci s Katedrou geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, 17. listopadu 12, 771 46 Olomouc www.geoinformatics.upol.cz
Garant zakázky	doc. RNDr. Jaroslav Burian, Ph.D.
Autorský kolektiv	doc. RNDr. Jaroslav Burian, Ph.D., RNDr. Stanislav Šťastný, prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc., Mgr. Radek Barvíř, Mgr. Jakub Koníček, RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.
Zpracování dat	doc. RNDr. Jaroslav Burian, Ph.D., RNDr. Stanislav Šťastný, Bc. Ondřej Mrklovský, Adam Tóth
Kartografické zpracování	prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc., Mgr. Radek Barvíř, Mgr. Jakub Koníček, RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.
Redakční zpracování	Mgr. Jakub Koníček, RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.
Návrh obálky, grafický návrh a sazba publikace	Mgr. Jakub Koníček
Odborné konzultace za MSK	Mgr. Radim Fojtík, Mgr. Jarmila Csanková, Ing. arch. Dagmar Saktorová
Fotografie	Moravskoslezský kraj
Vydavatel a vlastník	Moravskoslezský kraj
ISBN	978-80-270-9454-7
Doporučená citace	BURIAN, Jaroslav et al. Atlas Moravskoslezského kraje: lidé, podnikání, prostředí. Olomouc: Urban Planner, s. r. o., pro Moravskoslezský kraj, 2021. 89 s. ISBN 978-80-270-9454-7.

www.hrajemskrajem.cz